

ECHO - TYGODNIK POLSKI

NO. 39 • 14 - 20.VII.1988 • PISMO NIEZALEŻNE • PUBLISHED WEEKLY • TORONTO • \$ 1.25

WIZYTA GORBACZOWA

"PIERESTROJKA" Z POLSKĄ

POGOTOWIE STRAJKOWE W STALOWEJ WOLI

Władze PRL przyznały, że w Stalowej Woli doszło 12 lipca do konfrontacji milicji ze zwolennikami Solidarności. Jak powiedział rzecznik rządowy Ryszard Straus, pewna liczba członków Komitetu Solidarności Huty Stalowa Wola usiłowała zorga-

TRAGEDIA POLSKIEJ RODZINY EMIGRANCKIEJ

W ubiegłą sobotę, w wyniku tragicznego wypadku w torontońskim metrze, na stacji Pape, poniosła śmierć 39-letnia KRYSZYNA LIPSKA, owdowiając męża Kazimierza Lipskiego i osierocając córeczki 9-letnią Paulinę i 11-letnią Ewelinę.

Lipska opuściła mieszkanie w sobotę rano, udając się na tradycyjne zakupy do polskiej dzielnicy. Według źródeł policyjnych, najprawdopodobniej zastrzeliła i wpadła pod nadjeżdżający pociąg. Śledztwo trwa i policja przesłuchuje świadków.

Krystyna Lipska, absolwentka KUL opuściła Polskę przed 2 laty uzyskując przed rokiem status imigranta. Niezwłocznie podjęte starania umożliwiły sprowadzenie jesienią ub. roku rodziny z kraju. Była głównym ich żywicielem. Pracowała jako bibliotekarka w law service. Mąż, Kazimierz psycholog i historyk z Polski, pracuje doradczo w firmie budowlanej. W krótkim czasie rodzina zdołała załadować meble i mieszkanie w podstawowy sprzęt. O oszczędności nie mogło być mowy.

Tragedia ta pozostawia rodzinę w dramatycznej sytuacji materialnej. Tragicznie zmarła żona, pracując w niewielkiej prywatnej firmie nie była ubezpieczona na wypadek śmierci. Rodzinie brak środków na pokrycie kosztów pogrzebu. Dzięki pomocy ks. Ewercyńskiego z parafii św. Teresy, udało się wynegocjować z zakładem pogrzebowym niższą cenę. Niestety wciąż przekracza ona 3 tysiące dolarów.

W tej sytuacji grono znajomych zapoczątkowało FUNDUSZ RODZINY LIPSKICH i zwraca się do społeczności polonijnej o okazanie serca i wyrażenie solidarności z tragicznie doświadczoną rodziną. Redakcja nasza dołącza się do apelu redaktorów Związku, absolwentów KUL, którzy pośpieszyli rodzinie Lipskich z pomocą. Okażmy serce, bądźmy razem.

Wszelkie ofiary prosimy kierować do Credit Union parafii św. Kazimierza, 220 Roncesvalles Av. na konto 34318 "FUNDUSZ RODZINY LIPSKICH".

P.S. Czytelnicy bardzo żywo odpowiedzieli na nasz apel o pomoc kalekiemu Marcinkowi Ryng. W najbliższych numerach poinformujemy o losach dziecka i zgromadzonym funduszu.

nizować wiec przed tamtejszym kościołem. Interweniowała milicja i jedna osoba została zatrzymana. Rzecznik powiedział, że choć istniała możliwość poważnego starcia do większych niepokojów nie doszło. Rzecznicy opozycji ze swej strony poinformowali, że około 50 osób w Stalowej Woli schroniło się przed interwencją milicji wewnątrz Kościoła, a pewna liczba osób została zatrzymana bądź aresztowana. Robotnicy Stalowej Woli żądają przyjęcia z powrotem do pracy 7 osób zwolnionych za udział w akcji strajkowej w kwietniu tego roku.

Na początku lipca, zagrozili oni strajkiem w hucie podczas wizyty Gorbaczowa w Polsce. 7 lipca przeprowadzili półgodzinny strajk ostrzegawczy, w którym wzięło udział około 4 tysiące robotników. SB zatrzymała pewną liczbę osób w związku z tym strajkiem.

Przypomnijmy, że wbrew obietnicom władz, dyrekcja zakładów zwolniła z pracy 7 członków komitetu strajkowego - Wiesława Wojtasa, Krzysztofa Gębskiego, Władysława Liwaka, Romana Cudola, Wiesława Podsiadło, Ignacego Dziwre oraz Wiesława Turasza, a kolegium skazało ich na grzywny w wysokości od 42 do 50 tysięcy złotych.

Michaił Gorbaczow, sekretarz generalny Komunistycznej Partii Związku Sowieckiego przybył w poniedziałek 11 lipca z 6-dniową oficjalną wizytą do PRL.

Po południu, w pierwszym dniu wizyty Gorbaczow wygłosił przemówienie w Sejmie, w którym powiedział m.in. że w Związku Sowieckim nie ma się czyni dla zacieśnienia kontaktu Polaków mieszkających w ZSSR z ziemią swych ojców, językiem ojczystym i kulturą. Wspominał on następnie o pracach polskich i sowieckich historyków w zakresie badania tzw. białych plam. Nawiązał do prac w ZSSR, obalających historyczne pokłady nieprawdy i fałszu. Określił to jako proces trudny, ale niezbędny. Gorbaczow potępił stalinowskie represje i określił jako pogwałcenie socjalistycznej praworządności deportacje Polaków w głąb Związku Sowieckiego.

Po przemówieniu Gorbaczowa wygłosił przemówienie szef partii i państwa Wojciech Jaruzelski.

W swoim wystąpieniu Wojciech Jaruzelski

powiedział, że okres w latach 1939-41 był trudnym i tragicznym rozdziałem w historii stosunków polsko-sowieckich. Pozostał on, powiedział Jaruzelski, wiele grobów polskich na terenach sowieckich.

Następnie Jaruzelski i Gorbaczow odbyli rozmowy. Podczas spotkania omawiano problemy reform w ZSSR i w Polsce, zagadnienia międzynarodowe oraz wspólne zainteresowania w zakresie problemów rozwojowych i bezpieczeństwa.

Gorbaczow poinformował również Jaruzelskiego o przebiegu i wynikach wszechzwiązkowej konferencji partyjnej w Moskwie.

W środę Gorbaczow ma przebywać w Szczecinie, gdzie m.in. odwiedzi stocznice Warszawskie. W piątek i w sobotę 15 i 16 lipca Gorbaczow weźmie udział w sesji najwyższego organu Układu Warszawskiego - Rady Doradczej. Jak się oczekuje, sesja będzie poświęcona głównie sprawom kontroli zbrojeń oraz zagadnieniom stosunków między Wschodem a Zachodem.

Gorbaczow w Polsce
- str. 4

NORMALIZACJA

WSTĘPNY DOKUMENT O STOSUNKACH PAŃSTWO - KOŚCIÓŁ

Na spotkaniu z dziennikarzami w Warszawie, we wtorek 12 lipca, członek biura politycznego Kazimierz Barcikowski powiedział, że wspólna komisja rządu i Episkopatu Polski opracowała wstępny dokument dotyczący stosunków państwa z Kościołem. Do ustalenia pozostała jednak jeszcze kwestia nominowania biskupów oraz ustalenia granic diecezji.

BEZPRECEDENSOWA DECYZJA

KARABACH ARMENII

W ubiegłym tygodniu trwały demonstracje Ormian domagających się przyłączenia do Armenii regionu Górnego Karabachu od 1923 roku będącego częścią republiki azerbejdżańskiej. W piątek, 8 lipca w wiecu w Erywaniu na Placu Operowym wzięło udział 800 tysięcy - 1 milion osób. Po wiecu Plac został odcity przez silne oddziały wojska i milicji. Patrolowały one ulice w Erywaniu i w innych miastach Armenii. Wojsko zostało także wyprowadzone na ulice niektórych miast w Górnym Karabachu. Źródła niezależne podały, że w wielu miejscowościach Armenii doszło do starć ludności cywilnej z wojskiem i milicją. Podczas usuwania przez oddziały specjalne osób okupujących lotnisko w Erywaniu doszło do zaciętych walk wręcz. Kilka osób poniosło śmierć, a około 50 zostało rannych. Władze sowieckie zaprzeczyły doniesieniom o ofiarach.

Rada obwodowa okręgu Górnego Karabachu podjęła 12 lipca w Stepanakarcie bezprecedensową w historii Związku Sowieckiego, jednomyślną decyzję odłączenia tego regionu od republiki Azerbejdżanu i przyłączenia do Armenii. Odkryto się także głosowanie w sprawie zmiany nazwy okręgu. Ustalono, że obecnie Górny Karabach będzie się nazywał autonomicznym okręgiem Ardzach republiki Armeńskiej. Ardzach jest historyczną nazwą ormiańskiego terytorium. Nie wiadomo na razie jak

zareagują centralne władze sowieckie. Na terenie całej Armenii, zwłaszcza w Erywaniu, trwają nadal wiece i strajki.

STANY ZJEDNOCZONE WYPŁACĄ ODSZKODOWANIE RODZINOM OFIAR ZESTRZELONEGO SAMOLOTU IRAŃSKIEGO

Rzecznik Białego Domu M. Fitzwater powiedział w poniedziałek 11 lipca, że Stany Zjednoczone wypłacą odszkodowanie rodzinom ofiar zestrzelonego samolotu irańskiego.

Fitzwater podkreślił, że odszkodowanie w żadnym wypadku nie oznacza przy-

Dokończenie na str. 7

ATAK TERRORYSTÓW NA GRECKI PROM: 11 OSÓB ZABITYCH, 98 RANNYCH

W poniedziałek, 11 lipca trzech zamaskowanych terrorystów niewiadomego pochodzenia otworzyło niespodziewanie na pokładzie promu greckiego City of Poros ogień do pasażerów zabijając co najmniej 11

osób i raniąc 98. Prom wypłynął z portu ateńskiego Trokadero na wycieczkę turystyczną wokół przybrzeżnych wysp. Na jego pokładzie znajdowało się 471 pasażerów i 22

Dokończenie na str. 11

ŚWIAT

• **Papież domaga się wolności dla Kościoła greckokatolickiego na Ukrainie.** 10 lipca w Watykanie Papież Jan Paweł II odprawił mszę świętą dla uczczenia 1000-lecia chrześcijaństwa na Rusi Kijowskiej. Na mszę przybyły tysiące Ukraińców - katolików z całego świata. Trzygodzinna msza święta w Bazylice św. Piotra konselebrował kardynał Mirosław Lubaczewski - głowa ukraińskiego kościoła katolickiego, liczącego około 6 milionów wiernych (4 miliony na Ukrainie, 2 miliony poza granicami Związku Sowieckiego). W swej homilii Papież przypomniał jak książę Włodzimierz przyjął chrzest w 988 roku, prowadząc swój naród do zbiorowego chrztu w Dnieprze. Jan Paweł II podkreślił iż z całego serca obejmuje ukraińską społeczność katolicką jako brat i jako pierwszy w historii Papież pochodzenia słowiańskiego. Dodał jednakże, że ta wielka uroczystość jaką jest 1000-lcie chrześcijaństwa na Rusi Kijowskiej "zakłócona jest przez smutek płynący z faktu, że tak wiele Waszych braci i sióstr nie cieszy się wolnością religii pomimo tego, że prawo do wolności religii zostało tyle razy potwierdzone przez konstytucje państwowe i międzynarodowe dokumenty". W 1946 roku dyktator Józef Stalin zmusił Ukraiński Kościół greckokatolicki do połączenia się z Wszechrosyjską Cerkwią Prawosławną i do zerwania stosunków z Watykanem. Jednakże ta próba likwidacji ukraińskiego Kościoła katolickiego nie udała się (na str. 8 publikujemy artykuł księdza S. Ludwiczaka, który pisze o tych sprawach oraz przytacza podstawowe fakty z powojennej historii kościoła ukraińskiego i jego walki o przetrwanie).

• **Zmasowana ofensywa partyzantów afgańskich.** 8 lipca partyzanci afgańscy rozpoczęli zmasowaną ofensywę przeciwko wojskom reżymu komunistycznego. Ataki są przeprowadzane w stolicy kraju Kabulu oraz w co najmniej 10 prowincjach Afganistanu (w chwili oddawania gazety do druku nie wiadomo, czy mudżaheddini zaatakowali także oddziały sowieckie).

• **100-tysięczna demonstracja na Litwie.** W Wilnie odbyła się w sobotę 9 lipca 100-tysięczna demonstracja, której uczestnicy domagali się przeprowadzenia referendum w sprawie spornego regionu

Górnego Karabachu. Agencja TASS podała, że demonstracja została zwołana przez nieoficjalną grupę inicjatywną poparcia pierestrojki. Zdaniem TASS grupa ta propaguje z własnej inicjatywy reformy kremłowskie, walcząc o demokratyzację ZSSR.

• **Pomoc dla krajów Ameryki Łacińskiej.** W stolicy Szwecji Sztokholmie zakończyły się dwudniowe obrady Międzynarodowej Komisji d/s Pomocy i Rozwoju Krajów Ameryki Łacińskiej. Delegaci reprezentujący 45 państw stwierdzili, że bardziej efektywna koordynacja wysiłków wszystkich państw rozwiniętych może w znacznym stopniu przyczynić się do "zmniejszenia objawów ludzkiego cierpienia w państwach Ameryki Łacińskiej". Komisja podkreśliła konieczność stworzenia bardziej ujednoliconego programu pomocy społecznej dla uchodźców z tego rejonu świata. Zwrócono także uwagę na nagłą potrzebę otoczenia właściwą opieką medyczną karmiących matek i kobiet ciężarnych w Ameryce Łacińskiej. Zdaniem ekspertów, aby zapobiec pladze głodu i groźnym epidemiom należy najbiedniejsze rejony objąć akcją pomocy ekonomicznej i szerzenia oświaty rolniczej. Wielu ekonomistów przychyliło się do apelu o utworzenie specjalnej instytucji prawno-administracyjnej, której zadaniem będzie prowadzenie negocjacji w imieniu Ameryki Łacińskiej z Bankiem Światowym, Międzynarodowym Funduszem Monetarnym oraz innymi organizacjami, które mogą przyczynić się do polepszenia koniunktury gospodarczej zacofanych i rozdzielanych wewnętrznymi rozruchami państw Ameryki Łacińskiej.

• **Ograniczone stosowanie wykrywaczy kłamstw w USA.** Prezydent Reagan podpisał 27 czerwca ustawę znacznie ograniczającą używanie przez prywatnych przedsiębiorców tzw. wykrywaczy kłamstw. Ustawa zakazuje używania detektora wobec ludzi przyjmowanych do pracy. Nie wolno też stosować tego urządzenia dla przypadkowych badań zatrudnionych już pracowników. Wyjątek stanowią tu jedynie te zakłady, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa innym oraz firmy wytwarzające i rozprowadzające pewne środki narkotyczne. Ustawa nie objęła też rządu federalnego oraz rządów stanowych i lokalnych, gdyż władze te są konsultantami federalnych agencji narodowego bezpieczeństwa. Inni pracodawcy (poza wyżej wymienionymi) mają prawo stosowania wykrywaczy kłamstwa tylko w trakcie prowadzonego śledztwa kryminalnego i tylko w wypadku, gdy istnieje "uzasadnione podejrzenie" popełnienia przez danego pracownika przestępstwa. Jednak nawet wówczas wyniki badań detektorem nie mogą być jedynym dowodem w akcie oskarżenia.

• **Telefony dygnitarzy partyjnych na pierwszej stronie sowieckiego dziennika.** W sowieckim Azerbejdżanie na pierwszej stronie dziennika "Bakinskij Raboczy" wydrukowano telefony członków

władz republiki łącznie z numerem i sekretarza partii komunistycznej w Azerbejdżanie A. Wezirowa. Gazeta wyjaśniła, iż numery opublikowała w celu przybliżenia władz do mas. Dyplomaci zachodni w Moskwie stwierdzili, że nie pamiętają czegoś podobnego i wątpią by coś takiego wydarzyło się w ogóle w historii Związku Sowieckiego. Jak podał jeden z nich do tej pory numery telefonów wysokich funkcjonariuszy partyjnych i rządowych traktowano jako "państwową tajemnicę".

• **Przesunięto start wahadłowca.** Agencja astronautyczna NASA poinformowała, że start wahadłowca "Discovery" przesunięty został na 4 września br. Jako powód podała "dłuższe niż przypuszczano przygotowania do lotu". Termin startu wahadłowca przesunięto po raz trzeci w tym roku. Podobno inżynierowie mają drobne problemy z podłączeniem wahadłowca do rakiety nośnej i zewnętrznych zbiorników paliwa.

• **Kreml skrytykował powołanie przez USA specjalnego wysłannika d/s kontaktów z partyzantami afgańskimi.** Organ komunistów sowieckich dziennik "Prawda" poddał krytyce decyzję USA o powołaniu specjalnego wysłannika d/s kontaktów z afgańskimi organizacjami partyzanckimi stacjonującymi w Pakistanie. Podsekretarz stanu U A M. Armácos ujawnił plany wyznaczenia eksperta w dziedzinie spraw afgańskich na stanowisko specjalnego asystenta ambasadora Stanów Zjednoczonych w Pakistanie. "Prawda" pisze, że posunięcie to podniesie polityczny prestiż przywódców mudżaheddinów i dostarczy bodźców do bezpośredniej interwencji w polityczny rozwój Afganistanu po wycofaniu wojsk sowieckich. Stwarzanie warunków do podniesienia znaczenia grup partyzanckich, dążących do obalenia komunistycznego rządu Nadżibullaha Prawda uznała za pogwałcenie warunków porozumienia genewskiego. Układ zobowiązuje sygnatariuszy do nieinterwencji sił zewnętrznych w wewnętrzne sprawy Afganistanu.

• **Brazylia nie zgodziła się na ambasadę OWP.** W Brazylii przebywał z oficjalną dwudniową wizytą F. Kaddoumi, szef wydziału politycznego Organizacji Wyzwolenia Palestyny. W oficjalnym komunikacie podano, że "Kaddoumi spotkał się z przyjęciem, jak przystało na ministra spraw zagranicznych zaprzyjaźnionego narodu". Jednakże Brazylia uznała, że stan stosunków z OWP nie jest "jeszcze na tyle dobry", by ustanawiać przedstawicielstwo dyplomatyczne.

• **Zakaz wyroków śmierci na nieletnich.** Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych zdecydował, że skazywanie na śmierć dzieci w wieku poniżej 15 lat jest niezgodne z Konstytucją. Uchylono w ten sposób wyrok śmierci wydany w Oklahomie na W. Thompsona, który dopuścił się morderstwa swego szwagra w wieku niespełna 15 lat. Stany Zjednoczone były jedynym krajem zachodnim zezwalającym na wykonywanie wyroków śmierci

na osobach nieletnich. Od chwili przywrócenia kary zasadniczej w 1976 roku wyrok śmierci wykonano na trzech osobach w wieku poniżej 18 lat. Wszyscy skazani w momencie egzekucji byli ludźmi pełnoletnimi. Sąd Najwyższy podjął także decyzję o utrzymaniu funkcji niezależnego prokuratora, funkcji utworzonej po aferze Watergate. Niezależny prokurator zajmuje się prowadzeniem śledztwa w sprawie ewentualnych przestępstw kryminalnych popełnionych przez czołowych przedstawicieli rządu.

• **Książę Karol i koledzy spowodowali lawinę.** Władze szwajcarskie poinformowały, że zakończyły dochodzenie w sprawie tragicznego wypadku jaki wydarzył się na początku marca br. w szwajcarskiej miejscowości Kloster. Przypomnijmy, że na uczestników wyprawy narciarskiej, którą prowadził książę Karol spadła lawina. Zginął bliski przyjaciel księcia, a jedna z kobiet poniosła poważne obrażenia. Raport policyjny stwierdza wyraźnie, że winnym osunięcia się lawiny była "grupa prowadzona przez księcia Karola". W dokumencie podkreśla się jednocześnie, że nie ma podstaw do postawienia brytyjskiego następcy tronu w stan oskarżenia za zaistniały wypadek.

• **RPA ostrzega Kube.** Rząd południowoafrykański ostrzegł Kube przed intensyfikowaniem działań wojennych w Angoli w okresie gdy trwają negocjacje pokojowe, dotyczące losu tego kraju. W negocjacjach tych biorą udział Stany Zjednoczone, RPA, Angola, Kuba i Związek Sowiecki. Niedawno oddziały kubańskie i wojska reżymu angolańskiego dokonały zmasowanego ataku na obiekty zapory wodnej Calueque Dam leżącej przy granicy Angoli z Namibią. Minister obrony narodowej RPA generał M. Malan powiedział, że jeśli RPA zostanie zmuszona przez militarne działania w rejonie do odpowiedzi z pozycji siły nie zawaha się przed rozstrzygnięciem militarnym. RPA od lat popiera ugrupowanie partyzanckie UNITA zwalczające reżym komunistyczny w Angoli. UNITA kontroluje około 70% terytorium kraju.

• **Pół miliona dolarów nagrody za informacje prowadzące do ujęcia morderców amerykańskiego attaché militarnego w Atenach.** Departament stanu USA podał, że ustanowił 500 tysięcy dolarów nagrody za informacje prowadzące do ujęcia morderców W.E. Nordeena, attaché militarnego w ambasadzie w Atenach. Zginął on w wyniku eksplozji ładunku wybuchowego podłożonego w zaparkowanym nie opodal jego domu samochodzie marki "Toyota". Do przeprowadzenia zamachu przystąpiła się ekstremistyczna lewacka organizacja terrorystyczna o nazwie "Ugrupowanie 17 listopada". W liście przesłanym do jednego z ateńskich dzienników mordercy oświadczyli, iż "Nordeen został zabity w odwecie za amerykański imperializm".

• **166 osób poniosło śmierć w katastrofie wieży wiertniczej na Morzu Północnym.** W środę, 6 lipca nastąpiła potężna eksplozja

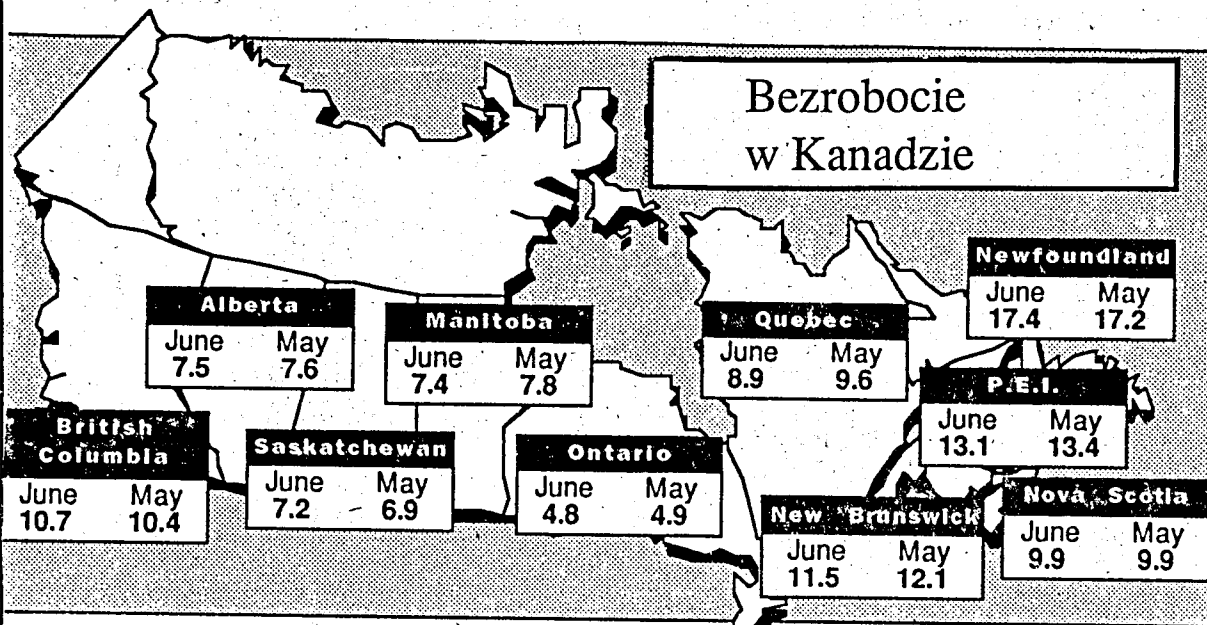
na platformie wiertniczej Piper Alpha wydobywającej ropę naftową z dna Morza Północnego w pobliżu wybrzeży Szkocji. Śmierć poniosło 166 osób, w tym 2 Kanadyjczyków. Ciało większości osób nie zostały znalezione. Ekipy ratunkowe spodziewają się znaleźć część zwłok po ugaszeniu pożaru płonącej platformy i po jej przeszkaniu. W niedzielę, 10 lipca, w Szkocji odbyły się nabożeństwa żałobne w intencji osób zabitych na skutek eksplozji. Powodem wybuchu był ulatniający się gaz i wycieki ropy naftowej. Premier W. Brytanii M. Thatcher powiedziała, że w celu uniknięcia podobnych katastrof w przyszłości należy dokonać zasadniczych zmian konstrukcyjnych podwyższających bezpieczeństwo pracy na morskich platformach wiertniczych. Zdaniem osób, które się uratowały pracownicy platformy ostrzegali wcześniej nadzór techniczny, że platforma nie jest bezpieczna.

• **Obcokrajowcy opuszczają rumuńskie plaże.** Popularne i zazwyczaj zaludnione kurorty rumuńskie nad Morzem Czarnym w bieżącym sezonie letnim są znacznie przerzedzone. Dyplomaci i obcokrajowcy spoza bloku komunistycznego unikają wypoczynku i kąpieli morskich z obawy o szkodliwy wpływ na zdrowie toksycznych odpadów nielegalnie wyrzuconych do morza w porcie Sulina. Proceder ten prowadzono przez 2 lata. W wodach Morza Czarnego zatopiono wiele ton odpadów chemicznych i petrochemicznych. Władze nie ujawniają rozmiarów zanieczyszczeń. Sprawa wzbudza poważny niepokój, tym bardziej że w związku z nią przywódca partii N. Ceausescu usunął ze stanowiska wielu wysokich urzędników rządowych, w tym także ministra handlu zagranicznego I. Vaduę i wiceministra C. Stancę. W skandal wciągnięty był również premier C. Dascalescu. Odpady przewożono do Suliny zgodnie z kontraktem zawartym między rumuńskim przedsiębiorstwem handlu zagranicznego a firmą z Liechtensteinu.

• **Zięć Breżniewa stanie przed sądem.** Moskiewski dziennik "Stroitielnaja Gazieta", zamieścił obszerny wywiad z prokuratorem generalnym Związku Sowieckiego A. Katuszewem. Oświadczył on, że wkrótce odbędzie się proces zięcia Leonida Breżniewa Jurija Czurbanowa. Został on aresztowany w ubiegłym roku, a w styczniu br. zakończono zbieranie materiału dowodowego. Czurbanow stanie przed sądem oskarżony o wykorzystywanie swego stanowiska do osiągania korzyści materialnych oraz o pobieranie łapówek. Zarzuca mu się przywłaszczenie sum znacznie przekraczających 1 mln dol. 49-letni Czurbanow jest drugim mężem córki Breżniewa Galiny. Do lutego 1985 r., tzn. do czasu zwolnienia go z zajmowanego stanowiska, był on zastępcą ministra spraw wewnętrznych.

**STOPKA
REDAKCYJNA
STR. 23**

Kanada przeżywa boom gospodarczy. Najlepszym tego dowodem są niskie wskaźniki bezrobocia w całym kraju. Ontario tradycyjnie dostarcza najwięcej miejsc pracy i wchłania największą liczbę bezrobotnych. Oto najnowsze tabele ze źródeł kanadyjskich.

ŁOWIŁY W NIE SWOJEJ WODZIE

Minister rybołówstwa T. Sidon poinformował, że urzędnicy ministerstwa zajęli trzy statki rybne dokonujące nielegalnych połowów w 320 km kanadyjskiej strefie ekonomicznej. Statek amerykański został odholowany do portu w Halifaxie, a dwa statki hiszpańskie do portu w St. Johns. Kapitanów statków staną przed sądem.

CO Z TYMI KABLAMI?

W kilku miejscowościach w Quebecu i Ontario zostały poważnie uszkodzone przewody telefoniczne oraz urządzenia łącznościowe. Sprawcy nie zostali wykryci. Dyrekcja Bell Canada poinformowała, że niektóre z uszkodzeń mogły być dziełem kogoś kto znał wcześniej miejsce swej akcji. Związek Zawodowy Pracowników Łączności i Komunikacji oświadczył, że wszelkie sugestie mogące wskazywać na strajkujących członków związku i zarazem pracowników Bell Canada są absurdalne. W Toronto na skutek jednego z aktów wandalizmu śmierć poniosła ofiara wypadku samochodowego, do której karetka pogotowia przybyła za późno, gdyż pobliskie telefony nie działały na skutek przeciętych łącz. Związek Pracowników Łączności i Komunikacji zapowiedział do wszystkich klientów Bell Canada, aby płacić rachunki telefoniczne przekazywali sumę o 50 dolarów mniejszą, wyrażając w ten sposób poparcie dla strajkujących. Zdaniem przedstawiciela związku zawodowego Bell nie może liczyć procentów od zaległego rachunku nie przekraczającego 50 dolarów.

ILE KOSZTUJE WIZYTA ZAGRANICZNEGO DYGNITARZA?

Kanadyjczycy mogą wiedzieć ile i na co wydał pieniądze Mulroney przebywając oficjalnie za granicą, ale nie mogą wiedzieć ile rząd wydał na pokrycie kosztów wizyty zagranicznych dygnitarzy w

Kanadzie. Ministerstwo spraw zagranicznych odmówiło w listopadzie 1986 roku podania agencji Southam News informacji na temat kosztów wizyty siedmiu zagranicznych przywódców w Kanadzie w latach 1985 i 86. Agencja złożyła odwołanie. Obecnie federalny rzecznik d/s informacji poinformował agencję, że podanie tych informacji byłoby szkodliwe dla kanadyjskich stosunków międzynarodowych. Tak więc nie dowiemy się kto jest droższy Thatcher, Reagan, a może Gorbaczow?

BEZROBOCIE OD 7 LAT NAJNIŻSZE - 7,6%

Wskaźnik bezrobocia w czerwcu wyniósł 7,6% i był to najniższy wskaźnik od sierpnia 1981. Na podstawowe pytanie, czy czerwcowy wskaźnik obniżył się jeszcze, czy też o pracę będzie trudniej nie ma jednoznacznej odpowiedzi. Poniżej podajemy prowincjonalną mapę bezrobocia w Kanadzie. Najmniejsze bezrobocie (tradycyjnie zresztą) mają Ontario i Toronto.

KANADYJCZYCY ZNAJDUJĄ SIĘ W ŚCISLEJ CZOŁÓWCE NAJBOGATSZYCH LUDZI NA ŚWIECIE

Magazyn Forbes opublikował tegoroczną listę najbogatszych ludzi na świecie. Tak jak w roku ubiegłym na pierwszym miejscu znalazł się 54-letni Japończyk Yoshiaki Tsutsumi z majątkiem wartości 18,9 mld dol. US. Drugim najbogatszym człowiekiem jest także Japończyk - Taichi Mori - 15 mld dol. Trzecie miejsce zajmują Kanadyjczycy bracia Paul, Albert i Ralph Reichmanowie z Toronto - 9 mld dol. Czwarte Południowokoreańczyk Shin Kyuk-ho - 8 mld dol., a piąte - Kanadyjczyk K.C. Irving z Nowego Brunszwiku - 8 mld. dol. Najbogatszym Amerykaninem jest Sam Walton - 6,5 mld dol. W czołowiec znajduje się także inny Kanadyjczyk Kenneth Thomson - 5 mld dol. Na liście miliardów jest

także kanadyjska rodzina Westonów - 2 mld dol. oraz C. Bronfman z Montrealu - ponad 1 mld dol.

REKORDOWE TEMPERATURY W TORONTO

Czwartek, 7 lipca, w śródmieściu Toronto zanotowano temperaturę 36,2°C, a następnego dnia 37,1°C, co jest rekordem temperatury dla tych dni w 148-letniej książce temperatur dla miasta. Na oddalonym od centrum o około 35 km Międzynarodowym Lotnisku im. L. Pearsona zanotowano w czwartek również rekordową temperaturę 37,6°C. Wysokie temperatury, wilgotność i brak wiatrów spowodowały poważny wzrost smogu nad Toronto. Ludziom z problemami oddychania radzono nie wychodzić na ulice. Tzw. dopuszczalny przez ministerstwo ochrony środowiska wskaźnik zanieczyszczenia powietrza, wynoszący dla Toronto i jego miejskich okolic 32 został przekroczony ponad dwukrotnie w śródmieściu, gdzie wyniósł 74, w Oakville 84 i Mississauga 86.

SPRAGNIONEGO NAPOIĆ

Kanada formalnie zaprotestowała przeciwko propozycji senatorów z dotkniętych suszą środkowo-zachodnich stanów USA, aby przetoczyć odpowiednie ilości wody z Wielkich Jezior do dotkniętej dotkliwą suszą doliny rzeki Mississippi. Ambasador kanadyjski w USA A. Gottlieb spotkał się w tej

GŁÓWNE MIASTA

	June	May
St. John's	12.4	11.9
Halifax	6.9	6.6
St. John. N.B.	9.5	9.7
Montreal	9.2	9.3
Toronto	3.7	3.2
Hamilton	5.4	5.1
Sudbury	10.1	8.0
Saskatoon	8.7	9.1
Winnipeg	7.5	8.0
Regina	6.7	7.7
Edmonton	7.3	8.0
Calgary	7.9	7.5
Vancouver	9.8	9.6

sprawie z zastępcą sekretarza stanu J. Whitehouse. Po spotkaniu Gottlieb powiedział, że Whitehouse zapewnił go, iż Kanada będzie konsultowana w tej kwestii oraz, że Stany Zjednoczone będą przestrzegać 1909 Boundary Waters Act wymagającego konsultacji przed decyzją o przetoczeniu wody. Gottlieb powiedział, iż nie uważa, aby Stany Zjednoczone były gotowe do jednostronnej akcji. Minister sprawiedliwości R. Hantshyn powiedział w Ottawie, że Kanada ma prawo weta w stosunku do decyzji USA o przetoczeniu wody z Wielkich Jezior.

12 senatorów wezwało prezydenta Reagana do wydania polecenia o przetoczeniu wody z jeziora Michigan przez kanał Chicago do dolnej Mississippi. Senator Sasser z Tennessee powiedział, że ma nadzieję, iż Kanada postąpi jak dobry przyjaciel i sąsiad i podzieli się ze Stanami Zjednoczonymi ułaskami swych przegromionych zapasów wodnych. Zdaniem ekspertów kanadyjskich Wielkie Jeziora są ze sobą połączone i przetoczenie wody z jednego z nich automatycznie obniży poziom wody w innych. Problem zresztą nie polega na jednorazowym przetoczeniu. Polega on na tym, aby nie robić precedensu przetoczenia, gdyż może to pociągnąć za sobą stałe przetoczenia, co po pewnym czasie poważnie obniży poziom wody w Wielkich Jeziorach zmieniając w konsekwencji klimat w ich rejonie.

TENISIŚCI Z RPA MOGĄ GRAC

Rząd kanadyjski odrzucił żądanie grup antyapartheidowych o nieprzyznanie wizy dwóm tenisistom z RPA zgłoszonym do turnieju tenisowego Players International, rozpoczynającego się 6 sierpnia w Toronto. Grupy antyapartheidowe

wyraziły swoje oburzenie na wiadomość, że Kanadyjski Związek Tenisowy wyraził zgodę na udział 2 tenisistów z RPA w turnieju tenisowym w Toronto. Rzecznik Kanadyjskiego Związku Tenisowego Tom Mayenknecht wyjaśnił stanowisko Związku tym, że tenisista biorą udział jako "indywidualni biznesmeni", a nie reprezentanci swych państw. Poseł liberalny Sheila Copps zwróciła się w parlamencie w Ottawie do ministra sportu J. Charesta o to, aby zapewnił ją, że Christo Van Rensburg i Daniel Visser nie otrzymają wiz kanadyjskich. Jednakże w odpowiedzi poseł John Crosbie stwierdził, że kanadyjska polityka antyapartheidowa nie dotyczy sportowców występujących jako osoby prywatne. Podkreślił on, że tylko sportowcy reprezentujący oficjalnie RPA, bądź kluby sportowe z RPA objęci są zakazem wizowym. Grupy antyapartheidowe stwierdziły, że zezwolenie na udział tenisistów z RPA w turnieju tenisowym w Toronto stanowi pogwałcenie porozumienia Commonwealthu z 1977 roku nakazującego wstrzymanie kontaktów sportowych z RPA na czas rządów białych rasistów. Zapowiedziały one organizowanie protestów antyapartheidowych podczas turnieju oraz jego bojkot.

UCHODŹCY

Krzywa rośnie. W 1980 - 1600 ludzi prosiło w Kanadzie o azyl. W 1987 - 30 000. W sierpniu 87 roku wprowadzono ustawę nadzwyczajną łagodzącą kryteria uznania emigranta za uchodźcę. Chodziło o osoby, które złożyły podanie i czekały na odpowiedź. Większość osób, które wypadły dobrze na "interview" otrzymały stały pobyt, niekiedy w ciągu 6 miesięcy. Obecnie ok. 45 tys. podań czeka na takie przyspieszone rozpatrzenie. Zachodzi pytanie, co władze zrobią teraz. Wprowadzą amnestię? Raczej nie. Nowy program przyspieszający rozpatrzenie podań? A może odesłanie uchodźców za granicę Kanady?, zwłaszcza tych, którzy czekają zbyt długo na statut uchodźcy. A co z nielegalnymi - czy będzie dla nich kolejna amnestia?

Zanim udasz się do Immigration możesz zasięgnąć informacji u prywatnych doradców w firmie DLB Immigration Consultants

**416 971-9914
LINDA MARIANA
lub YOLANTA
(po polsku)
532-4065**

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

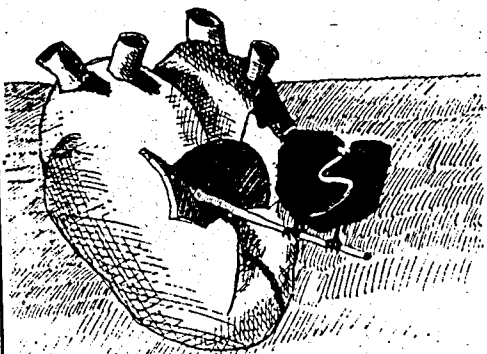
Tel.: 535-6593

Biuro otwarte: poniedziałek - sobota
od 9:00 a.m. do 5:00 p.m. lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

POLSKA

• KRONIKA •

• W POLSCE powstanie pierwszy ośrodek monitorujący stopień zanieczyszczenia atmosfery, który będzie przekazywał dane na Zachód. Ośrodek ten finansowany przez Holandię - zostanie otwarty we wrześniu br. Dane tego ośrodka będą przekazywane do centrum holenderskiego. Zachód nie tylko będzie miał bezpośrednie informacje o stopniu skażenia atmosfery w Polsce, ale także o kierunkach rozchodzenia się zanieczyszczeń. W ten sposób Polska pozna swych głównych trucicieli, co jest ważne także z punktu widzenia interesów państw zachodnich, gdyż wiatry niosące trujące pyły nie uznają granic i podziału Europy. • W DNIACH 20 - 24 czerwca przebywał we Włoszech członek biura politycznego i prezes Narodowego Banku Polskiego W. Baka. Baka odbył rozmowy z prezesem Banku Włoch C. Ciampim oraz z ministrem handlu zagranicznego R. Ruggiero. Omówiono rolę obydwu systemów monetarnych w reformie gospodarczej Polski oraz problemy dalszej współpracy gospodarczej. • WŁADZE odmówiły wydania paszportu Leszkowi Moczulskiemu mającemu zaproszenie od Parlamentu Brytyjskiego. • JERZY Urban powiedział, że jak na razie Wałęsa wykazuje zbyt dużą zmienność poglądów, aby mógł kandydować, taką możliwość wysunął wicepremier Sadowski, na posła do Sejmu. Urban podkreślił, że "z panem Wałęsą trudności polegają na tym, że jest to człowiek, który wypowiada bardzo zmienne opinie, a jego postępowanie także jest zmienne. Gdyby Lech Wałęsa ustabilizował swą postawę na gruncie porozumienia i konstruktywnej współpracy, gdyby taka stabilizacja nastąpiła, otworzyłoby to zapewne możliwości jakiegos włączenia i tej osoby w proces porozumienia". • WSZYSTKO wskazuje na to, że PLL Lot będzie dysponował Boeingami. Koncern amerykański zgadza się na wypożyczenie dwóch lub trzech samolotów Boeing 767. • MSZE świętą niedzielą w dniu 13 lipca w kościele św. Brygidy w Gdańsku, ksiądz Henryk Jankowski odprawił w intencji zmarłego przed 5 laty, w nieznanych okolicznościach Jana Samsowicza - znanego działacza opozycji i Solidarności. Po mszy do około 5 tysięcy zebranych przemówił Zbigniew Bujak. Bujak wyraził się z uznaniem o młodym nowym pokoleniu, które przyłączyło się do ruchu Solidarności. Podkreślił, że "Solidarności nie będziemy negocjować ani paktować. Nadszedł czas, kiedy trzeba walczyć razem, po kilka, kilkanaście zakładów, po dwa - trzy regiony. Mam prośbę do stoczniowców. Następnym razem ma się to zacząć w głębi kraju, a stocznia ma to zakończyć. Bo stocznia jest jak ten stempel, to już jest ten symbol, jak stempel pod dokumentem". W czasie wystąpienia Bujaka skandowano m.in.: Solidarność, Nie ma wolności bez Solidarności, Gdańsk-Warszawa wspólna sprawa. • NA VII Europejskiej Konferencji na rzecz Rozbrojenia Atomowego w Lund, Jacek Kuroń powiedział m.in.: "Oni są przyciśnięci do muru zupełnie, ponieważ - chociaż wojnę tę wydaną społeczeństwu 13 grudnia 1981 roku militarnie wygrali - w tym nie ma nic dziwnego, bo z czołgami myśmy wygrać nie mogli, musieliśmy przegrać - przegrali ja

CHWILA PRAWDY

"Starzy". Kilkuletnia walka o wpływ na realną "S" zakończyła się całkowitym wypchnięciem poza jej obręb nurtu niepodległościowego i opanowaniu jej kierowniczych gremiów przez niezwykle sojusz lewicowo-kościelny "starej opozycji". Jego czołowych przedstawicieli znamy z prasy podziemnej i z audycji zachodnich rozgłośni, a ostatnio nawet z prasy cenzurowanej (Geremek w PRON-owskich "Konfrontacjach", Michnik w "Tygodniku Powszechnym" itd.). Niezależnie od ich przeszłości i światopoglądów, ludzi tych łączy aktualna taktyka polityczna, obliczona na daleko idącą współpracę z komunistami aż do wejścia do władz reżimowych włącznie. Nie kto inny jak Kuroń w czasie majowego przesilenia wypowiadał się za utworzeniem rządu koalicyjnego (mając na myśli wejście doń "starych opozycjonistów"). Propozycja ta w różnych formach ("pakt antykryzysowy" Geremka) zastąpiła od paru lat dawne żądanie reaktywowania "S". Ta zmiana hasła doprowadziła do obecnego kryzysu, a może i upadku realnej "S". Celem tym jest wejście przedstawicieli "starej opozycji" do rządu PRL.

Ta postawa "starych" ujawniła się wyraźnie w czasie kwietniowo-majowych wydarzeń. Przypomnijmy, że ci ludzie, którzy w Sierpniu '80 jechali do strajkujących zakładów, aby stanąć po stronie robotników, wesprzeć ich swą inteligencją i wiedzą, teraz jechali tam, aby strajki wyciszać, stając się stroną neutralną w obecnym konflikcie pomiędzy robotnikami a władzą. Trudno o bardziej dobitny dowód moralnego i politycznego upadku "starych".

Kościół. Dochodzimy teraz do sprawy najdelikatniejszej - stanowiska Kościoła. Jest przesądem utrzymywać, że Kościół nie prowadzi polityki. Kościół jest ogromną, ponadnarodową organizacją, która z natury rzeczy nie może uniknąć uwikłania w sprawy publiczne, która - choćby tylko ze względu na swoje cele - musi wchodzić w układy z potęgami tego świata. Przez cały okres pogrudniowy Kościół prowadził w Polsce politykę łagodzenia wzburzonych namiętności, nawoływał do umiaru i pojednania. Robił to wyjątkowo konsekwentnie i zrećnie, chociaż niektóre wypowiedzi Glempa wzbudzały nieśmiałe protesty radykałów.

Nie chcę narazić się na zarzut cynizmu, nie będę więc dociekał przyczyny takiej polityki. W czasie strajków kwietniowo-majowych Kościół prowadził dalej swą grę. Patronował działalności mediacyjnej "starych", nawoływał do pracy, odegrał zawstydzającą dwuznaczną rolę w aferze wyrzucenia z kraju przywódców "SW", spacyfikował strajk w Stoczni Gdańskiej. Bóg z nim.

Reżim słabnie. Ostatnie strajki stały się godziną prawdy również dla reżimu. Okazało się, czego domyślać się można było od dawna, że ostra walka o władzę na Kremlu znajduje swoje odbicie w PRL. Pozycja Jaruzelskiego nigdy jeszcze nie była tak słaba, być może zapadły już decyzje o jego ustąpieniu, gdyż Kiszczak otwarcie zachowuje się jak mąż stanu, a nie szef policji. Kto kogo zastąpi i kiedy, jest akurat mało ważne, odnotujemy tylko z zadowoleniem, że gnębiący nas reżim jest coraz słabszy i rozdzielany wewnętrznymi walkami, co poważnie zwiększa szanse sukcesu przy kolejnym podmuchu wiatru historii.

Zachód też przeciwko. Kolejnym czynnikiem na politycznej scenie Polski jest Zachód. Pod tym pojęciem kryją się różne rządy różnych krajów, ich związki zawodowe, partie polityczne itd. W stosunkowo krótkim okresie paru strajkowych tygodni największy wpływ na wydarzenia miały rządy zachodnie poprzez swoje rozgłoszenie: BBC, VoA, RFI i inne. Z ich nasłuchu wynikało jasno, że Zachód jest przeciwny "niepokojom" w Polsce i robił wszystko aby im przeciwdziałać nie narażając się na zarzut jawnej współpracy z władzami PRL. Kilka przykładów wyjaśni sprawę, bo propaganda Zachodu robiona jest zrećnie i może oszukać wielu. Sukces robotników Stalowej Woli, którzy po paru godzinach strajku dostali wysokie podwyżki, zachodnie radiostacje podały jako sukces władz. Brutalne pobicie części strajkujących w HiL ogłoszono jako pacyfikację i zakończenie strajku, który trwał faktycznie jeszcze przez tydzień. Wiele doniesień o strajkach i wiecach przemilczano, starając się sprawić wrażenie, że strajkuje tylko Stocznia. Dopuszczano do głosu jedynie "starych opozycjonistów", traktując z nabożeństwem ich za-

troskanie o losy "pieriestrojki" i niechętny stosunek do strajków.

Nie jest obowiązkiem rządów Zachodu popieranie naszej walki z komunizmem. Mimo to strajki i tak odniosły sukces, bo podważyły wiarygodność Jaruzelskiego w oczach Zachodu, a to przybliży koniec komunizmu w Polsce.

Wiele do zrobienia. Na zakończenie rzućmy kamień i na własne podwórko. Organizacje niepodległościowe i "SW" niestety również nie przeszły pomyślnie przez majowy test. Organizacje uważające się za partie polityczne mogły poprzeć strajki jedynie słowami - na inną pomoc były za słabe. Nie było to zaskoczeniem, natomiast zaskakująca i zawstydzająca była słaba aktywność "SW". Okazało się, że w gorącym okresie strajków nasze struktury działają zbyt wolno!

Za mało było naszych ulotek, za mało audycji radiowych, za mało pomocy organizacyjnej i technicznej. Za mało w stosunku do naszych możliwości i za mało w stosunku do naszych potrzeb. My, "SW", jesteśmy przecież jedyną w PRL organizacją, która stawia się na walkę i wspieranie wszelkich akcji przeciwko władzy, w tym oczywiście i przede wszystkim strajków i demonstracji. W tej sprawie mamy jeszcze wiele do zrobienia.

Alfred B. Grubba

20.05.88

Pismo Organizacji Solidarność Walcząca, Nr 12/181

SPOTKANIE GORBACZOWA I JARUZELSKIEGO Z MŁODZIEŻĄ POLSKĄ I SOWIECKĄ NA WAWELU

We wtorek wieczorem, 12 lipca odbyło się na Wawelu spotkanie Gorbaczowa i Jaruzelskiego z młodzieżą polską i sowiecką. Gorbaczow powiedział młodzieży, że życie i walka Lenina powinna być dla nich przykładem. Wezwał młodzież do uczestniczenia w rewolucyjnych przeobrażeniach procesu przebudowy. Jaruzelski również apelował do zebranych o współuczestnictwo w procesie reform. W czasie pobytu w Krakowie Gorbaczow zwiadał wraz z małżonką Kościół Mariacki. Podczas 15-minutowej wizyty rozmawiał z obecnymi tam księżmi oraz innymi osobami. Biskup pomocniczy Jan Skodoń powiedział korespondentowi agencji Reutera, że wizyta Gorbaczowa wskazuje na nowe nastawienie w stosunku do Kościoła i wierzących. Michaił Gorbaczow podczas pobytu w Krakowie rozmawiał także z kardynałem Franciszkiem Macharskim. Podało o tym Radio Warszawa, dodając, że odnotowano to z uwagą w kołach watykańskich. Szef partii sowieckiej odwiedził 12 lipca w Krakowie budynek, w którym podczas wojny znajdował się szpital wojskowy, gdzie przebywał jego ranny ojciec. Obiekt ten należy obecnie do wydawnictwa "Tygodnik Powszechny". Gorbaczow przebywał w towarzystwie generała Jaruzelskiego z krótką wizytą w Białym Dunajcu i w Poroninie.

ECHO - NAJ

młodszy
większy
poczytniejszy

tygodnik w Kanadzie

ZATRZYMANIA PRZED WIZYTĄ

W Polsce w przeddzień wizyty Gorbaczowa zatrzymano pewną liczbę działaczy opozycyjnych. Służba Bezpieczeństwa zabrała co najmniej 6 członków nowo odtworzonej PPS. Zatrzymano ich podczas spotkania w prywatnym mieszkaniu w Warszawie. Przeprowadzono także rewizję w mieszkaniu Krzysztofa Króla, jednego z czołowych działaczy Konfederacji Polski Niepodległej. Po rewizji Króla zatrzymano.

ONYSZKIEWICZ ROZCZAROWANY WYSTĄPIENIEM W SEJMIE

Rzecznik Solidarności Janusz Onyszkiewicz wyraził rozczarowanie tym, że Gorbaczow nie wspominał o zbrodni katyńskiej i dodał że chociaż zagadnienie zbrodni Stalina jest sprawą ważną, ważniejsze byłoby odcięcie się Gorbaczowa od paktu Ribentrop-Mołotow, którego pierwszą ofiarą padła Polska.

Pierwsze spotkanie

z

ANDRZEJEM GWIAZDĄ

w czwartek, g. 7:30,
w SPK przy Beverley Str.
TORONTO

SOLIDARNOŚĆ POLSKO-CZESŁOWACKA DOMAGA SIĘ POTĘPIENIA ZBRODNI SOWIECKICH

W związku z rozpoczynającą się 11 lipca w Polsce wizytą Michaiła Gorbaczowa Solidarność Polsko-Czechosłowacka wydała specjalne oświadczenie. Polscy i czechosłowaccy działacze opozycyjni tworzący ugrupowanie o nazwie Solidarność Polsko-Czechosłowacka wzywają Gorbaczowa do wyjaśnienia, dlaczego wojska sowieckie, względnie oddziały Układu Warszawskiego, interweniowały w 1953 roku w NRD, w 1956 na Węgrzech, i w 1968 w Czechosłowacji. Sygnatariusze oświadczenia to działacze związani z NSZZ Solidarność i z ruchem Karty 77. Działacz Solidarności i członek odrodzonej Polskiej Partii Socjalistycznej Józef Piniór powiedział, że tekst oświadczenia opracowano w sobotę, 9 lipca w czasie spotkania na granicy polsko-czechosłowackiej. W oświadczeniu znajduje się też wezwanie do rozszerzenia zakresu wolności religii i słowa, a także wykluczenia uciekania się do przemocy.

Oto obszernie fragmenty oświadczenia:

Zgodziliśmy się z tym, że żyjemy w epoce przemian. Panujący od ponad 40 lat system przeżywa głęboki kryzys. Dyktatorski sposób zarządzania krajem, centralistyczne zarządzanie gospodarką dają w wyniku system marnotrawiący zasoby naturalne i wysiłki ludzkie. Po raz pierwszy zdaje się to rozumieć przynajmniej część elity władzy.

Uważamy, że niezależnie od ocen reformatorskich prób szansa przebudowy systemu jak nigdy dotąd zależy od społeczeństwa. Im więcej niezależnych, społecznych ugrupowań, im więcej programów i różnorodnych pomysłów, tym większe jest prawdopodobieństwo, że obecny system zostanie zastąpiony przez system demokratyczny i sprawny.

Już dziś możemy działać na rzecz realizacji podstawowych praw człowieka i praw ludzkich.

Są nimi: po pierwsze, prawo do suwerenności. Uważamy za konieczne podpisanie przez kraje Paktu Warszawskiego nowego układu wykluczającego użycie siły między naszymi krajami. Jesteśmy też zdania, że winny zostać zniesione bariery między obywatelami z blokami. Należy wyjaśnić i ujawnić materiały dotyczące interwencji oddziałów sowieckich w Berlinie w czerwcu w 1953 roku, interwencji wojsk sowieckich na Węgrzech w 1956 roku, interwencji wojsk Paktu Warszawskiego w Czechosłowacji w 1968 roku, szantażu interwencją w Polsce w latach 1980-1981. Wyjaśnienia i potępienia wymagają również wywózki i masowe aresztowania obywateli polskich przez władze sowieckie w latach 1939-1941, w latach 1944-1948, masowy mord oficerów polskich w Katyniu przez wojska NKWD w 1940 roku, morderstwo na Imre Nagy oraz innych uczestników rewolucji węgierskiej, działalność Kominformu, która spowodowała utratę resztek suwerenności przez nasze państwa, rządowe morderstwa w latach 1948-1956 w Czechosłowacji;

po drugie, prawo do rozwoju narodowego i religijnego. Należy ujawnić oraz wszechstronnie zanalizować i potępić wszelkie przypadki deportacji, prześladowań i represji z powodu przynależności rasowej, pochodzenia i religii. Wszystkie narody i narodowości w naszych krajach winny mieć prawo do nieskrępowanego rozwoju swej kultury, języka i tradycji, zaś każdy człowiek winien mieć warunki do uprawiania kultu religijnego, przynależenia do swego Kościoła i głoszenia swojej wiary;

po trzecie, prawo do systemu prawnego swobody organizacji i wolności słowa. Obecny stan przepisów prawnych sankcjonuje bezprawie, umożliwia prześladowania przeciwników politycznych, oraz kwestionowanie wszelkiej niezależnej działalności politycznej, społecznej i gospodarczej. Jest on jedynie narzędziem w rękach panującej elity.... ze względów humanitarnych winna zostać zniesiona hańbiąca system praktyka kary śmierci...;

po czwarte, prawo do podróżowania.... podróże przez granice, które dla obywateli państw demokratycznych są naturalnym i niekwestionowanym prawem w naszych krajach stają się źródłem realizowania przywilejów i metodą represjonowania nie podlegającą żadnej społecznej kontroli... każdy obywatel powinien mieć paszport w domu na własność;

po piąte, prawo do określania systemu gospodarczego. W ramach RWPG muszą obowiązywać zasady równości. Żadne z krajów członkowskich nie ma prawa narzucania pozostałym systemu gospodarczego i systemu własności.... przynależność do RWPG nie może ograniczyć wymiany z innymi krajami, nie będącymi członkami tej organizacji....

Wzywamy wszystkich przedstawicieli niezależnych inicjatyw i instytucji oraz opinii publicznej do wspólnej dyskusji i działań na rzecz realizacji tych praw.

Odezwe podpisali ze strony Czechosłowacji m.in. Jan Czarnoburski, Vaclav Havel, A. Krobrycz, Ladislav Lis, Vaclav Malik, S. Pospisil, Anna Szabatova, Jaroslav Szabata, Jan Urban. Ze strony polskiej m.in. Zbigniew Bujak, Zbigniew Janas, Mirosław Jasiński, Jacek Kuroń, Jan Lityński, Adam Michnik, Piotr Mieczek, Józef Piniór, Mieczysław Piotrowski, Zbigniew Romaszewski, Piotr Rzewuski.

KKW: jest szansa na poprawę stosunków polsko- sowieckich

Krajowa Komisja Wykonawcza Solidarności w wydanym w sobotę 9 lipca oświadczeniu wezwała Gorbaczowa do publicznego zabrania głosu o tajnych szczegółach zawartego w 1939 roku przez Związek Sowiecki paktu o nieagresji z hitlerowskimi Niemcami. Wezwano też go do wyjaśnienia sprawy wymordowania w ZSSR tysięcy oficerów polskich. KKW podkreśliła, że szczere wyjaśnienie okresu stalinowskiego może poprawić stosunki polsko-sowieckie, a sama wizyta Gorbaczowa stanowi pewną szansę do zmian w Polsce i stworzenia nowego modelu stosunków polsko-sowieckich.

MSZA ZA PRYMASA TYSIĄCLECIA

W Warszawie, w katedrze św. Jana Chrzciciela Prymas Polski kardynał Józef Glemp odprawił mszę świętą z okazji siódmej rocznicy śmierci Prymasa Tysiąclecia kardynała Stefana Wyszyńskiego. Modlono się o beatyfikację kardynała Wyszyńskiego.

WŁADZE SIĘ NIE LICZA

Członek Rady Głównej Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych Henryk Siedlecki powiedział na posiedzeniu Rady pod koniec czerwca w Warszawie, że władze się w ogóle z organizacją nie liczą i że wobec tego należy zaprzestować. W efekcie Rada Główna przerwała dotychczas prowadzone rozmowy z rządem w sprawie cen skupu płodów rolnych, domagając się uwzględnienia zdania organizacji reprezentującej oficjalnie 5 milionów ludzi pracujących w gospodarstwach rolnych i produkujących żywność.

PAROWÓZ DZIEJÓW

W lokomotywni PKP - Zduńska Wola wprowadzono nowy sposób werbowania do komunistycznych związków zawodowych. Jeżeli ktoś podpadnie w zakresie dyscypliny, to stawiają go przed alternatywą - albo zwolnienie, albo angaż do neozwiązku.

• KRONIKA •

jednak politycznie. Teraz nie wiedzą co zrobić, bo im się rzeczywiście program reform załamał, dlatego że trafia na opór społeczny, trafia także i przede wszystkim na opór aparatu, bardzo duży. Więc szukają sposobu zbliżenia się ze społeczeństwem, z jednej strony, a z drugiej nie stać ich na przeprowadzenie gruntownej reformy, bo ich aparat paraliżuje. Więc jak na razie robią takie różne gesty, które naprawdę ani im nie dają, ani społeczeństwu nie dają. No, mnie dali w tym wypadku paszport i to dobrze. Albo oni ruszą do wielkiego programu reform wychodzących naprzeciw społeczeństwu - uznają Solidarność, jej legalne istnienie, albo będą zdmiewać mieli burzliwą jesień, burzliwą zimą, gorącą jesień, bardzo gorącą zimą". • JAK płynął Onyszkiewicz do Lundu? W poniedziałek, 27 czerwca Janusz Onyszkiewicz dostał paszport. Pojechał do Szczecina i wypłynął promem o godzinie 13. Około godz. 16 wezwał go kapitan promu, który oświadczył mu, że zaraz będą mijali prom znajdujący się w drodze powrotnej do Szczecina i ma polecenie, aby go wsadzić na ten prom, tak by się znalazł w Szczecinie. Onyszkiewicz odpowiedział, że mowy nie ma, a jak go będą próbowali zmusić skoczyć do morza. Kapitan porozumiał się z kimś na lądzie i prom zawrócił do Szczecina. Płynęli z powrotem około półtorej godziny, gdy z Warszawy nadeszła decyzja, że mają zmienić kurs na Ystad. • OTO relacja Ewy Krzyżostanek, suwnicowej z walcowni zimnej o pacyfikacji huty: "Uciekliśmy do kantorka. Weszli i mówią: 'Kłękaj, kładź się'. Myśmy się ociągały. Przed kim ja mam kłękać? Jak się tak trochę schylałyśmy uderzył mnie w głowę pałką. Momentalnie uklekaliśmy. Potem nas zostawili, to my wtedy zaczęłyśmy myśleć, gdzie się schować. Znowu przylecieli. Jeden mnie w nogę uderzył i mówi: 'Co, kurwo, robisz ci się nie chce?' i dawał nas gonić: 'Biegiem, teraz biegiem'. Ja się wyróciłam. Gorzej gonili jak Niemcy Polaków". • W SZUBINIE nadal stoi prosty obelisk z szarego kamienia, na którym obok czerwonej gwiazdy wyryte jest popiersie samego Stalina. Pomnik został wystawiony pod koniec lat 40 w dowód "wdzięczności" za "wyzwolenie" miasta przez Armię Czerwoną. Nie tylko stoi, ale co roku obelisk jest odnawiany.

(Źródła: Radio Wolna Europa, "Tygodnik Mazowski", "Samorządna Rzeczpospolita", "Przegląd Wiadomości Agencyjnych", "Głos Łodzi".

N A Ż E B R Y

W RFN przebywał z oficjalną wizytą na przełomie czerwca i lipca wicepremier PRL Zbigniew Szałajda. Wziął on udział w Hamburgu w ósmym posiedzeniu mieszanego komisji polsko-zachodniemieckiej d/s regulacji polskiego zadłużenia i współpracy gospodarczej. Szałajda określił procent nałożony przez RFN

na polskie długi jako lichwiarski i niesprawiedliwy. Minister gospodarki RFN H. Bangemann powiedział, że RFN uwzględni możliwości PRL w zakresie spłaty pożyczek. Komisja wyraziła zadowolenie z pozytywnego rozwoju wymiany handlowej w I kwartale br. Eksport PRL do RFN wzrósł w tym okresie o 21%, a z RFN do PRL o 4,8%.

video kontakt

Jak Rakowski został gosposi u Wałęsów... dowiesz się kupując najnowszą kasety video JAKA FEDOROWICZA pt. "Wieczór autorski". Znakomite monologi satyryczne i parodie program TV. Cena - tylko 35.00. Zamówienia z załączonym M.O. przyjmuje i kasety wysyła oficjalny przedstawiciel Video Kontaktu na Amerykę Płn. Richard Helth, 6312 Sorrel Pl. Surrey, B.C. V3S 5H7

WYDAWNICTWO KASET VIDEO

Wspomaga niezależne wydawnictwa Kaset video w Polsce ► rozpowszechnia ich kasety za granicą ► realizuje filmy oparte na materiałach w kraju nie osiągalnych ► przynosi dochód ze sprzedaży kasety ► Rozwój kultury niezależnej w Polsce ► proponuje filmy o związanej z Polską tematyce politycznej, historycznej, kulturalnej i społecznej ► osobom zainteresowanym wysyła My ulotki reklamowe z opisem POSZCZEGÓLNYCH TYTUŁÓW

UWAGA: Obniżka cen Informacje bezpłatnie, kasety w formacie VHS.

SPECJALNIE DLA ECHA

Nowy, krajowy autor
w nowej serii
humorystycznych
tekstów

WŁADYSŁAW LORANC

REDIVIVUS

Dwumiesięcznik "Sztuka" powstał w 1974 roku w miejsce "Przeglądu Artystycznego" był przez kilka lat czasopismem co najmniej dobrym. W najlepszych latach swego istnienia redagował go Krzysztof Kostyrko - ten sam, który powołał do życia poznański miesięcznik "Nurt", a który za jego czasów naczelnego redaktorowania przeżywał czasy autentycznej świetności, wspierany tak znakomitymi piórami, jak Stanisława Barańczaka, Stanisława Lema, Michała Głowińskiego i innych. Atoli Krzysztof Kostyrko pod koniec gierkowskiej dekady propagandy sukcesu uległ nomenklaturowemu prawu określanemu mianem zasady Pietera, czyli awansowi do centrali i w ten prosty sposób był przepały. W okresie "Solidarności" mianowano go w PZPR szefem od kultury w KC, ale nie naszkodziło wiele, bo nie miał szans. Tak czy owak Krzysztof Kostyrko odznaczał się autentycznym talentem redaktora i w sobie tylko znany sposób umiał zjednywać ludzi - a przynajmniej nie odstraszać, co już dużo. Do końca roku 1981 wspomniany tu dwumiesięcznik "Sztuka" jakoś sobie radził nie pozbywając się dużego poziomu, mimo że Krzysztof Kostyrko miał na nią baczenie coraz to bardziej okazjonalne, jako że powołany został do dozorowania całości kultury w PRL, która w tym czasie zamiast zmierzać w objęcia socjalistycznego realizmu, popadła w jakiś dziwny i niewytłumaczalny amok niezależności i solidarności ze społeczeństwem, dzięki któremu czuje się u siebie w domu. Później przyszedł stan wojenny, prawie dwuletnia przerwa w wydawaniu dwumiesięcznika "Sztuka" i feniks z popiołów nie odrodził się, mimo usilnych deklaracji o narodowym porozumieniu, tzw. dialogu, pronowskiej Społecznej Rady Kultury itp. Miejsce poprzedniej redakcji zajęli redaktorzy całkowicie dyspozycyjni, gotowi uprawiać kulturę i sztukę w oparach gazu łzawiącego i w cieniu zomowskiej pały. W tym samym czasie "coś drgnęło" - i to gwałtownie - w redakcji znakomitego do stanu wojennego dwumiesięcznika "Projekt", czasopisma w owych czasach na po-

ziomie i o zasięgu co najmniej europejskim. Obecnie jest to czasopismo o zasięgu nie przekraczającym powierzchni lokalu, w którym jest klecone.

Stanisław Loranc nie jest postacią w obrazie realnego socjalizmu PRL nieznana, zwłaszcza zaś telewizji. W stanie wojennym raczył być on dzielić się przemyśleniami w TVP w autorskiej audycji "Proste pytania", które sam sobie stawiał i natychmiast na nie odpowiadał. Treściach było narodowe prozumienie w znanym wydaniu. Władysław Loranc to nie jest jednak chłopiec na posyłki, to prawdziwy homo redivivus wracający zawsze w porę, choć przesadą byłoby go porównywać - w okresie, gdy raczył być odpowiadać za stan ideologicznej czystości szeregów PZPR - z jego kremłowskim padre, czyli Susłowem. Tym razem Władysław Loranc nie tyle powrócił, ile po prostu pojawił się na łamach "Sztuki", gdzie miłościwie każe sobie drukować garści przemyśleń np. "Słowa o sztuce". Posłuchajmy tedy, co rzecze Władysław Loranc w tematach artystycznych. Uzbierało się tego dużo, więc to i owo zacytujemy.

Władysław Loranc, jako że jest autorem tzw. aforyzmów, ceni sobie najwyższą lapidarność, więc powiada: "wyrażę całą rzecz lapidarnie. Trwa, podstawowego znaczenia dla naszego życia zbiorowego, proces socjalnej i kulturalnej emancypacji środowiska robotniczego i chłopskiego. Bez głębokiego zespolenia się z tym właśnie procesem sztuka polska nie odbuduje swego wielkiego autorytetu". Ale jak tu się zespolić? Nie jest to zadanie proste, gdyż ten cholerny polski warchoł artysta, któremu w głowie zamąciło te głupie 18 miesięcy względnej wolności "jakby nie dostrzega tego prostego faktu, że publiczność sal wystawowych, kin i teatrów wywodzi się obecnie nie tylko ze środowiska inteligencji, ale w poważnym stopniu spośród wykształconych robotników i chłopów". Powalony tą prostą obserwacją Władysława Loranca przyznaję mu rację i podpowiadam (bardzo nieśmiało, lecz w ramach dialogu): całość spraw należy uregulować w ramach specjal-

nej komisji, która już się tym właściwie zajmie. Tymczasem spójrzmy za siebie i co my tam widzimy? Otóż "spoglądając za siebie, do początku stulecia, dostrzegamy krótkotrwałość mód estetycznych". Rzecz jasna dzieło się tak dlatego, że "sztuka zawsze była czyjaś" i tak jest tu i ówdzie po dziś dzień. Ten fatalny stan pogłębiają manchardzi. Co robić, co robić! Przynajmniej nie wiedzielibyśmy, gdyby nie czujny Władysław Loranc, który słusznie demokratycznie dekretuje: "by sztuka była możliwa,

obraz dwumiesięcznika "Sztuka" po pierestrojce w PRL zaczętej po 13 grudnia 81 roku. Na szczęście rzeczywisty obraz polskiej sztuki niezależnej jest z gruntu odmienny i nic na to nie poradzi ani Władysław Loranc, ani jego kompani. Bowiem jak zwykły mawiać ongiś nasz "mąż stanu" Władysław Gomułka "Wiesław" - pies szczeka, karawan idzie dalej. Że jest różnica między karawanem a karawaną - to nieważne.

Post scriptum. Kanadyjskiemu i amerykańskiemu czytelnikowi pewne realia

Andrzej Dudziński

BILL 113 - RETAIL BUSINESS HOLIDAYS ACT, 1988 AND BILL 114 - EMPLOYMENT STANDARDS AMENDMENT ACT, 1988

The Standing Committee on Administration of Justice will meet to consider Bills 113 and 114 commencing Wednesday, August 3, 1988 in the Legislative Building, Queen's Park, Toronto, Ontario and other locations throughout the province as may be required.

The Committee invites written submissions from individuals, groups or organizations wishing to comment on the above-mentioned Bills. All briefs should be deposited with the Clerk of the Committee no later than Wednesday, September 14, 1988. Requests for appointments to appear before the Committee to make an oral presentation should be directed to the Clerk of the Committee not later than Friday, August 5, 1988 for consideration of the Committee.

ROBERT CALLAHAN, M.P.P.
Chairman

DEBORAH DELLER
Clerk of the Committee

Room 472, Legislative Building, Queen's Park,
Toronto, Ontario M7A 1A2 Telephone: 416/963-2977
Collect calls will be accepted.

Legislative Assembly
of Ontario

trzeba zatem zniszczyć manchardów i ich stosunek do sztuki. Rację bytu mają tylko wystawy i galerie umożliwiające bezpośredni kontakt widza z dziełem sztuki i jego twórcą". Uff, i w głowie pojaśniało i na sercu lżej, dzięki ci Władysławie Loranca. Jednakże - tu uwaga - wzmóźmy tę dialektyczną czujność, bo co się okazuje? To, że jednak wystawa wystawie nierówna, co się też tak samo tyczy i galerii. Weźmy tak warszawską "Zachętę". Dzieje się tam źle i to Władysław Loranc uchwycił, w porę zde-maskował: "ile razy wchodzimy do "Zachęty" z każdego jej kąta atakuje nas niedbałość i brak pomysłu tak totalny, jaki stworzyć mogą tylko ludzie otepiali od nudy". To jest jasne, gdyż wierzymy Władysławowi Loranca, co więcej - podzielimy wraz z nim tę pewność podstawową, ten jakby aksjomat: "pewne jest jedno, potrzeba sztuki nie umarła, jest dziś powszechniejsza niż kiedykolwiek dotąd". W sedno utrafił. I tak cytować by się chciało w nieskończoność, garściami całymi i temacik na pracę doktorską w Akademii Nauk Społecznych by się wykroił, taki na przykład: "Centralne kategorie systemu krytyki artystycznej Władysława Loranca wobec podaży makaronu w Czarnobylu".

Pora na zebranie myśli. Taki jest

zawarte w niniejszym felietonie wydawać się mogą albo nieistotne, albo mało czytelne. Mam jednak nadzieję, że w planowanych przeze mnie felietonach potrafię przybliżyć rzeczywisty obraz normalizacji w wariacie jaruzelskim po grudniu 1981 roku, "normalizacji" oglądanej przez pryzmat polityki kulturalnej realnego socjalizmu w dziedzinie czasopiśmiennictwa. To, że są one w totalitarnym władaniu - nie ulega wątpliwości, i że są one lepsze lub gorsze, mniej czy bardziej dyspozycyjne - też jest faktem. Ale te en masse "reżymowe" czasopisma nierzadko były i są robione przez ludzi prawdziwie ofiarnych, uczciwych, utalentowanych, a przy tym źle opłacanych i bez gwarancji, że ich praca nie pójdzie na marne, bo jakiś partyjny chłystek cierpiący na inteligenckie fobie poczuł się urażony tzw. aluzją. Obraz krajowego czasopiśmiennictwa po jaruzelskiej normalizacji (analizę ograniczam do dziedziny kultury) jest doskonałym obrazem rzeczywistych intencji nowych władców, czyli w terminologii profesora Leszka Nowaka - "trójpanów". W cyklu, jaki planuję na kilkanaście odcinków starał się będę pokazać, co w naszej krajowej czasopiśmienniczej trawie rzeczywiście piszczy.

TADEUSZ WOJNILLWICZ

KARTKI Z BERLINA

LESZEK SZARUGA

Słuchanie polskojęzycznych rozgłośni zachodnich - w szczególności zaś Radia Wolna Europa - mogłoby przypisać o ciężki atak serca wszystkie poprzednie ekipy panujące w PRL. Oto obywatele Polski - dziennikarze, prawnicy, pisarze, działacze opozycyjni, a nawet posłowie na sejm udzielają wywiadów "ośrodkom zachodniej dywersji", a wszystko to odbywa się zupełnie bezkarnie, jakby nigdy nic. Gdy człowiek sobie przypomni procesy przeciwko Melchiorowi Wańkowiczowi o przekazywanie w listach prywatnych "fałszywych wiadomości" czy przeciw Janowi Niepomucenowi Millerowi o publikowanie artykułów w londyńskich "Wiadomościach" - a w końcu to nie tak znów odległe czasy - wówczas, porównując dzień dzisiejszy z niedawną przeszłością, może popaść w optymizm.

Osobiście nie widzę w tym nic nie-normalnego - przeciwnie: w końcu na całym świecie rozgłośnie radiowe korzystają z wypowiedzi przeróżnych osób i nikt tych ludzi, którzy coś tam mówią o polityce czy kulturze swego kraju, nie ściga, nie sędzi ani nie szykanuje. Świat się skurczył, co już wiele razy podkreślałem, a tym samym próba izolowania jakiegoś regionu jest czymś nie-bywale śmiesznym. Można to, oczywiście, próbować robić, jak choćby w Albanii, ale to musi prędzej, czy później przynieść szkody nie tylko izolowanym społeczeństwom, lecz także tym, którzy się mianują ich władcami. To są oczywistości - szkoda tylko, że tak późno docierają do opancerzonych ideologią czaszek.

Ale ja nie o tym.... Oto jeszcze kilka lat temu w urzędach paszportowych wywieszono były ostrzeżenia przed kontaktami obywateli ze szpiegowskimi instytucjami typu RWE, czy paryska "Kultura". Obywatele tymczasem rozpoczęli swą działalność dywersyjną w stopniu tak wysokim, że właściwie trzeba by już wsadzać nie dziesiątki, ale setki ludzi, może nawet tysiące. To bardzo politycznie niewygodne. Z drugiej strony jednak jest to sytuacja, której "dusza czekisty" sprostać może z wielkimi trudnościami. Frustracja w aparacie ści-

gania wywoływana bezkarnością dywersantów musi być dość wysoka. Lata szkolenia idą na marne, wyrzucono społeczne złotówki, może nawet ruble, a nie wykluczone, że także dolary. Przestępcy parady po ulicach i zgarniają zagraniczne honoraria, od których nawet nie ma jak ściągać podatków. Wszystko to musi być dla oficerów, a nawet szeregowych pracowników służb wyspecjalizowanych wysoce niezdrowe i denerwujące. Jedyne, co im pozostało, to gromadzenie informacji (wyobrażam sobie te przeciążone komputery!). Nawet takiemu wyraźnemu wrogowi, jak Andrzej Gwiazda nie wypada odmówić paszportu - pod warunkiem, że wyjedzie sobie prywatnie, a nie jako delegat. Myślę, że takie przedstawianie mentalności musi sporo kosztować. Może także prowadzić do trudnych do przewidzenia reakcji - z ekstremalnymi przypadkami włącznie, czego już mieliśmy przykłady. Zawsze powtarzam, że policjant też jest człowiekiem - co wspaniale analizuje w swych powieściach Władysław Terlecki, tyle, że przenosi te problemy w wiek miniony - i że poddawanie go psychicznym przeciążeniom jest zabawą niebezpieczną.

Sytuacja w gruncie rzeczy wymarzona dla prozaika: opisać to wszystko, co się w Polsce dzieje z punktu widzenia takiego właśnie funkcjonariusza - nie pozbawionego wrażliwości, przekonanego o "wyższości socjalizmu", oddanego "sprawie". Takiemu człowiekowi świat się musi walić na głowę, gdy obserwuje to, co się obecnie w PRL wyprawia. Opis walącego się świata to naprawdę wspaniały temat dla pisarza.

...

Po zakończeniu berlińskiego kongresu pisarzy "Sen o Europie" zrobiliśmy sobie z paroma przyjaciółmi wieczór poświęcony tożsamości europejskiej. Jako wstęp do dyskusji posłużył nam nie uczony referat, ale piękny - mający chyba trzy polskie przekłady - wiersz Aleksandra Błoka "Scyci". Mówi on o dwoistości Rosji zwróconej połową twarzy ku Europie, połową ku Azji, o Sfinksie rosyjskim. Jest to poemat niestety ch-

piękny, właściwie nieprzekładalny (posługiwaliśmy się oryginałem oraz przekładami polskim i niemieckim), nasycony, jak mawiają nauczyciele literatury w szkole, autentyczną miłością ojczyzny, pełen dumy, ale jednocześnie jakiejś trudnej do zrozumienia tęsknoty. Jest wyzwaniem dla Europejczyków, na których życie Rosja rzuca od paru stuleci swój olbrzymi cień. Jest w nim poczucie siły wynikającej nie tyle z uczestnictwa w imperialnej potęgę, co z poczucia swej wyraźnej odrębności.

Siedzieliśmy w mieszanym gronie - emigranci z NRD i Rumunii, Niemiec i Polak - i usiłowaliśmy przeniknąć pod powierzchnię słów poety, który chyba najpełniej, najbardziej dobitnie wypowiedział Rosję, jej odmienne poczucie czasu i przestrzeni, jej spokój w ocenie procesów historycznych, wielopokoleniową cierpliwość, zdolność do znoszenia upokorzeń. Dwa wersy wydają się szczególnie interesujące i budzące przerażenie. Oto - zwracając się ku Europejczykom i wypowiadając się w liczbie mnogiej (my - Scyci) - powiada Błok, pyta z jakimś zdziwieniem nieświadomego swej siły potwora: czyżbyśmy byli winni temu, że w naszym ciężkim uścisku zachrzącili wasz szkielet? W końcu - sugeruje - to nie nienawiść, to miłość, autentyczna miłość do Europy. Że to miłość barbarzyńska? Trudno, inna być nie może. Ale oferuje - na swój okrutny i niezgrabny sposób - braterstwo, którego odrzucić nie można.

Fascynacja barbarzyńcami widoczna w europejskim zafascynowaniu Rosją, nie jest w naszej kulturze niczym nowym. W znakomitym wierszu "Czekając na barbarzyńców" świetny grecki poeta Konstandinos Kawafis, jeden z najwybitniejszych twórców tego stulecia, zauważa, opisując reakcje oczekujących na wiadomość o tym, że barbarzyńcy nie przyjdą: "Bez barbarzyńców, cóż pocniemy teraz? Ci ludzie byli jakimś rozwiązaniem". Kultura odczuwająca swój zmierzch - a kultura europejska od samego początku, a już na pewno w czasach nowożytnych jest kulturą zmierzchu, w której wciąż pojawia się ton katastroficzny - zwraca się często do żywiołu reprezentują-

Warto przypomnieć, że Wałęsa jeszcze w roku 1980 mówił o tym, że w dalszej perspektywie rozwojowej "Solidarność" będzie musiała zrezygnować z funkcji "parasola" chroniącego inne inicjatywy wolnościowe, przede wszystkim ruchy polityczne. Ten sam temat pojawił się w publicystyce niezależnej w początkach roku 1982, gdy w części artykułów postulowano wyraźne rozgraniczenie między działalnością związkową i partyjną. To wszystko słuszne. Natomiast jeżeli "Solidarność" ma pozostać sobą, konieczne jest w moim przekonaniu utrzymanie statutowej struktury organizacyjnej Związku. Przede wszystkim chodziłoby tutaj o obronę struktury regionalnej i jej nadrzędności nad organizacją branżową - oznacza to utrzymanie układu "poziomowego" pozwalającego na koordynowanie wystąpień różnych grup zawodowych. Taka organizacja Związku była od początku jego największym atutem, stanowiła zarazem istotne novum w ruchu zawodowym - w tej strukturze najpełniej się ujawnia wartość międzyludzkiej solidarności.

Wchodzenie w życie nowych, bardziej dynamicznych - już choćby z racji młodości - działaczy stwarza nadzieje na istotne przemiany w dotychczasowej pracy "Solidarności". Głosy samokrytyki są zresz-

tą powszechne. Ale warto zauważyć, że te głosy świadczą także na korzyść dotychczasowej pracy - świadczą o tym, że "Solidarność" jako ruch naprawdę przetrwała, że nie zmieniła się w organizację kadrową, co jej w ostatnim okresie zagrażało: tego siłę, wstępującego. I tym chyba należy tłumaczyć zafascynowanie Rosją w Europie - a jest ono bardzo silne przynajmniej od XIX wieku. Jest to, oczywiście, fascynacja dwuznaczna - z jednej strony zwrócona jest ku "nowemu" żywiołowi, z drugiej pragnie zachować swe własne wartości. Ten właśnie ton pojawia się coraz częściej wśród intelektualistów wierzących, że reformy Gorbaczowa przylączą Rosję do Europy, wzbogacą stary kontynent o nowe wartości, a jednocześnie pozwolą zachować dorobek dotychczasowy.

Problem jest w swej istocie raczej kulturalny niż polityczny, ale ma przecież bardzo konkretne polityczne uwarunkowanie, których większość zachodnich dyplomatów nie jest w stanie pojąć - stąd zresztą wielu z nas wydaje się ludźmi naiwnymi. Naiwni nie są - chodzi im o konkretne zyski: polityczne i gospodarcze. Być może nie rozumieją, że są to zyski iluzoryczne, doraźne tylko. Ale nie ma się im co dziwić: politycy, nawet wyspecjalizowani w problemach Rosji, bardzo rzadko czytają wiersze. A szkoda. W języku poezji zawartych jest czasem więcej informacji niż w jakimkolwiek innym. Stąd wniosek z naszego spotkania: nakazać obowiązkową lekturę "Scytów" Błoka tym wszystkim, którzy chcą coś z Rosji zrozumieć.

...

Wśród wielu zjawisk, z jakimi mamy obecnie do czynienia w Polsce, najważniejszym wydaje się wewnętrzna dyskusja w "Solidarności" na temat charakteru i przyszłości tego ruchu. Relacjonując dyskusję między "starymi" i "młodymi", obecnie wchodzącymi w życie, działaczami, Leszek Maleszka, jeden z najciekawszych publicystów opozycyjnych, pisze w nowohuckim "Hutniku" (piśmie, nawiasem mówiąc, bardzo zasłużonym, wydawanym od początku stanu wojennego), że według tych ostatnich zbyt upolitycznienie Związku doprowadziło do odejścia od podstawowych jego funkcji - to znaczy od obrony poziomu życia i warunków pracy załóg. Młodzi boleśnie dostrzegają lukę, jaka się wytworzyła między działaczami a załogami pracy. Jednym z postulatów przez nich wysuwanych, jest odbudowa "Solidarności" od dołu. Jakby potwierdzeniem tego jest deklaracja około 70% załogi kombinatu w Nowej Hucie przystąpienia do związku - potwierdza to potrzebę jego istnienia, zaś postawa nowej kadry związkowej w trakcie ostatnich strajków zwiększyła zaufanie do organizacji.

Dokończenie ze str. 1

znania się dowiny. Stany Zjednoczone nadal stoją na stanowisku, że zestrzelenie samolotu było uzasadnioną akcją obronną. Rzecznik poinformował, że prezydent Reagan podjął decyzję o wypłaceniu odszkodowania kierując się humanitarnymi tradycjami narodu amerykańskiego. Odszkodowanie, którego wysokość nie jest jeszcze ustalona, wypłacone będzie rodzinom ofiar, a nie rządowi irańskiemu, który jak zauważył Fitzwater, ponosi wielką odpowiedzialność za katastrofę. Stany Zjednoczone wypłacą odszkodowanie za pośrednictwem wybranej organizacji pomocy. Rzecznik podkreślił, że zanim nastąpi wypłacenie odszkodowania muszą być rozwiązane różne problemy, np. taki jak to, że Iran nie dostarczył listy pasażerów zestrzelonego samolotu.

PACZKI DO POLSKI

przez

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2L6, Tel.: 537-7914

1575 Sismet Rd. Unit 7, Mississauga, Ont. Tel.: 624-1965

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ SAMOCHODY
- LEKI □ GOTÓWKA □ WĘGIEL □ ŻYWNOSĆ
- SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

UWAGA SCARBOROUGH!

Lokalnym przedstawicielem POLIMEX jest **A & K SCARBORO MEAT**

3655 St. Clair Ave. E. (róg Midland), Tel. 266-1547

Data 8-go marca 1946 roku przeszła do historii jako dzień, w którym Kościół unicki, albo greko-katolicki, zszedł do katakumb w Związku Sowieckim. Tego dnia rozpoczęły się obrady tzw. Synodu Lwowskiego, który trwał trzy dni.

We wszystkich cerkwiach prawosławnych i kościołach na Ukrainie bito tego dnia w dzwony od godziny 10-ej do 11-ej po południu od godz. 17-ej do 18-ej. 216-u delegatów duchownych i 19-u świeckich, wśród których większość stanowili funkcjonariusze NKWD, zostało przywiezionych pod eskortą do Lwowa, "aby w pierwszy piątek Wielkiego Postu — jak zanotował sekretarz tego niestawnego synodu — naprawić 900-letni grzech chrześcijaństwa: podziału na Kościół Wschodni i Zachodni; aby w pierwszą niedzielę Wielkiego Postu można było to odpokutować i uczcić jako niedzielę prawosławia."

Otwarcia obrad tzw. Synodu Lwowskiego dokonał wyznaczony przez NKWD duchowny greko-katolicki Hawrył Kostelnik, któremu dodano dwóch współpracowników w osobach ks. Michała Melnyka i ks. Antoniego Polewskiego.

Kilkanaście dni przed otwarciem synodu Michał Melnyk i Antoni Polewsky otrzymali w Peczerskiej Ławrze z rąk prawosławnego metropolity Kijowa Joana sakrę biskupią. Kostelnik, który był żonaty — zgodnie z tradycją Kościoła Wschodniego — biskupstwa przyjąć nie mógł.

Na synodzie dokonano przyłączenia Ukraińskiego Kościoła Greko-katolickiego do prawosławia, zrywając w ten sposób z Rzymem. Wielu uczestników dopiero po otwarciu synodu dowiedziało się po co zostali przywiezieni pod eskortą i że w ogóle przyjechali na synod tzw. zjednoczeniowy.

Pierwszego dnia uchwalono cztery postanowienia:

1. anulować Unię Brzeską z 1596 roku;
2. zerwać z Kościołem Rzymskim;
3. powrócić do wiary prawosławnej;
4. złączyć się z Wszechrosyjską Cerkwią Prawosławną.

Przez podniesienie rąk jednogłośnie przyjęto powyższe postanowienie i dopiero w tym momencie Hawrył Kostelnik przedstawił zgromadzonym dwóch nowych biskupów: Antoniego Polewskiego dla diecezji Stanisławowskiej i Michała Melnyka dla diecezji Przemyskiej czyli Samborsko drohobyckiej. Melnyk, który podczas śledztwa był torturowany, na synodzie nie zabrał ani razu głosu. Później — podczas posługi biskupiej — ratował nawet niektórych księży, wystawiając im fałszywe poświadczenia.

W drugim dniu obrad dokonano aktu zjednoczenia się z Prawosławną Cerkwią, wysłano okolicznościowy telegram do patriarchy Moskiewskiego Aleksego i metropolity kijowskiego Joana, a także do Stalina i do Chruszczowa, który podówczas był Przewodniczącym Rady Komisarzy Ludowych na Ukrainie. Opublikowaniem listu do wiernych i duchowieństwa, którzy jeszcze "nie wyzwolili się z rzymskiego zaczenia i zaślepienia," zakończono zasadniczy przebieg obrad synodu.

Ukraiński uczyony, profesor Georgij Baciurkiv, w książce pt. "Kato-

licy Greckiego Kościoła Ukraińskiego Katakumbowego," opublikowanej w Toronto w r. 1968, pisze, że Kostelnik, który później został zamordowany przez NKWD, zgodził się na przeprowadzenie zjednoczenia z Kościołem Prawosławnym i zadbał nawet o to, aby tzw. Synod Lwowski był zwołany wbrew przepisom prawa kanonicznego, co czyniło jego uchwały nieprawne i nieobowiązujące katolików w sumieniu, ponoć dlatego, że nie chciał wiernych pozostawić bez posługi religijnej.

Niemniej jednak — jak zauważa Michel Bourdeaux, wybitny brytyjski znawca życia kościołów w Związku Sowieckim — likwidacja Kościoła Unickiego na Ukrainie "była najbardziej haniebnym aktem dokonany w ostatnich czasach przez Kościół Prawosławny" — dodajmy od siebie — całkowicie podporządkowany władzy sowieckiej, która w Kościele Greko-katolickim widziała przeszkodę w rusyfikacji Ukrainy. Dlatego ten właśnie Kościół w okresie poprzedzającym jego formalną likwidację był przedstawiany jako ostoja szowinizmu i fałszywizmu ukraińskiego oraz utożsamiany w propagandzie sowieckiej jako podpora zbrojnego podziemia ukraińskiego UPA.

Po wyparciu wojsk hitlerowskich i zajęciu w 1943 r. Ukrainy Zachodniej przez Armię Czerwoną do prześladowania Kościoła Unickiego zrazu nie doszło. Kościoły były otwarte, religii nauczano nawet w szkole, trzy seminaria duchowne były otwarte, a w pogrzebie metropolity Lwowa, Szeptyckiego, wzięli udział przedstawiciele władz sowieckich. Kościół Unicki posiadał trzy diecezje (we Lwowie, Stanisławowie i w Przemyśle) oraz Administraturę Apostolską w Sanoku. Liczył około 4 milionów wiernych, 2 i pół tysiąca kapłanów, 7-iu biskupów. Miał jedną Akademię Teologiczną, trzy zakony męskie i 8 zakonów żeńskich, skupiających około tysiąca zakonnic. Otwarte były 2272 parafie, na terenie których znajdowało się 4119 kościołów i kaplic.

Po zakończeniu II Wojny Światowej najpierw wydano walkę uzbrojonemu podziemu, a potem oskarżając Kościół o współpracę z podziemiem, podjęto likwidację Kościoła. Niewiele pomogły zabiegi następcy metropolity Szeptyckiego, kard. Josifa Slipyja, który usiłował znaleźć z władzami jakiś modus vivendi. 11 kwietnia 1945 roku zostało aresztowanych pięciu biskupów greko-katolickich mieszkających w Związku Sowieckim. Dwaj pozostali — biskup Kocyłowski i jego sufragani bp Łakota — znajdowali się w Przemyśle, na terenie Polski. W czerwcu 1946 roku zostali przekazani władzom sowieckim. Wszystkim wytoczono pokazowe procesy pod zarzutem "kryminalnej współpracy z faszystowskim okupantem niemieckim." Około tysiąca pięćset księży zeszło w podziemia lub zostało zesłanych do gułagów i więzień.

Pius XII potępił prześladowanie Kościoła na Ukrainie w encyklice "Orientales omnes Ecclesias" z dnia 23 grudnia 1945 roku. Martyrologia Kościoła na Ukrainie potęgowała się z dnia na dzień. Większość biskupów zmarła w obozach, dwóch zmarło po wyjściu z gu-

Ks. S. LUDWICZAK

"Synod Lwowski"

lagów, a jeden — metropolita lwowski arcybiskup Josif Slipyj po 18-u latach lagrów przybył do Rzymu. Tutaj przewodził pierwszemu synodowi biskupów ukraińskich na emigracji, który obradował od 25 listopada do 2-go grudnia 1980 roku. Synod ten zajął się zatwierdzeniem kandydatów na nieobsadzone stolicę biskupie w Kościele Greko-katolickim oraz unieważnił tzw. Synod Lwowski z 1946 r.

Patriarcha moskiewski Pimen ostro zareagował przeciwko temu w liście skierowanym do Jana Pawła II z dnia 22 grudnia 1980 r. Jan Paweł II odpowiedział na list patriarchy Pimena 24-go stycznia 1981, pisząc m.in.: "stolica Apostolska stoi mocno na stanowisku, którego broniła zawsze, a odnoszącego się do obrony praw katolików ukraińskich."

Przyjazd kard. Josifa Slipyja do Rzymu, wybór Jana Pawła II na stolicę Piotrową, zorganizowanie życia religijnego greko-katolickich Ukraińców na emigracji wokół synodu biskupów ukraińskich w Rzymie, któremu po śmierci władzy Josifa Slipyja przewodniczył kardynał Mirosław Lubaczewski, wypłynęło także na ożywienie życia kościoła unickiego tak w Polsce,

gdzie znajduje się on pod kanoniczną, bezpośrednią opieką Prymasa Polski, a także na Ukrainie, gdzie w ukryciu prowadzi życie katakumbowe i dostarcza chrześcijaństwu przykładów heroicznej wiary, odwagi i męczeństwa.

We wrześniu 1982 roku powstała na Ukrainie Grupa Inicjatywna do obrony wiernych i Kościoła. Do wiosny ub. roku opublikowała ona kilka numerów "Kroniki Kościoła Katolickiego" na Ukrainie, opisującej przykłady i metody prześladowań za przekonania, a także informującej o życiu religijnym na Ukrainie. Z tej Kroniki można było dowiedzieć się, że istnieją w ukryciu jakby w katakumbach ośrodki religijne, podziemne seminarium, hierarchia Kościelna, ukryte życie zakonne i nauczanie religii.

Katolicy ukraińscy próbowali też wystąpić z żądaniem zalegalizowania Kościoła Unickiego w Związku Sowieckim. Wysiłki ze strony odważnych zakończyły się gułagiem, inni mniej odważni pozostali na wolności i modlą się w ukryciu, oczekując dnia, w którym opuszczą katakumby.

(Nadane przez Rozgłosznię Polską Radia Wolna Europa.)

**WALKA
O WOLNOŚĆ
RELIGIJNĄ
W SOWIETACH
TRWA**

*Podpis
pod zdjęcie:*

W Bazylice świętego Piotra podczas mszy świętej dla uczczenia 1000-lecia chrześcijaństwa na Rusi Kijowskiej kardynał Mirosław Lubaczewski całuje w rękę Papieża Jana Pawła II.

Procesja we Wołokołomsku

Chrzest pod Moskwą

"Bóg zwrócił ku nam swoje oblicze"

Minęło 1000 lat, kiedy zostały spalone wszystkie figury bożków, zabronione zostały ofiary w ludziach, lud zwrócił się ku nowej nauce z zachodniej Europy.

Pogańscy mieszkańcy Kijowa, na rozkaz swojego władcy, zanurzali się po szyję w wodach Dniepru i wychodzili z niego jako chrześcijanie. Stare kroniki podają, że "tylko diabeł jęczał, boli mnie to, że zostałem stąd przepędzony.... Będę się cieszył kiedy ludzie znowu do mnie powrócą".

Częściowo radość ta nastąpiła dużo później, kiedy do władzy doszli bezbożni komuniści, tak przynajmniej widzą to ludzie wierzący, którzy w niedzielę 12 czerwca obchodzili tysiąclecie chrztu Rusi. Należy do tego dodać, że stał się cud: w uroczystościach tych brał udział sam diabeł, ateistyczna partia.

Którego dnia w 988 r. odbył się ten masowy chrzest nie jest pewne, w każdym razie były to Zielone Świątki. To nie Rosja, która wtedy jeszcze wcale nie istniała, nawróciła się na chrześcijaństwo, były to plemiona wschodnio-słowiańskie zwane Rusinami i zajmujące tereny dzisiejszej Ukrainy, władał nimi wielki książę Włodzimierz Wielki. Miasto Moskwa wtedy jeszcze wcale nie istniało.

Komuniści przyłączyli się do obchodów uroczystości tysiąclecia chrztu. Już od Nowego Roku telewizja transmituje nabożeństwa z klasztoru Daniłowskiego.

Partia, której członkowie zgodnie ze statutem muszą być ateistami, ma jak gdyby wyrzuty sumienia i chojnie teraz rozdziela prezenty.

W tym roku zostało ponownie otwarte 18 kościołów i 3 klasztory, zwrócono także relikwie z muzeum kremlowskiego: rękę św. Andrzeja i kawałek drewna pochodzącego rzekomo z krzyża Chrystusa. Wydano także zezwolenie na wydrukowanie 100 tys. egzemplarzy biblij i na import dalších 150 tys. (czarnorynkowa cena za 1 egzemplarz wynosi półmiesięczną pensję).

Z 48 tys. kościołów, komuniści zamienili 85% na spichlerze, garaże lub wręcz na muzea ateizmu. Wiele z przeszło tysiąca

klasztorów zostało zamienione na obozy koncentracyjne. Również 50 tys. księży, mnichów i zakonnic zostało przez bolszewików zamordowanych.

W kodeksie karnym nauczanie religii podlega pod ten sam paragraf co rozpowszechnianie pornografii lub prowadzenie spelunek. Wierzący nadal nie mogą pracować jako nauczyciele; są zawody, które dla wierzących są zamknięte. Uczniowie gimnazjum jeżeli się ochrzczają zostają usunięci ze szkoły.

Do ludzi umierających w szpitalach lub domach starców nie dopuszcza się księdza. Jeszcze w ubiegłym roku "Komsomolskaja Prawda" ostrzegała przed "podsyćaniem uczuć religijnych", szczególnie przed obchodami tysiąclecia chrztu, pisała, że jest to "nadmierzanie niebezpieczne".

Kiedy jednak sytuacja w obliczu pieriestrojki jest poważna, sekretarz generalny próbuje wyciągnąć rękę o przebaczenie.

Nie wolno prowadzić rejestru, ilu wierzących liczy Kościół, w każdym razie liczba chrztów w wieku szkolnym zwiększyła się czterokrotnie, a dorosłych podwójnie. Wysoka liczba tych obrzędów wynika stąd, że obecnie nie wywiesza się na drzwiach kościołów list z nazwiskami i adresami ludzi przyjmujących chrzest. Agencja "Nowosti" oblicza, że w ciągu ostatnich 17 lat odbyło się 30 mln chrztów. Tylko w 1986 r. odbyło się 1,1 mln pogrzebów z obrzędami kościelnymi, stanowi to 40% wszystkich zmarłych.

Po 70 latach prześladowań Kościoła, pismo "Badania socjologiczne" oblicza, że 70 mln ludności to ludzie wierzący.

Parafie są małe, lecz bardzo aktywne, wierzący to ludzie młodzi i bardziej wykształceni. Praktykujący są zupełnie inni jak na Zachodzie, ich wiara jest połączona ze świadomością poniżania ich i obrażania, jest także opium w pojęciu marksistowskim, "westchnieniem ludzi w przykrym położeniu".

Partia nie może zaproponować tego, co ludzie znajdują w kościele: bezpieczeń-

wa, którego oczekują ci najubożsi. Przed Domem Bożym można prosić o jałmużnę, a za kopiejkę można prosić o modlitwę "za małego Saszkę, żeby wyzdrowiał".

W tym pozbawionym świecie uczuć, rozpadającymi się małżeństwami, ponurymi mieszkaniem, Kościół przypomina zagubione wartości jak: życzliwość, ofiarność i zaufanie. Nawet organ partii "Prawda" odkrył ostatnio niezaspokojone potrzeby metafizyczne.

Kiedy następuje jakaś narodowa katastrofa jak Czarnobyl, czy wojna w Afganistanie, partia milczy, lecz popociesza. W tym niesamowitym i niewidocznym niebezpieczeństwie atomowym, lud zachował w pamięci miejsce objawienia św. Jana, który przepowiedział, że miejscowość Czarnobyl zniknie z powierzchni ziemi. Także w "Prawdzie" napisano, że "była w tym ręka Boga, że reaktor został ugazony".

Od czasu masowego chrztu w Dnieprze utrzymało się wiele wierzeń z dawnych czasów - ikony są czczone jako uosobienie świętych, z którymi się rozmawia, klóci i modli do nich. Któregoś styczniowego dnia księża poświęcili rzeki, woda z nich służy teraz jako lekarstwo.

Stary słowiański kult matki ziemi, miejsce wiecznego spoczynku, tkwi nadal, nawet w sowieckiej ideologii. W miejscach pamięci narodowej odwiedzający zostawiają monetę jako prowiant na drogę na tamtą stronę. Na Wielkanoc całe rodziny zbierają się na cmentarzach przy grobach bliskich, przynosząc z sobą jedzenie i napoje, gdzie jedzą i piją rozmawiając ze zmarłymi.

We wsi Gruszyn na Ukrainie, w rocznicę katastrofy w Czarnobylu, objawiła się rzekomo Matka Boska, od tej pory dziesiątki tysięcy Ukraińców udaje się z pielgrzymką do tej wioski.

Stuchanie kazań księży, stale zmieniająca się atmosfera, okazałe szaty, śpiewy chórów, zapach kadzideł i blask świec stwarza nastrój, w którym rosyjska dusza znowu się podnosi. "Wszystko promienieje siłą i daje siłę". Te obrzędy bardzo podobają się księciu Włodzimierzowi Wielkiemu.

Kiedy jego emisariusze wrócili z sąsiadujących krajów, opowiadali: "nie wiedzieliśmy czy znajdujemy się w niebie, czy na ziemi - nigdy nie zapomnimy tego piękna. Ich nabożeństwa przewyższają wszystkie inne narody".

Była to pieriestrojka sprzed tysięcy lat. Tylko przystąpienie "do systemu chrześcijańskich państw europejskich mogło pociągnąć Ruś Kijowską za rozwiniętymi krajami.

Tylko wiara przekazywana przez lud tworzy historyczną spójność narodową. Tak opisuje obecnie historyk Lichaczow chrześcijaństwo jako pozytywną siłę rosyjskiej przeszłości i teraźniejszości: "żadna ideologia, lecz moralny światopogląd".

Wierni partyjni sprzeciwiają się tym historykom: "w naszych czasach organizacje religijne spekulują na uczuciach ludzi i próbują przekonywać, że bez wiary nie ma moralności. Kościół idealizuje swoją rolę w procesie historycznym i usiłuje przedstawić się jako jedyny nosiciel kulturalnych wartości".

W tym sporze historyków, przy okazji obchodów tysiąclecia próbował wziąć udział także Jakowlew, najbliższy współpracownik Gorbaczowa. Wyjaśnił on, że "musimy odpiąć każdą próbę przedstawiania chrześcijaństwa jako matki rosyjskiej kultury".

Próbowano tego już raz, w najgorszych czasach stalinowskiego terroru, w 1937 r. Wtedy wyjaśniano, że przyjęcie chrześcijaństwa przez księcia Włodzimierza, było postępowym tylko w owym okresie.

Nowy nacjonalizm obudził się w czasie wojny ojczyźnianej. Metropolita prawosławny w Moskwie, jeszcze przed Stalinem, udzielił błogosławieństwa w walce przeciwko faszystom. Stalin przyjął Metropolitę dopiero po dwóch latach wojny, kazał wówczas także zwolnić biskupów z obozów.

Teraz, w sytuacji kryzysowej, by wreszcie zawrzeć pokój z narodem, także Gorbaczow przyjął patriarchę Pimena i pięciu metropolitów. Audiencja ta była transmitowana przez telewizję.

Pimen przyrzekł modlić się w intencji pieriestrojki Gorbaczowa. Tak pobłogosławiony Gorbaczow powiedział, że w stosunku do wierzących będą stosowane "lenińskie pryncypia" - słaba to pociecha, to Lenin chcąc uwolnić lud spod "jarzma religii" rozpoczął aresztowania patriarchów i osadził ich w klasztorze na jednej z wysp Morza Białego, który następnie zamieniono na więzienie dla księży.

Dokładnie w duchu lenińskich pryncypiów, jeszcze półtora roku temu, nawoływał Gorbaczow w Taszkencie, by wydać "decydującą i bezlitosną walkę" w wykonywaniu czynności religijnych. Może obawiał się tam rozpoczynających się ruchów islamu.

Swoim pobożnym gościom na Kremlu powiedział także coś, o czym Lenin nie wspominał: "wierzący są obywatelami sowieckimi i mają prawo dawać godnie wyraz swoim przekonaniom".

Jak niewiele im się to do tej pory udało, pisze o tym opanowana przez głośność prasa, prawie niemożliwością jest nabycie biblij, jest to "olbrzymia biała plama w naszym wykształceniu". Dzieci szkolne uczą się niemoralnych przygód miłosnych Zeusa, lecz nie dowiadują się niczego "o Chrystusie Jego życiu i śmierci.... jak można w ogóle bez biblij zrozumieć Dostojewskiego".

Głównym organem walczącym o prawa dla wierzących są "Moskowskie Nowosti", gazeta ta demaskuje różne nieprawości, z którymi spotykał się Kościół.

Także pisarze i filmowcy wracają do spraw religii, a antystalinowski film "Pokuta" kończy się sceną z nabożeństwa.

Dokończenie na str. 13

WĘDRÓWKA ZA DOBRĄ NADZIEJĄ Reportaż z RPA

Mike jest olbrzymem. Dobre 200 kilo żywej wagi. Odziany w jaskrawoniebieską szatę w wyciskane wzory i takąż małą okrągłą czapkę wygląda jak strojny słoń cyrkowy na tle swych pobratymców w europejskich ubraniach. Jego strój to afrykańska duma, dziedzictwo z wyboru. Zupełnie jak na emigracji przywdziewanie przez nas krakowskich kostiumów. Mike zna Soweto jak mało kto. Znają go i szanują ludzie. Jest społecznym opiekunem. Dlatego jesteśmy tutaj z nim, bez eskorty policji, czy wojska. Mike zgłosił się bowiem na ochotnika, gdy okazało się, że eskorty nie będzie. Skoro się uparliśmy, żeby wjechać w Soweto, lepiej tego nie robić w policyjnym samochodzie. Przedwcześniej ostrzelano posterunek. W zeszłym tygodniu podłożono pod policyjny samochód bombę.

Wjeżdżamy w "pudełkową" dzielnicę. Czerwone ceglane domki zwane tu "matchboxes" kryte dachówką. Około 6 metrów na 3. Z przodu ciupkie ogródki lepsze i gorsze. Z tyłu blaszane dobudówki. Czerwona ubita droga. Na placu porośniętym chwastami walają się wozy ze śmieciami. Niby czyste obejścia, a śmiecie przy drodze. Siła tradycji - Odpadki zabierają dzikie zwierzęta, zjadają termity. Wystarczy wynieść za wioskę. Ale tu nie ma zwierząt. Plastik wala się po brudnym placu. Dochodzi bojkot służb komunalnych. Ludzie nie chcą płacić podatków, więc nikt śmieci nie zabiera. Ale to nieważne. Byle w obejściu. Resztki można zakopać w ogródku na grządce z kukurydzą. Rzucić psom. Niewiele tego zostaje. Tu nie ma zasiłków, najbiedniejsi żyją za 30 dolarów na tydzień, licząc w tutejszej walucie.

To wszystko wygląda może niepięknie, ale lepiej niż myślałam. "Dobrze myślałaś. Są trzy Soweto: bogatszy i klasy średniej, niezamożnych i nędzarzy".

BARAGWANATH

Po prawej stronie ogromne budynki. Mike twierdzi, że jest to największy na świecie szpital. Szpital dla czarnych. To zawsze brzmi obco, nawet wtedy, kiedy już znam ten kraj. Szpital w Soweto ma inkubatory, nowoczesną aparaturę, wysoko kwalifikowany personel. Przypominam sobie co mówił profesor Christian Barnard, najśłynniejszy kardiolog - chirurg z Kapsztadu: "Nie wyobrażam sobie lekarza, który ograniczyłby swą praktykę medyczną do jednej grupy rasowej. To byłoby sprzeczne z przysięgą Hipokratesa. Ja, osobiście leczę więcej czarnych niż białych".

W RPA jeden lekarz przypada na 1696 osób, jedna pielęgniarka na 240 osób i 1 łóżko szpitalne na 159 osób. Śmiertelność czarnych niemowląt jest wciąż wyższa od białych, ale spada. W Soweto wskaźnik śmiertelności niemowląt wynosił w 1977 roku 41 na 1000 urodzeń. Dziś umiera w tym mieście 23. Na kontynencie afrykańskim RPA ma najniższy wskaźnik umieralności nowo narodzonych dzieci. Szpital w Soweto nie jest atrapą, ale wciąż nie jest sukcesem na zachodnią skalę.

SZANSA NA AWANS

Niewielu wie, że nawet w Soweto Murzyni mają spore szanse awansu. RPA ma więcej wykształconych czarnych kobiet niż

cały kontynent. I nie tylko kobietom żyje się tu lepiej niż w innych, wolnych od kolonializmu krajach. Aż 72% zatrudnionych w RPA Murzynów zarabia tyle, ile osiąga zaledwie 5-25% czarnych obywateli innych afrykańskich krajów. To brzmi obiecująco.

Awans jest w tym kraju osiągalny drogą najbardziej we współczesnym świecie znaną - poprzez wykształcenie.

W 1981 roku pobudowano w ramach akcji przypominającej nasze "1000 szkół" 201 budynków. W kraju jest obecnie 7529 szkół dla czarnych dzieci ze specjalnym programem wyrównawczym. Od 1979 roku powstało blisko 10 000 klas szkolnych. W Soweto wiele z nich zostało już zdemolowanych. Ale w tym kraju biali wciąż większą część podatku na edukację wyrównawczą czarnych dzieci. I nie wszystkim się to podoba. Mimo to programy odnoszą widoczne w drugiej połowie lat osiemdziesiątych sukcesy. Szkoły średnie kończy dziś więcej czarnych niż białych dzieci (86 tys. na 56 tys.). Soweto jest w czołówce. Po drodze spotykamy tysiące młodych ludzi. Umundurowani schludnie uczniowie wracają do swych małych domków, nie większych niż polskie, chłopskie chałupki.

Mają liczne rodzeństwo. Dzieci są w kulturze afrykańskiej najlepszą inwestycją i instytucją ubezpieczeniową. Mają obowiązek utrzymać rodziców na stare lata. I nic w tym dziwnego. Przecież jeszcze niedawno Europa chlubiła się licznymi rodzinami i więziami rodzinnymi, a dziś niepokoi się o swą przyszłość. Pytanie, czy te rosnące rodziny mogą liczyć w Soweto na poprawę warunków, na lepszy los. Konkurencja jest silna. 1,7 mln Afrykanów z sąsiednich krajów znalazło tu pracę - najczęściej zorganizowaną kontraktową. Ponad 1,2 mln ludzi pracuje nielegalnie. Na czarno?! Są zupełnie niewykształceni, często niepiśmienni.

NA DZIKO

Jeszcze do lat siedemdziesiątych obowiązywała doktryna, że Soweto nie będzie. Zakazywano ludziom osiedlania się na stałe. Trzeba było mieć stałą pracę, by zamieszkać w okolicy Johannesburga, najczęściej na krótko. Czarna służba mieszkała przy białych rodzinach. Soweto rosło wbrew wszelkim zakazom, a zgodnie z logiką wielkich metropolii. Czysty Johannesburg obsiadły slumsy. Tysiące ludzi tworzyły dziko ros-

SOWETO

GRAŻYNA FARMUS

nące osiedla. Władze zrozumiały w końcu, że historii nie da się odwrócić. Jak w Europie, Ameryce ludzi prą do miast, cierpiąc nędzę i niedostatek, tworząc społeczność, którą nazwaną klasą robotniczą - zarzewie buntu, pełną rozpacz i pożywkę dla komunizmu. Dziś, gdy w zamożnych krajach ruch ten się ustabilizował, obrósł we własności, związki zawodowe i stabilizację, imigranci z Trzeciego Świata przypominają ten straszny proces XIX wieku, który wykreował wolną konkurencję i produkcyjne reżymy sowieckie.

Z dalekich wiosek Lesotho, z węzełkami na głowach wędrują ludzie do Soweto w poszukiwaniu pracy. Co prawda na wsi mają co jeść i dach nad głową, ale wolą niepewną obietnicę miasta. Za nimi ciągną rodziny. Czasami jedna, czasami dwie. Zdarza się, że osiedleć jak kanadyjski emigrant ma dwie

rodziny - jedną w mieście, jedną w wiosce. I dwóm rodzinom musi dać jeść.

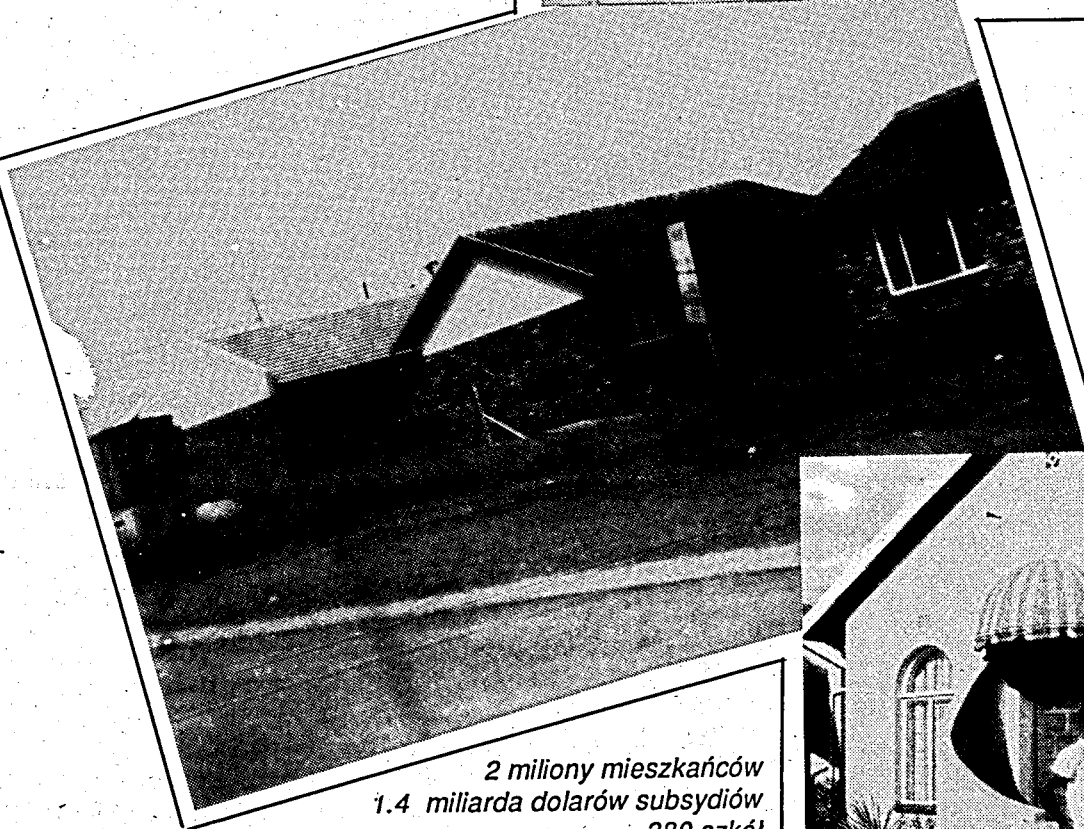
PUNKT NA KRZYWEJ

Pokażę wam kogoś wyjątkowego. Tutejszą artystkę - to od niej kupiłem tę koszulę - mówi Mike.

Zatrzymujemy się przed domkiem. Wychodzi kobieta w długiej barwionej roślinie sukni. Jej ładna twarz wydaje się bardzo drobna w wielkim afrykańskim turbanie. Ma bardzo ciemną skórę, jest wysoka i sucha. Mówi wolno, melodyjnie, kołysząc głową. Wchodzimy do środka. Stara kanapa, okrągły stół przykryty koronkowymi serwetkami, krzesła, haftowane poduszki. Makatki na ścianach. Na głównym miejscu duży oleodruk. Tandety, szmirowaty wizerunek

Slumsy
Subsydiowane chałupki
Osiedle domów własnościowych

2 miliony mieszkańców
1.4 miliarda dolarów subsydiów
380 szkół
80 tysięcy uczniów
300 kościołów
12 banków
30 parków z 5 publicznymi basenami

murzyńskiego dziecka. Po jego policzku spływa ogromna błyszcząca łza.

Gdzie ta sztuka. Kobieta znika na zapleczu Wynosi przedmioty. Suknie i koszule. Słomkowe bransoletki, korale i naszyjniki. Dlaczego nie zdołał swojego jedynego pokoju? Woli mieć tak jak wszyscy. Mówi teraz po angielsku. Wolno równie melodyjnie. Zrobiła sobie swój pokój. Mogę go zobaczyć. Przechodzimy przez pełne kur podwórko. W blaszanej budzie - sypialnia. Niskie legowisko, ściany blaszaka, okna pokryte tymi tkaninami. Klepisko. Oglądam ceremonialne ślubne "berła" z kitami sierści, ozdabiane rogi, ogromny czepiec z paciorków. Kobieta jest z plemienia Xhosa. Urodziła się tu w Soweto. I tu nauczyła się podstaw sztuki i magii. Jeździ na wiośki i uczy się od najstarszych ludzi. Nie ukończyła podstawowej szkoły.

Zapala długą, cienką fajkę. Uśmiecha się. Teraz widać, że nie ma połowy zębów. Są tutaj - mówi radośnie. Nikt ich tu nie znajdzie. Zaczęły się psuć. Mogła się od tego zepsuć cała dusza. Wyrwałam je i schowałam.

Jej umiejętności bardzo pomagają rodzinie. Może nałożyć ręce. Może sprzedać coś do sklepu z pamiątkami w Johannesburgu. Ma też swój stragan w mieście. Pokazuje mi z dumą inny "pokój". Dwie elektryczne maszyny do szycia, z obrzucaniem, deska do prasowania, żelazko, kadz do barwienia materiałów. Jej warsztat.

Jesteśmy więc w małej manufakturze, gdzie na początku kapitalizmu, oglądam "wynalazki". Torba z opróżnionego bawolego rogu. Taka, jaką noszą myśliwi z plemienia Xhosa. Tylko ta ma dodane drzewki i fabryczne zatrzaski. I chcemy ją kupić. Ale kobieta chwyciła mnie za ręce. Ma przymknięte oczy i bolesny wyraz twarzy. A to co nowego? Na tę oto scenę wkracza Mike. "Oho! - mówi. - Polubiła cię. Chce

przywołać twoje dobre duchy przodków. Sprawię, że nie spotka cię tu nic złego.

Niech już ona moją babcię śp. zostawi w spokoju. A zle moce - proszę bardzo. Niezrozumiały śpiew i trans przenika mnie dreszczem.

"Nie bój się" - mówi po angielsku. Nie otwierając oczu. Dobrze ci życzę.

A więc jestem znowu w kręgu magii. Nie dostępnych dla Europejczyka mocy, które przycupnęły przy warsztacie z pozoru masowym, prawie nowoczesnym. Na szczęście rytuał kończy się i wyskakuję jak z ukropu z upatrzoną "ulepszoną" torebką - dumą artystki.

Miał rację Mike. Ona była wyjątkowa. Jak punkt na krzywej Gaussa, gdzie dla wszystkich społeczeństw na ziemi jest miejsce na twórców i innowatorów. Na jednostki nieprzeciętne. Tych punktów jest niewiele. Ale są wszędzie wśród pierwotnych ludów i wśród bogatych cywilizacji. W bogatym Johannesburgu i biednej dzielnicy Soweto.

DRUTY

Przed domem, na podwórzu, wysoki stos żelaznych furtek i parkanów. Mężczyźni spawają kratę. "To mój ojciec i mąż. I to mój projekt". Gorące iskierki strzelają dookoła. Mały chłopczyk w koszulce matczynej produkcji spycha je patykiem do kałuży. Krata ma ozdobne skrócone wzory. Wzdłuż płotu ustawiono inny, gotowy do transportu wyrób. Poznaje. To rama podwyższająca mury. Widziałam ich pełno wokół domów. Na tych ramach rozwieszają kolczaste druty.

Wszędzie te druty. Na dachu poczty, placu, wokół kościoła, szpitala, biblioteki. Park, basen za drutami. Każda szkoła. Zatrzymujemy samochód przed kolejnym,

ogrodzonym budynkiem. Ze środka dobiega charakterystyczny piśk: Drzwi otwierają się z impetem. Wylatują, podskakując na wszystkie strony, przedszkolaki. Podbiegają do płotu. Przez ostre kolczaste siatki ostrożnie wysuwają się na powitanie małe czarne, łapki.

SLUMSY

Nie otwierać okien. Nie wychodzić z samochodu dopóki nie powiem.

Domki - pudełka kończą się wysypiskami. Zza krzaków mają jakieś makabryczne budy. Sklecone z blachy falistej, płacht plastiku i budowlanych resztek. Czworoboki na klepiskach, wielkości budek na narzędzia ogrodnicze. Między tymi tandentnymi imitacjami domostw, kobiety wieszają pranie. Jedziemy po czymś co drogą trudno nazwać. Nie wiem jak wjechały tutaj te samochody. I te rozrabiane, służące za sypialnie i te całkiem na chodzie ozdobione barwnymi poduszkami i sztucznymi kwiatkami. Ludzie w slumsach mieszkają na dziko. Nie płacą czynszu. Żyją pod gołym niebem. Co krok wielkie, cuchnące kałuże. Nagie dziecko przykucnęło na środku "drogi". Matka nie musi martwić się o pieluchy. Z domków wychodzą rodziny. Nie wiarygodne ile mieści się ich pod tym małym dachem. Wrocie spojrzenia. Może szukamy tu nielegalnych? A może tajniacy. Niektórzy poznają Mike i wydają się spokojniejsi. Nasz przewodnik pracuje w Urban Foundation i zachęca ludzi do stabilizacji. Namawia ich, żeby kupowali domy i ziemię na własność. Żeby planowali, inwestowali, oszczędzali. Mike twierdzi, że w tym ludzkim piekle zdarzyło mu się spotkać i bogaczy, których stać było na porządną dom. Nie był im potrzebny. Takie osiedle właścicieli pokazał nam Mike wczoraj. Było tak kolorowe i czyste jak mieszczańskie domki w

Europie i Ameryce. Miejsce osiedlenia młodej, czarnej, średniej klasy: Szansa na stabilizację kraju. To było Soweto dla bogatych. Czarnych prawników, lekarzy, administratorów, pielęgniarek, nauczycieli. Ale teraz jesteśmy tam, gdzie początek drogi. W miejscu, które nie sposób zapomnieć, wśród ludzi, którym nie można nie współczuć. W sytuacji, kiedy wiemy, że żadna jałmużna nie rozwiąże losu tych ludzi. Pośpiesznie opuszczamy slumsy. Soweto nędzarzy mamy za sobą.

Dokończenie ze str. 1

członków załogi. Atak terrorystów nastąpił w odległości około 5 km do Wyspy Aegina. Rzucili oni granaty i otworzyli ogień z broni automatycznej. Zginęło co najmniej 11 osób, a 98 zostało rannych. 15 rannych walczy o życie. Ponad 200 pasażerów w panice skoczyło do morza. Terrorysty podpalili pokład promu i odpłynęli w małej motorówce. Policja grecka wszczęła poszukiwania dwóch mężczyzn i kobiety. Osoby te są podejrzanym o dokonanie ataku. Policja upowszechnia zdjęcie 2 domniemyanych terrorystów przypadkowo zrobione podczas rejsu przez jednego z turystów. Na zdjęciu tym kobieta i mężczyzna siedzą przy stole i grają w karty. Na stole leży niebieski plecak, z którego jak twierdzi świadek mężczyzna wyjął broń i zaczął strzelać do ludzi. Policja przeczesuje setki pobliskich wysepek przypuszczając, że terrorysty mogli się schronić na którejś z nich. Według pierwszych ustaleń osoby na zdjęciu są Libańczykami. Żadna z grup nie wzięta na siebie odpowiedzialności za atak. Nieznane są również motywy ataku. Według pierwszych hipotez mógł to być odwet za zestrzelenie samolotu irańskiego przez USA bądź ostrzeżenie wobec władz greckich, które postawiły przed sądem Palestyńczyka podejrzanego o porwanie samolotu.

UWAGA Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

CODZIENNIE od 10 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz.
SOBOTY od 10:30 do 12:30 po poł.

Konta depozytowe...	6 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe...	5 3/4% rocznie
(minimalny depozyt \$5,000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	
3-miesięczne certyfikaty...	7 1/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	8% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	7 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	8% rocznie
1-roczyne certyfikaty...	9% rocznie
1-roczyne certyfikaty... (min. \$50,000)	9 3/4% rocznie
3-letnie certyfikaty...	9 3/4% rocznie
3-letnie non-redeemable...	10 1/4% rocznie
3-letnie certyfikaty (min. 50 tys.)	10 1/2% rocznie
RRIF	9 1/2% rocznie
demand depozyt	9% rocznie
1-roczyne term depozyt (min. \$10,000)	9 1/2% rocznie
3-letnie term depozyt (min. \$10,000)	10 1/2% rocznie
Pożyczki personalne...	15% rocznie
Pożyczki hipoteczne...	12 1/4% rocznie
(\$50,000 pożyczki ubezpieczone na życie)	
RRCP	8 1/2% rocznie
Line of credit...	15 3/4% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKUWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

THE FUTURE BAKERY

NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB

dostarczamy do sklepów i do domu

739 Queen St. W.

Toronto, Ont.

TEL. 368-4235

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM K.P.K. OKRĘG TORONTO

206 Beverley St. Tel.: 979-9634, 979-9639

oferuje informacje i pomoc imigrantom polskim (w okresie poprzedzającym uzyskanie kanadyjskiego obywatelstwa) we wszystkich sprawach związanych z osiedleniem się i integracją w społeczeństwie Kanady, m.in. skierowania, tłumaczenia, pisanie życiorysów, uwierzytelniania dokumentów pod przysięgą itp. Biuro otwarte od poniedziałku do piątku od 10 rano do 4 po południu. Usługi bezpłatne.

Komplety pytań na test prawa jazdy po polsku mogą nabyć nowi imigranci w Ośrodku Pomocy na 206 Beverley St.; cena \$3.

Oferuje nowo przybyłym pomoc w osiedleniu w Kanadzie, pośrednictwo w szukaniu mieszkań, pracy, kursy angielskiego, poradnictwo i licencje zawodowe, usługi notarialne; program sponsorowania uchodźców - poniedziałki i czwartki, godz. 10.30 i 2.30; **zbiorowe sesje orientacyjne** - wtorki godz. 11.00 - 1.00. Zapraszamy. Biuro otwarte: pon. - piątku 9.30 - 4.30.

Uwaga: tłumaczenia dokumentów dla osób bez statusu imigranta, jak również niektóre usługi notarialne są odpłatne.

prowdzi, przy współpracy ochotników program "SPONSOROWANIA POLSKICH UCHODźCÓW". Zainteresowanych poręczycieli, grupy minimum dwuosobowe, zapraszamy do biura w poniedziałki i czwartki w godzinach 10.00 do 2.00 po południu, w celu załatwienia formalności. Wymagamy oryginalne listy z pracy lub inne dowody dochodów. Wydajemy formularze oraz udzielamy telefonicznych informacji przez cały tydzień, w godzinach urzędowania biura. Telefon 979-9634, 979-9639".

W NIEDZIELĘ, 17 LIPCA w Parku Paderewskiego odbędzie się doroczny

P I K N I K.

Otwarcie bramy godz. 8.00.

MSZA ŚW. POŁOWA, godz. 12.00.

ZABAWA od 14.30 do 18.30.

Zebrane fundusze przeznaczone są na Skarb Narodowy i Fundusz Pomocy Polsce. Wstęp 4 dolary, dzieci do lat 12 - bezpłatnie.

Zabierz rodzinę, skrzyknij przyjaciół. Na pikniku możesz zobaczyć się z dawno nie widzianymi kawymi ludźmi i uczestniczyć w życiu Polonii.
Dojazd Hwy 427 do 27. Park znajduje się przy Hwy 27 - 3 km za skrzyżowaniem z Hwy 7.

DWAJ DOŚWIADCZENI POLSCY ADWOKACI

MICHAŁ WOJCIECH CZUMA -

Sprawy Sądowe (Karne i Cywilne)

LESLAW SOSNOWSKI -

Głównie sprawy handlowe, spółki i korporacje, a także odszkodowania za wypadki samochodowe i inne; oraz sprawy emigracyjne, rodzinne i karne (także Magister Prawa - Uniwersytet Warszawski)

FIRMA ADWOKACKA O 100-LETNIEJ TRADYCJI ANDERSON SINCLAIR

MISSISSAUGA	TORONTO
2000 Argentia Rd.	3416 Dundas St. W.
Plaza 1 - Suite 200	Suite 209
Mississauga, Ont.	Toronto, Ont.
L5P 1P7	M6S 2S1
821-8522	767-2127

Zwracaj się z pełnym zaufaniem; MÓWIMY PO POLSKU I ANGIELSKU

nowo otwarty sklep

FINE PIANOS

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
• MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie.

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas Str., TORONTO, ONT.

TEL. 761-9612

WIELKI DORADO

**PRZYGODA
WAKACYJNA
JADWIGI
I ADAMA
TOMASZEWSKICH**

Przed laty łowiliśmy z nimi ryby." Tutejsi rybacy: Alfonso - ojciec i Alfonso - syn. Jak ich odnaleźć? Meksykański wyrostek zagadnięty o Alfonso - "sławego rybaka", pobiegł do szeregu łódek przycumowanych do pomostu i wrócił z młodym człowiekiem z baczkami, opalonym na czekoladę, w ciemnych okularach. Okazuje się Alfonso - junior. Ucieszył się wyraźnie. Jakże? Poznaje, pamięta. Trudno ukryć zdumienie. Ten opalony dryblas, to tamten, ówczesny chłopaczek?

- A ojciec? Żyje, zdrowy, zaraz tu będzie. Jak też jest i Alfonso - senior. Wygląda jak dawniej, życie na wodzie i słońcu utrzymuje go w krzepkim zdrowiu. Radość. Meksykańska, niefałszowana, szczerza. Amigo.... Amigos....

Wyjąłem kilka kolorowych fotografii. Ówczesne, złapane przy skałkach, potężne - jak wydawało się wtedy - rybska. Zrobił się huczek, zlecieli się compadres, przyglądają się zdumieni turyści. Zdjęcia wędrują z ręki do ręki, komentarze, śmiechy, szmerek uznania. Ho, ho, Alfonso.... Ojciec i syn wyraźnie szczęśliwi, ba, dumni. W tym środowisku współzawodniczących ze sobą rybaków - fachowców, liczy się każdy sukces, przecie wiadomo, że ta para "gringów", nie pojedzie na ryby z kim innym. Dobry, znający swoje rzemiosło rybak, to jest tutaj ktoś....

Ojciec ma dużą łódź, z motorem Diesla, syn dorobił się też łodzi, wprawdzie mniejszej, ale z motorem i sprzętem. Chłopak ożenił się, ma dzieci, to co zarobi od turystów wystarcza na dostatnie życie. Umawiamy się na wyprawę. Osiemdziesiąt kanadyjskich dolarów za mniejszą motorówkę, dziewięćdziesiąt za większą. Cena nie jest wygórowana. Na Florydzie za taką siurpryzę, płaci się trzy razy więcej. Na jak długo? "Sześć godzin, osiem godzin, ile

zechcecie". Pojedziemy większą łodzią z Alfonso - seniorem. Jutro. O ósmej rano.

.....

Nazajutrz w hotelu o 7 rano, nawet nie zaparzyli jeszcze kawy. Taksówka. Śniadanie w restauracyjce w pobliżu portu. Przed wyznaczoną godziną jesteśmy na przystani. Zjawia się markotny "senior". Rozkłada ręce, tłumaczy, że motor nie w porządku, nie zdołał wymienić jakiegś tam śrubki. A syn? Ano wolny, czeka na klientów. Tedy nie kijem to pałką. Wolilibyśmy co prawda większą łódź ze względu na wygodę i bezpieczeństwo. Bezpieczeństwo? No tak. Od chwili, gdy przed dwu laty złapałem w Puerto Vallarta pierwszego w życiu sailfisha ("żeglarkę") marzę o konfrontacji z "grubą zwierzną" oceanu. W grę wchodzi wyłącznie "pierwsza liga": marlin, tuńczyk, sailfish, czyli ryby - olbrzymy, od stu do Bóg wie ilu funtów. Takie monstrum może holować mały stateczek i pół dnia. Trudna to sprawa takie łowy, można "trolować" i kilka dni bez rezultatu. Z drugiej strony szansa na sukces w tych stronach jest większa niż gdzie indziej. Młody Alfonso robił wszystko, co w jego mocy, ale po sześciu godzinach wróciliśmy z pustymi rękami. Jeśli nie liczyć kilku bonito i makreli, drobiazg, po 5-6 funtów. Złapanych na mniejszą wędkę, ot tak dla rozrywki, żeby zabić monotonię.

.....

Tym razem duża łódź. Alfonso - ojciec wydaje polecenia pomocnikowi. Młody chłopak uważnie sprawdza kołowrotki, zakłada przynęty, umocowuje potężne wędziska w swych gniazdkach. Siedzę w fotelu na rufie opasany grubym pasem. Cztery linki wypuszczone daleko od łodzi, na lekkiej fali

ślizgają się, podskakują, nurkują przynęty - "mullety", wielkości sporego śledzia. W niedalekiej odległości mijamy pasmo skał, gdzie dawniej łapałem ryby - "koguty", "żółte ogony" (yellowtail) niebagatelnej przecie wielkości. A może skrećmy w tamtą stronę? - kusi rybak. Trzeba by tylko zmienić przynęty. Przed kilku dniami byłem tam z Amerykanami, nałapali pół łodzi ryb.

Z uporem potrząsam głową. Albo rydz albo nic. Nagle.... Gdzieś tam daleko, zakotłowała się woda. Zaterkotał bęben, wędzisko z lewej strony wygięło się gwałtownie, srebrzysta ryba wyprysła w powietrze. Sailfish! Ostrożnie.... czekaj.... teraz! Podciąłem z całej siły. I jeszcze raz. Czuję przez kilka sekund ciężar, opór, potem luz i pusta linka. Rozpacz. "Żeglarka" to trudna ryba. Bestia trzyma przynętę w pysku, ucieka, minie kilka sekund zanim połknie ją wraz z hakiem.

Tego dnia już nic nie wzięło. Wracamy. Najbardziej chyba strapiiony jest Alfonso. Nieczęsto zdarza mu się wracać z niczym.

.....

Przy wejściu na przystań na specjalnej platformie leży kilka "żeglarek" i innych wielkich ryb. Atrakcja dla turystów, reklama jakie tu rybołówstwo.

Zbliża się termin wyjazdu. Do trzech razy sztuka. Spróbujmy jeszcze raz. Ta sama łódź, ten sam sternik. Dzień jest lekko zamglony, słońce próżny delikatnym blaskiem po wodzie i zaraz chowa się w kłębiastych kumulach wolno płynących po niebie. Blisko jeszcze do przystani, a brzegów prawie nie widać - pływają w niebieskich mgiełkach.

Jak zwykle cztery linki za burtą, cztery przynęty białymi rysami macą wodę, monotony szum motoru. ZZZZZZZ... zaś-

piewał najbliższy bęben, pręt z grubego plastiku drga spazmatycznie. Porywam wędzisko. Zacinam. Opór, drganie linki, metr po metrze nawija się na szpulę. Co to? Barracuda? Zdobyc przypomina szczupaka, szaro-zielone cielsko przecina pionowe, brunatne pasy. Wahoo.... 10-15 funtów. Wprawdzie to nie to o czym marzę, ale jeszcze nie złowiłem takiej ryby. Łapia ją często na Bahamach i wzdłuż atlantyckich wybrzeży Stanów. Godzina 8.50. Wcześniej. Dobry początek.

Tymczasem lekka bryza porozpędzała chmury, słońce zaczyna prażyć, poprawiła się znacznie widoczność. Dziesiąta godzina. Pełny Pacyfik. Daleko uciekły zarysy lądu. Zwiększyła się fala. Rzeński oddech oceanu.

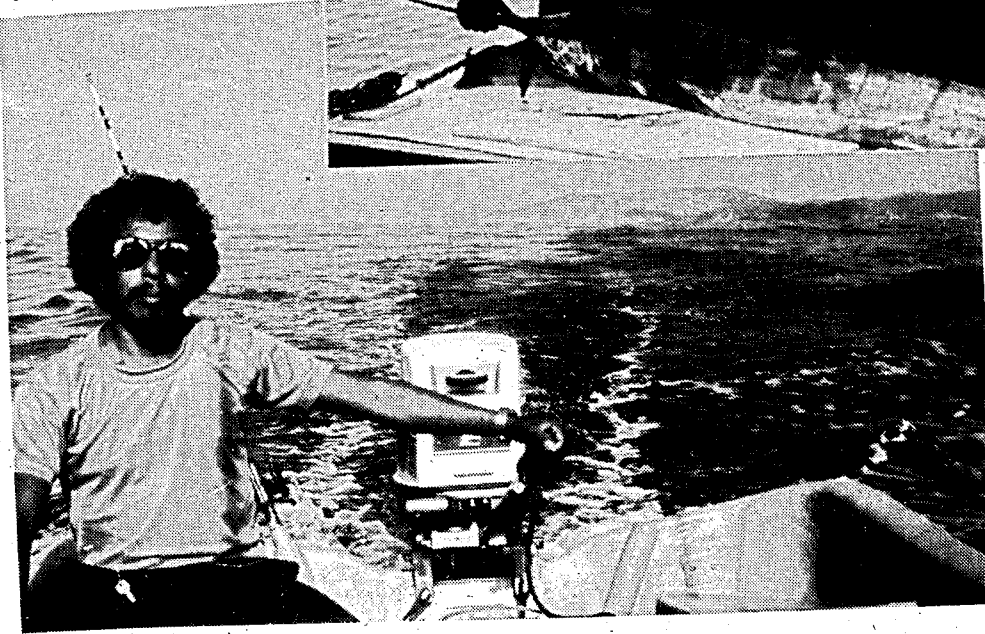
Godzina jedenasta. ZZZZZZ.... ZZZZZZ.... Wzięły aż trzy "żeglarki". Jednocześnie. Śpiew bębenków, zaskoczenie, zamieszanie. Alfonso rzucił koło sterowe, porwał za wędkę. Jego pomagier za drugą, ja za trzecią. Podcinanie, szamotanina, skoki ryb. Nie upłynęły i dwie minuty kiedy wszyscy nawijamy.... puste linki. Trzy sailfishy i trzy pudła: To są właśnie trudności polowania na tę atrakcyjną rybę, tak wspaniale wyglądającą, kiedy wypchana, podmalowana, rozpięta na ścianie budzi ludzki podziw i zazdrość. Alfonso jest niepokieszony, powiada, że w całym życiu nie zdarzyło mu się nic podobnego. Ja? No cóż.... Jestem jeszcze oszołomiony tym, co tu działo się przed chwilą, mogłem nawalić, nie tak jak trzeba operować wędziskiem. Ale oni? Meksykanie, ludzie morza? Też nie, też kapota?

I dziwna rzecz, niesamowity wprost incydent, jakby podbudował moje samopoczucie. Przynajmniej będzie co wspominać, chociaż i tak nikt nie uwierzy. Trzy sailfishy jednocześnie i nic, zero, nul?

Dawne połowy. Ojciec i syn.

Alfonso - junior dziś.

Jedyna żeglarka.
Puerto Vallarta.

(Zdjęcia Autora)

Założono nowe przynęty, znowu linki za burtą, znowu monotony rytm motoru. Dwunasta godzina. Pierwsza godzina. Pierwsza trzydzieści... Zawracamy do domu Alfonso....

Wykrecał właśnie łódź, brał powrotny kurs, kiedy dziiiiinn... śpiewa jakoś inaczej ten bęben, widać jak błyskawicznie odwijają się linki i ucieka, ucieka. Jednym skokiem rybak jest już przy mnie.

Dorado! Grande!

Wyczuwam i ja, że to coś dużego. Pomagają mi podcinać. Z największym wysiłkiem zatrzymałem linkę. Cholerny opór, ciężar, nie lada przeciwnik walczy gdzieś tam w głębinie. Nawijam na szpulę metr linki, dwa, i zaraz tracę. "Pompuję" wędzisko, raz w dół, raz w górę, nawijam powoli tę brutalną siłę na bęben. Nagle ryba skoczyła w powietrze. Złocista, wspaniała, ale daleko, daleko od łodzi. Trwało to dobrą godzinę. Z pięć razy miałem tego diabła tuż, tuż, już Alfonso z "gaffem" - hakiem, czatował przy burcie. I za każdym razem poszła, zabierając wiele metrów linki.

Wyciągnięto ją wreszcie, wyszarpnięto łśniącą, błyszczącą najczystszy złotem. Siedemdziesiąt funtów.... nie tak dużo.... ale żadna ryba, a złowiłem ich przecież sporo po morzach i oceanach, nie kosztowała mnie tyle wysiłku.

Dorado (w języku angielskim "pożłaczany") pospolita ponoć w tych stronach, jest rybą stosunkowo mało znaną. Nie znalazłem o niej nic w wydanej przez National Geographic publikacji o rybach słodkowodnych i morskich. Z książki podróżnika, alpinisty i reportera, -Wiktora Ostrowskiego "Życie Wielkiej Rzeki", dowiedziałem się, że w wodach Amazonii żyje jakiś krewniak tego złotego potwora. Nazywają go tam "rekinem Parany". Miła rybka.

W kilka minut później tapie się druga Dorado. Wprawdzie sporo mniejsza, ale nie obyło się bez walki, wysiłku, bolesnego naciągania ramion.

Niezwykły dzień. Co wpływa na to, że ryby biorą, czy nie zdradzają najmniejszego zainteresowania? Temperatura wody? Jakież tajemnicze fluidy? Fazy księżyca?

Ileż to razy rybacy w Meksyku opowiadali, że bywają dnie, że wracają z kilku dużymi rybami, a potem tydzień i więcej - nic. Okazało się później, że owa "rybna wystawa" na przystani, to plon wypraw wszystkich łodzi. Z całego tygodnia. Zważywszy, że wyruszało na łowy codziennie co najmniej 10 motorówek, wypadałoby, że większość tak jak my (aż dwukrotnie) wracała z pustymi rękami. Kiedy bywałem w Meksyku latem, mówiono, że najlepsze miesiące to zima. W grudniu natomiast zarzekano się, że sukces mrowany - latem.

Czy ja wiem? Najlepiej wiedzą, gdzie prawda, same ryby, ale na swe szczęście - nie powiedzą.

Kiedy przybijaliśmy do przystani Alfonso promieniał, compadres cmokali, wyrostek, który miał zawiesić ryby na tablicy, gdzie się fotografuje zdobycz, zarzucił z wysiłkiem ciężar na plecy, ogon włókł się po ziemi. Niestety film w najgłupszy pod słońcem sposób uległ zniszczeniu. Przepadła pamiątka owego niezwykłego dnia i zdjęcia "złotego rekina".

Szczęście? Krótkotrwałe bywa i zmienne. Jest taki diabeł, złośliwy krasnal, zazdrosny jucha. Tylko czeka, by coś zepsuć zmalować, podstawić nogę. Nazywa się Antoś.... Pech.

* "Egzamin w Zihuatanejo" w książce Jadwigi i Adama Tomaszewskich "I to jest Meksyk", Oficyna Poetów, Londyn, 1974.

Ciąg dalszy ze str. 9

Również działacze partyjni nie unikają tego tematu, a łotewski szef partii, poprzednio szef KGB w swojej Republice mówi, że "każdy człowiek interesujący się kulturą, powinien przeczytać biblię, inaczej nie będzie mógł zrozumieć historii Europy".

Gorbaczow w każdym razie trochę ją zna, w niektórych wypowiedziach cytuje zdania z biblii: "Na pewno Bóg w niebie nie wyjawiał nam wiedzy, jak znaleźć właściwą drogę" powiedział w maju do dziennikarzy z USA, "tylko Jezus Chrystus może odpowie-

dzieć na wszystkie pytania, wiedział także jak nakarmić 20 tys. Żydów 5 bochenkami chleba".

Przy rozwiązywaniu głównych problemów pieriestrojki modą stała się ucieczka w pobożność - "nadszedł moment prawdy w naszej historii". "Jesteśmy szczęśliwi - Bóg sam zwrócił ku nam swoje oblicze".

Także Kościół Unicki ma otrzymać swoje prawa, do tej pory przeszło cztery miliony praktykujących zbierało się w prywatnych domach lub lasach. Syn wierzących rodziców Ligaczow powiedział: "dajcie im

kościół, w których będą się modlić, a skończy się ten wrzask na ten temat na Zachodzie".

Matka Gorbaczowa jest wierną uczestniczką nabożeństw, a on sam w czasie swojej wizyty w Anglii powiedział, że jako dziecko chodził z dziadkiem do kościoła, a dziadkowie swoje ikony chowali pod portretami Lenina i Stalina.

Tłum.: S.CECH

Der Spiegel, 13.06.88

Information About Free Trade

Find out what you need to know

Check the boxes for pamphlets or studies you require

ISSUE PAMPHLETS*

*Includes pamphlet on the Agreement and your province or region.

☐ SPECIFIC SECTORS

Includes pamphlets on Agriculture, the Automotive Industry, Energy, The Fishing Industry, Forestry Products and Investment.

☐ GENERAL

Includes pamphlets on Consumer Interests, The Agreement, Canadian Women, Culture, Key Benefits, Solving Disputes and Tariffs.

IN-DEPTH STUDIES

- ☐ Agriculture
- ☐ Consumers
- ☐ Economic Assessment
- ☐ Energy
- ☐ Fisheries
- ☐ Forest Products
- ☐ Industry
- ☐ Minerals and Metals
- ☐ Services
- ☐ Synopsis of Agreement
- ☐ Women

(Please Print)

Name: _____

Address: _____

City, Town or P.O. _____

Prov.: _____

Postal Code: _____

Mail coupon to: External Affairs, DMTN, Ottawa, Ontario K1A 0G2
You can also call toll-free: 1-800-387-0660 (English) 1-800-387-0679 (French)

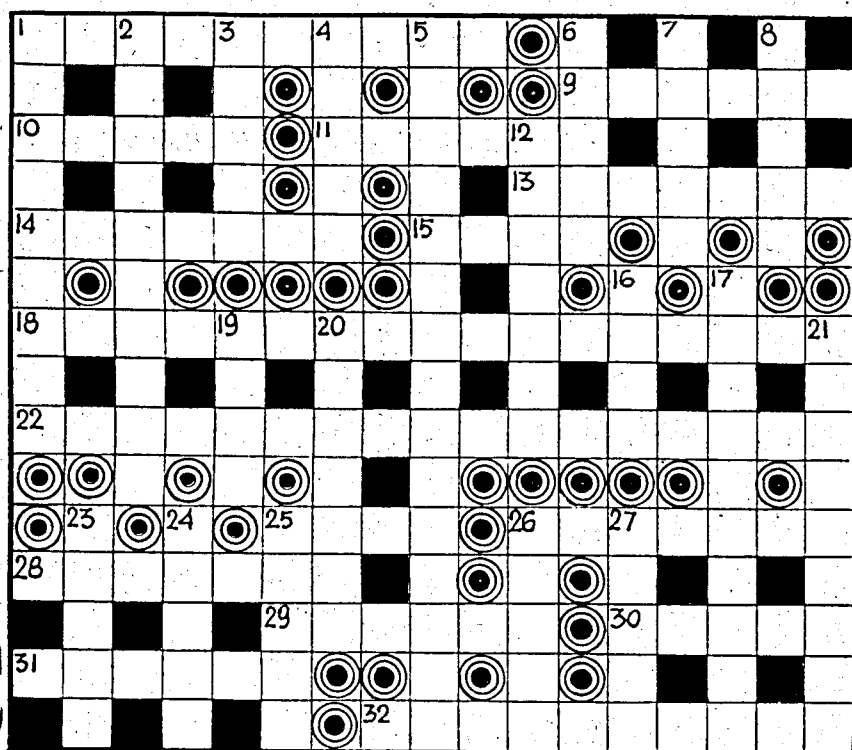
Hon. John C. Crosbie, Minister For International Trade
L'honorable John C. Crosbie, ministre du Commerce extérieur

External Affairs
Canada

Affaires extérieures
Canada

Canada

N
A
S
Z
AK
R
Z
Y
Ż
Ó
W
K
A

POZIOMO:

- 1 Tworzywo sztuczne mięknące i dające się kształtować pod wpływem ciepła, plastomer
- 9 Wrzawa, harmider
- 10 Jednostka monetarna Indii, Indonezji, Pakistanu, Cejlonu
- 11 Aparat fotograficzny lub filmowy
- 13 Budynek stojący za kamienicą frontową
- 14 Zwyczaj utwierdzony tradycją
- 15 Zabieg leczniczy w jamie płucnej
- 18 Wykres pracy serca
- 22 Obsługuje urządzenia do przekazywania depesz drogą radiową
- 25 Spotkanie sportowe
- 26 Trąba powietrzna
- 28 Szkodnik ziemniaczany
- 30 Po dniu dzisiejszym
- 31 To co podoba się i budzi zachwyt
- 32 Dokuczliwe zaburzenia nocnego wypoczynku

PIONOWO:

- 1 Wskazuje ilość stopni ciepła lub zimna
- 2 Ostra wymówka, bura, nagana
- 3 Kierujący plugiem
- 4 Służący w liberii
- 5 Uszkodzenie własnego ciała dokonywane jako przestępstwo
- 6 Sprzęt domowy

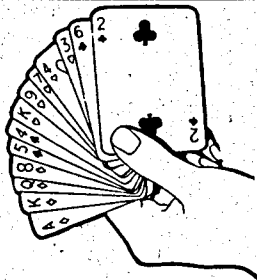
- 7 Płyn
- 8 Taśma fotograficzna
- 12 Miękki ser dojrzewający, pokrywający się pleśnią
- 16 Węgiel z gleby błotnej
- 17 Nieokrzesanie, grubiaństwo, wulgarność
- 19 Królewski hotel
- 20 Proponujący kupno, usługę
- 21 Równomierność, rytmiczność
- 23 Umartwiający się asceta indyjski
- 24 Przychylność, łaskawość
- 25 Wolnomularz
- 26 Sen hipnotyczny
- 27 Okręg

Rozwiązanie krzyżówki

POZIOMO: 1. termoplast, zgłębił, rupia, ka-
mera, oficyjna, obywatel, odma, elektrokardio-
gram, radiotelegrafista, mecz, tomado, bafagan,
stonka, jutro, piękno, bezsensowność.
PIONOWO: 1. termoplast, zgłębił, rupia, ka-
mera, oficyjna, obywatel, odma, elektrokardio-
gram, radiotelegrafista, mecz, tomado, bafagan,
stonka, jutro, piękno, bezsensowność.

BRYDŻ

ODCINEK 6

Rozwiązanie z poprzedniego numeru. Pewność wygrania kontraktu dają tylko dwie lewy na forty karowe. Aby je wyrobić i odegrać, trzeba mieć dwa dojścia do ręki.

Wydaje się więc, że jedynie walet trefl u S umożliwi realizację kontraktu. Kto tak myśli, ten zabije damę trefl królem i zaimpasuje trefla wpadając bez jednej, gdyż N, jak łatwo było się domyślić, miał rękę:

♠ D 7 6 5 ♥ 10 9 ♦ K W 2 ♣ D W 6 5

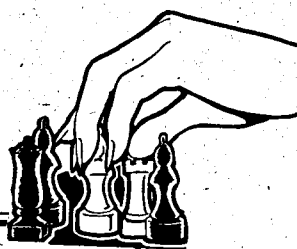
dziesiątka z dziewiątką będzie drugim dojściem do ręki, co umożliwi wyrobienie i odegranie dwóch fort karowych.

ZADANIE

♠ A K 10 8 6 2 ♣ 5 4 3
♥ A K 5 ♦ 8 6 2
♦ A K D W E ♦ 8 6 5 4 3
♣ D ♣ 10 7

W rozpoczął licytację 2 trefle. N - 3 trefle i zakończył W kontraktem 4 piki. Atak as i król trefl. Jak należy rozgrywać? Rozwiązanie w następnym numerze.

DAMA PIK

KĄCIK SZACHOWY

NR 11

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 10

1. Sc7 - d5!! skoczek do zabicia, tym ruchem białe oddają pole królowi czarnemu

1. - " - b1H
2. Hb8 : f4 + Sh5 : f4
3. Sd5 - f6x

2. - " - Ke4 : d5
3. Hf4 - c4x lub Ga6 - c4x

1. - " - Sf3 - d4
2. Sf7 - g5 + Ke4 : d5
3. c3 - c4x

1. - " - c6 : d5
2. Hb8 - e5+ Sf3 : e5
3. Sf7 - g5x

1. - " - Wf8 : b8
2. d2 - d3 + Ke4 : d5
3. Ga6 - c4x

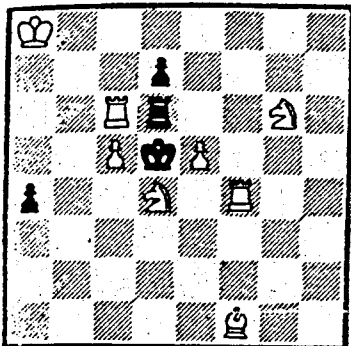
Inni kompozytorzy ubiegłego wieku.

Nawet zupełnie przeciętni problemiści mogą niekiedy osiągnąć interesujące wyniki (mimo braku odpowiedniej wiedzy).

Prezentację ich rozpoczniemy od:

ZADANIE NR 11

Józef Zwoliński
Tygodnik Ilustrowany 1890 r.

Białe zaczynają i dają mat w 2 ruchach.
Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

KALENDARIUM

Gdy ryby wyskakują,
to grzmoty zwiastują.

14 lipca - czwartek

Wschód Słońca: 04.28 Zachód Słońca: 19.45
Wschód Księżycy: 04.47 Zachód Księżycy: 20.43

Imieniny obchodzą: Bonawentura, Dobroś, Justus, Kamil, Marcelina i Stella

1904 - Urodził się Isaak Bashevis Singer.
1919 - Polski Czerwony Krzyż rozpoczyna działalność
1929 - W Warszawie, podczas I Zjazdu Polaków z Zagranicy, powstaje Rada Organizacyjna Polaków z Zagranicy.

15 lipca - piątek

Wschód Słońca: 04.29 Zachód Słońca: 19.48
Wschód Księżycy: 05.56 Zachód Księżycy: 21.06

Imieniny obchodzą: Baldwin, Brunon, Egon, Henryk Leonora i Włodzimierz

1410 - Bitwa pod Grunwaldem. Wielkie zwycięstwo sprzymierzonych wojsk polskich i litewskich, ruskich i oddziałów czeskich nad Krzyżakami.
1606 - Urodził się Rembrandt van Rijn, holenderski malarz.
1850 - Urodziła się Maria Cabrini, pierwsza obywatelka amerykańska, która została ogłoszona świętą przez Kościół rzymskokatolicki.
1943 - I Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki złożyła w Sielcach nad Oką uroczystą przysięgę żołnierską.

16 lipca - sobota

Wschód Słońca: 04.30 Zachód Słońca: 19.17
Wschód Księżycy: 07.03 Zachód Księżycy: 21.26

Imieniny obchodzą: Benedykt, Benita, Dzierżysław, Eustachy, Karmelia, Maria i Marika

1872 - Urodził się Roald Amundsen, norweski podróżnik, który odkrył Biegun Południowy w 1911 roku.
1945 - Pierwszy wybuch bomby atomowej - Trinity Site, w pobliżu Alamagordo, Nowy Meksyk.

17 lipca - niedziela

Wschód Słońca: 04.30 Zachód Słońca: 19.46
Wschód Księżycy: 08.09 Zachód Księżycy: 21.42

Imieniny obchodzą: Aleksy, Aneta, Bogdan, Dzierżycraj, Jadwiga, Rusłan i Rusłana

1945 - W Poczdamie rozpoczęła się konferencja z udziałem szefów rządów ZSSR, USA i Wielkiej Brytanii.

18 lipca - poniedziałek

Wschód Słońca: 04.31 Zachód Słońca: 19.46
Wschód Księżycy: 09.12 Zachód Księżycy: 21.58

Imieniny obchodzą: Erwin, Fryderyk, Kamil, Szymon, Uniesław i Wespazjan

1610 - Zmarł Caravaggio (właśc. Michelangelo Merisi da Caravaggio), malarz włoski, jeden z głównych przedstawicieli wczesnego baroku (ur. w 1573 r.).
1811 - Urodził się William Thackeray, pisarz angielski.
1944 - 2 Korpus Polski, walczący we Włoszech, zdobywa Ankone.

19 lipca - wtorek

Wschód Słońca: 04.32 Zachód Słońca: 19.45
Wschód Księżycy: 10.16 Zachód Księżycy: 22.14

Imieniny obchodzą: Arseniusz, Aurea, Marcin, Rubin, Wincenty i Włodzisław

1834 - Urodził się Edgar Degas, malarz francuski.

1855 - Zmarł Tomasz Zan, poeta, współzałożyciel filomatów, przywódca promienistych, prezydent filaretów, przyjaciel Adama Mickiewicza.
1893 - Urodził się Włodzimierz Majakowski, poeta rosyjski (zm. w 1930 r.).

20 lipca - środa

Wschód Słońca: 04.33 Zachód Słońca: 19.44
Wschód Księżycy: 11.20 Zachód Księżycy: 22.29

Imieniny obchodzą: Czesław, Czesława, Eliaz, Fryderyk, Hieronim i Sewer

1304 - Urodził się Petrarka, poeta włoski.
1888 - Urodził się Emil Zegadłowicz, poeta, powieściopisarz i dramaturg (zm. w 1941 r.).
1919 - Urodził się Edmund Hilary, Nowozelandczyk, jedna z dwóch pierwszych osób, która zdobyła Mont Everest.
1973 - Zmarł nagle Bruce Lee, aktor w wieku 33 lat.
1976 - Viking I wylądował na Marsie.

LISTY • LISTY • LISTY • LISTY • LISTY

WPan Krzysztof Ostaszewski
c.o. Tygodnik pp. Farnusów

Szanowny Panie Ostaszewski,
Napisał Pan ostatnio, że nie ma w języku polskim określenia na rząd marksistowsko-leninowski itd. jak np. niejakiego D. Ortegi. Otóż jest: "wspólnota zbójcka". Nie przypisuję sobie autorstwa, słyszałem na fali Wolnej Europy a propos Milana Dyljasa. To brzmiało, żadna nowa klasa, ale znana w historii od tysięcy lat "wspólnota zbójcka". Nie jestem pewny, czy to mówił St. Bratkowski, czy Waldemar Kuczyński, czy może Rafał Krawczuk(yk). Przełożyłem to na angielski może nie najlepiej: "Commonwealth of Robbers".

To określenie, moim zdaniem, odnosi się równie dobrze do wspólnoty zbójckiej W. Jaruzelskiego i towarzyszy mimo wasalstwa w stosunku do nadrzędnej wspólnoty zbójckiej na Kremlu.

Z poważaniem
Zbigniew BYSZEWSKI
Wakefield, Que.

...

SATYRA NA LENIWYCH POLAKÓW

Jakiś czas temu w "Echu-Tygodniku Polskim" ukazał się tekst, pod tytułem "List do Kraju", w którym autor wyraził swą opinię o Polakach. Co prawda o tych w Polsce, ale że dotyczy to również ludzi, których znam osobiście i cenię, nie wytrzymuję i też swoje trzy grosze dorzucam. Dla przypomnienia - zaczynało się to mniej więcej tak:

"Komunizm w Polsce trwa, bo żaden robotnik nie odmówi montowania w domu złych rur, choć wie, że za rok zardzewieją.... żaden inżynier nie odmówi.... żaden urzędnik... żaden... żaden...". I tak dalej. Obraz malowany jest najczarniejszymi kolorami. Ludzie w Polsce są po prostu niemożliwi. Nie chce im się zlikwidować komunizmu i już. Tymczasem jest to takie proste. Wystarczy odmówić. Wystarczy powiedzieć NIE. I po komunizmie. Szczególnie stąd, z

Kanady, widać to z wielką dokładnością. Nawet z większą niż z Warszawy. Ale problem polega na tym, że oni tam są jacyś leniwi. Albo skapi. Nie chcą zapłacić "wysokiej ceny" za wolność. Bez której to ceny wolności nie będzie. Co zatem robić? Musimy pomóc braciom znad Wisty. Jak? Pogonić! Jest to żądanie i łatwe i przyjemne. I - co może nie jest najmniej ważne - bezpieczne. Stąd, z Toronto, wzywać do czynu nie jest zadaniem bardzo trudnym. Nieważne, że wezwania zza oceanu są jakby mniej skuteczne. Do boju! Płaćcie tę wysoką cenę! (W końcu to nie my będziemy ją płacić). I obojętnie patriotyczny spełniony i człowiek czuje się lepszy. Szczególnie od tych gnuśników w Polsce.

Dobrze. Starczy tego jadu. Teraz parę słów na serio. Jest taki szczególny gatunek ludzi, którzy po prostu to lubią - narzekać na nasze wady narodowe, na to, że nic z nami nie można zrobić, że "ostatnio szczególnie, szalenie się zdegenerowaliśmy. My, Polacy. A właściwie to ONI, bo narzekający jest, oczywiście, tych wszystkich przywar pozbawiony. Czy rzeczywiście jesteśmy takim kiepskim narodem? Rozejrzyjmy się po okolicy. Kto jest lepszy? Może Cześć, może oni już wkrótce, tylko patrzeć, powiedzą wszyscy NIE? A może enerdownicy? Węgrzy raz powiedzieli. Cenę, owszem, zapłacili wysoką. I co? Wiadomo.

W Polsce komunizm przyjmuje się fatalnie. Po 44 latach indoktrynacji Kościół nigdzie nie ma takiej pozycji jak u nas. Przecież to, że Polak jest głową Kościoła katolickiego jest potwierdzeniem i w pewnym sensie skutkiem siły Kościoła polskiego, a nie odwrotnie. W Polsce właśnie izolacja władzy "ludowej" jest po prostu oczywista. W jakim innym kraju komunizm utrzymuje się niczym nie skrywając przemocą? Nikt się nie sili nawet na udawanie, że władza ma jakieś szersze oparcie społeczne. Władza ma pałę w tapie i to jest jedyny dziś argument w Polsce.

Właśnie. Nie jedyny. Nawet największa pała nic by nie pomogła. Władza ma jeszcze BRATA. Bardzo dużego. I po prostu wiadomo, że póki tam na Wschodzie nie zajdą istotne zmiany, póki tam coś nie drgnie i oni nie będą musieli zająć się własnymi sprawami - nic z tego nie będzie. Można wywalczać drobne ustępstwa, ale dużego zwycięstwa nie będzie. Dlatego wyszedł nu-

mer ze stanem wojennym. Przy wszystkich błędach "Solidarności" i całej sprawności taktycznej władzy - nie udało się. Gdyby tylko wszyscy się ruszyli.... Więc dlaczego, na Boga, aktywność przejawili stosunkowo nieliczni? Bo, szczerze, czy nie, ale większość miała przekonanie, że jeśli nawet zomowców się załatwi, to za dwa, trzy dni na rogach będą stały czołgi z czerwoną gwiazdą. I będzie gorzej. Polska leży w tak żywotnym dla Rosjan miejscu, że oni muszą mieć tu pełną kontrolę. I wciąż są jeszcze wystarczająco silni, by nas zgnieść w oka mgnieniu. A z drugiej strony - nie mamy się co łudzić. Nikt nie wywoła wojny o Polskę. Na Zachodzie byłyby protesty, czasowe zerwanie stosunków (w najlepszym razie), a potem zwyciężyłby "rozsądek". W Polsce zaś byłyby ofiary. Dużo ofiar. Ta właśnie wysoka cena. Tylko na dostawę zapłaconego towaru przyszłoby jeszcze długo poczekać.

Można natomiast i trzeba bronić spraw najbardziej podstawowych. Trzeba trwać. Trzeba być na taką okazję, jaka się nam trafiła w 1918 roku, przygotowanym. Kolejne pokolenia muszą wiedzieć, że niezależnie od tego, czego ich uczono w szkole, Polska nie jest krajem niepodległym. Największym chyba sukcesem "Solidarności" i późniejszego podziemia jest to, że współczesne pokolenie już wie i nie ma w tym względzie żadnych wątpliwości. Ale jest jeszcze jeden aspekt sprawy. Naród, by przetrwał duchowo, musi najpierw przetrwać biologicznie. Nikt w Polsce nie umiera jeszcze z głodu. Ten dość oczywisty fakt jest jednym z naczelnych chwytyw propagandowych w PRL. "Może i nie mamy takiego dobrobytu, ale jednak głodu nie ma". To prawda. Ale przecież władza ludowa zrobiła wiele, by głód był i wcale w wysiłkach nie ustaje. Kto więc żywi Polaków? Twardy, uparty, polski chłop, który zawiązał się i wciąż z ziemi wyciska niesłychanie dużo, haruje potwornie i na ogół nie zaznaje wdzięczności. Dlaczego to robi? BO TAK TRZEBA. Ludzie muszą jeść. Chłop dosłownie walczy. O wszystko. O rzeczy duże i małe. Byle urzędas robi z nim co chce i dobrze. I mimo wszystko wciąż JESZCZE nie ma głodu. Czy ci chłopci podtrzymują komunizm?

Inny przykład. Co dzień na ulice polskich miast wyjeżdżają autobusy i tramwaje. Mimo że myśląca o wszystkim (więc i o tym) władza robi co może, żeby nie. Idiotyczne przepisy, udane konstrukcje (słynny berliet), chroniczny brak części zamiennych, o BHP lepiej nie mówić. Ale tam też są ludzie, którzy wiedzą, że TAK TRZEBA. Komunizm, nie komunizm - komunikacja nie może stanąć. Tyrają więc jak wściekli, kombinują,

przerabiają, dorabiają i.... co dzień to minimum jednak wyjeżdża. Czy oni podtrzymują komunizm?

Pewnie tak, bo jakby naprawdę nie było co jeść, gdyby naprawdę na amen zabrakło prądu w kontakcie, gdyby.... Pewnie wtedy nareszcie by się ci gnuśni ludzie, popadłszy w rozpacz, ruszyli. Czy jednak nam stąd, z sytych Kanady, wypada zalecać taki program?

Jasne, są w Polsce i najprawdziwsi sługusi reżimu i zobojetni, myślący tylko o sobie ludzi. Ale tych innych jest na tyle dużo, że doprawdy, walenie gdzie się da słowa "żaden" jest oznaką co najmniej słabości umysłowej. W Polsce jest (o czym informuję z prawdziwą przyjemnością) wielu mądrych, uczciwych i zdolnych do wielkich czynów ludzi. Oraz zdolnych do małych. Do, na przykład, skonstrowania z kiepskich materiałów względnie dobrego urządzenia, które jest jednak lepsze niż żadne.

Jeszcze dwa słowa o tych zobojetniach. Może popadam w zadufalność, ale mam wrażenie, że wciąż jeszcze potrafie myśleć tak jak ci tam - w Kraju. Oto więc co oni, obojętni, pomyśleliby gdyby im kto posłał omawiany tekst (... żaden ... żaden): Człowieku, wyjechałeś, dobrze ci tam, to siedź cicho, a nie pouczaj. Ty się zająłeś sobą, a nie walką o Sprawę, to się od nas odczep. My też chcemy żyć i to teraz i tu, bo w końcu wszyscy nie mogą wyjechać. Chcesz walczyć - w porządku - wracaj i walcz.

Tak. Już słyszę argumenty, że i tu można wiele zrobić dla Polski. Jasne. Ale na pewno nie pouczeniem ex cathedra. I drugie "na pewno": żebyśmy zrobili tysiąc razy więcej niż w ogóle jest możliwe, to nasza TULOra będzie zawsze pomocnicza i w pewnym sensie drugorzędna. Tylko oni, TAM, mogą zrobić coś rzeczywiście decydującego.

Końcówka. "List do Kraju", który jak widać omawiam z wyrażną przyjemnością, jest tylko przykładem. Zdarzało mi się słyszeć wypowiedzi, w których "wszyscy pozostali w Polsce" są już tak moralnie i umysłowo przeżarci przez komunizm, że szkoda gadać. Do niczego już nie dojdzie. Albo też zamartwianie się, czy jeśli coś się zacznie dziać, to czy znajdą się przywódcy... I tak dalej.

Kochani torontońscy Rodacy. Nie martwcie się. Zareczam Wam, że po pierwsze - chwila przyjdzie i po drugie, że jak już przyjdzie, to znajdą się i herosi i wodzowie. Nie ma strachu. Martwmy się tym, czym powinniśmy: czy będziemy na emigracji dostatecznie silni, by być w stanie pomóc im odbudować normalną Polskę na gruzach zostawionych przez komunistów. Oraz paru innymi jeszcze rzeczami, ale o tym już innym razem.

W.S.
(Nazwisko i adres
znane Redakcji)

PIGULKI PCAG

GŁOS POLSKI. Pod naciskiem opinii publicznej i po 5 tygodniach od zwolnienia Edwarda Zymana, Dyrekcja Prasowa "Głosu" podała do wiadomości publicznej uzasadnienie swego kroku. Z obszernego oświadczenia wynika, że współpraca Redaktora Zymana z Dyrekcją Prasową od dawna nie układała się najlepiej: nastąpił między dwoma stronami, podobnie jak w małżeństwie, trwały "rozkład pożycia". Podczas gdy w małżeństwie rozkład pożycia następuje z winy jednego lub drugiego małżonka, w stosunkach między pracodawcą a pracownikiem, winny jest z reguły pracownik, gdyż on musi stosować się do wymagań pracodawcy, nawet jeżeli te mogą wydawać się niesłuszne. Trudno! Dyrekcja ma prawo, nawet działając na swoją szkodę, zwolnić zatrudnionego przez siebie pracownika. Chodzi jednak o to, jak takie zwolnienie jest egzekwowane. Sto lat temu właściciel majątku w Polsce mógł powiedzieć do formalna: "Janie, od jutra Jan już u mnie nie pracuje".

I koniec. Za Stalina niewygodni ludzie po prostu znikali. Jednakże w Kanadzie takie metody są niedopuszczalne; mamy ustawodawstwo pracy i inne przywileje, które biorą pod ochronę szarego człowieka. Zwolnionym z pracy przysługuje pewien okres wypowiedzenia, a jeżeli pracodawca zapragnie zwolnić pracownika z dnia na dzień, musi dać mu "odprawę". Mamy nadzieję, że Związek Narodowy Polski i Dyrekcja Prasowa "Głosu" zrozumie tę konieczność, tak jak zrozumiała konieczność publicznego ogłoszenia okoliczności zwolnienia Edwarda Zymana. Nie trafia nam natomiast zupełnie do przekonania wywód Dyrekcji Prasowej, że podczas kadencji redaktora Zymana poziom pisma obniżył się. Opinia większości czytelników "Głosu Polskiego" jest diametralnie różna od tego twierdzenia, a to się chyba najbardziej liczy.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel. 925-8128. Adres: P.O.Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4.

POLISH
STUDIO

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

on CITY TV
KANAL 57, KABEL 7
w każdą sobotę o godz. 11 rano

WŁAŚCICIEL - 755592 ONTARIO LIMITED
ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ, TEL. 534-7788

PRODUKCJA - TADEUSZ LIS, TEL. 747-9883

ADRES: POLISH STUDIO
c/o SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
431 RONCESVALLES AVE., TORONTO M6R 2N3

Pod powyższym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie programu, a także, jeśli sobie życzą i chcą wesprzeć nasz program finansowo - czekamy, które powinny być wystawione na POLISH STUDIO.

UWAGA OSOBY NA WIZYCIE !

Atrakcyjne ceny i szeroki wybór ubezpieczeń
dla osób przebywających na wizycie.

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont., M6R 2L6
Tel. 537-7914

*Posiadamy również na składzie szeroki wybór
słowników, kaset i książek do nauki angielskiego*

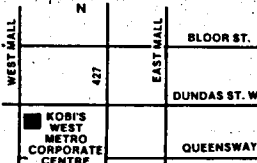
POLSKI KLUB i RESTAURACJA w wieżowcu w Etobicoke 621 - 6050

miejsce spotkań, wspaniały wystrój sal, duże bezpłatne parkingi,
znakomity dojazd i komunikacja. Świetna polska i kanadyjska kuchnia,
przebogaty wybór napojów alkoholowych i zakąsek.

Kobi's

LLBO

195 The West Mall, Etobicoke

121 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont. M6R 2K9
TEL. (416) 531-8786

- Paczki morskie
- Paczki lotnicze
- Owoce cytrusowe i żywność
- Ubezpieczenia wizytujących
- Termin ubezpieczenia niezależny od daty przyjazdu wizytora
- Pieniądze na konta i do rąk
- Zaproszenia, telegramy, telexy
- Ziola Herbaty

- dostawa do domu 8 tyg.
- dostawa do domu 3 tyg.
- dostawa do domu 3 tyg.

\$ 115.00 93 dni

WSZYSTKO MOŻNA ZAŁATWIĆ TELEFONICZNIE
LUB U NASZEGO UPRAWNIIONEGO DEALERA W:

MISSISSAUGA 2560 Shepard Nr 2 TEL. 897 - 0695	HAMILTON 774 Barton St. E. TEL. 549 - 8652	LONDON 96 Rectory St. TEL. 434 - 4025
OSHAWA 555 Rison Rd. S. TEL. 728 - 7647	HAMILTON 833 King St. E. TEL. 545 - 5822	LONDON 549 Hamilton Rd. TEL. 433 - 5177
SARNIA 850 Colborne Rd. TEL. 337 - 6724	GUELPH 130 Silvercreek Pkwy 10 TEL. 763 - 2397	EDMONTON, AB. 10158 116 St. TEL. 488 - 8472
WINDSOR 1332 Hall Ave. TEL. 254 - 4035	BRANTFORD 208 Market St. TEL. 753 - 9753	WINNIPEG, MAN. 284 Selkirk Ave. TEL. 582 - 4202
WINDSOR 1818 Oltawa St. TEL. 254 - 2101	CHATHAM 163 Mcnathouw Nr 1 TEL. 352 - 6723	VANCOUVER, B.C. 421 Abbott St. TEL. 681 - 0510
CAMBRIDGE 215 Beverl. TEL. 740 - 3803	KITCHENER 28 Gruhn St. TEL. 745 - 2324	DARMOUTH, N.S. 9 Pioneer Court TEL. 434 - 5015

Sherlock Homes Real Estate Inc.

**DANUTA
KOTAPKA**
Telefon
Biuro: 534-7788
Dom: 769-5394

Mississauga - Cawthra/Dundas - wolno stojący "back-split". Duża parcela, 4 sypialnie, pokój rodzinny z kominkiem, podwójny garaż. Cena wywoławcza \$229,000.
Dundas/Hurontario - prawie nowy, wolno stojący, murywany, piętrowy dom. 3 sypialnie, pokój rodzinny, podwójny garaż. Cena wyw. \$229,900.
Zachodnia Mississauga - Duży, nowy dom - 2,400 sq./t. 4 sypialnie, 3 łazienki, podwójny garaż. Cena wyw. \$259,900.
"Semi-det." "backsplit", 4 sypialnie, 2 łazienki, duża parcela. Cena \$164,900.
Etobicoke - Norseman/Islington - wolno stojący, murywany "bungalow", pięknie odnowiony, 3 sypialnie, pokój rodzinny z kominkiem, garaż, duża działka. Cena wyw. \$288,000.
Windsor/Moraine - wolno stojący, murywany, piętrowy dom w bardzo dobrym stanie. Idealna lokalizacja. Cena \$279,000.
Okolice Roncesvalles - Semi-det., murywany dom, wyjątkowo pięknie wykończony, pełen charakteru. 4 sypialnie, podwójny garaż. Tylko \$249,000.
Okolice London - Motel, 9 pokoi gościnnych + 3-sypialniowy dom mieszkalny i biuro. Piękna i duża parcela. Idealny dla rodziny. Cena \$169,900.

ECHO W TYM TYGODNIU POLECA:

• Na ekrany kin w Toronto weszła w tym tygodniu m.in. komedia z Dudley Moorem i Lizą Minnelli w rolach głównych pt. "Arthur 2 On the Rocks" w reż. Bud Yorkina oraz dreszczowiec "Phantasm II" z Jamesem Le Gros, Reggie Bannister i Angus Scrimmem w rolach głównych. Reż. Don Coscarelli.

• "Sen nocy letniej" jest grany do 31 lipca o godz. 20.30 codziennie z wyjątkiem poniedziałków w Skylight Theatre pod gołym niebem w Earl Bales Theatre, Sheppard i Bathurst (630-4868). Wstęp wolny.

• Theatre Plus w Jane Malett Theatre, St. Lawrence Centre, 27 Front St. E. (366-7723) wystawia sztukę brytyjskiego dramaturga Simona Greya pt. "The Common Pursuit".

• Ponad 150 koncertów ma się odbyć w lipcu na wolnym powietrzu w parkach. Tematyka różna: od jazzu poprzez muzykę country aż do orkiestr wojskowych. Szczegóły pod numerem: 392-7291 (Park and Recreation).

• Miłośnikom muzyki polecamy:

- Roy Thomson Hall, tel. 593-4828, 14 lipca koncert "Romantic Rachmaninow".
- Squeeze/Smithereens w Canada's Wonderland, tel. 832-8131.
- W Ontario Place, tel. 965-7917 liczne koncerty i imprezy:

- 14 lipca "Musical Fireworks" z udziałem Valerie Tryon o godz. 20.30;
- 15 lipca od godz. 17 do 21 "Blue Rodeo";

- Wstęp wolny na koncert pt. "New Country" w czasie weekendu 15-17 lipca, Harbourfront, tel. 973-3000.

• Wystawa na świeżym powietrzu pn. "Toronto Outdoor Art Exhibit" w dniach 15 - 17 lipca na Nathan Phillips Square.

• 18 lipca rozpoczyna się Festiwal Karaibski. Informacje o przeróżnych atrakcjach pod nr: 925-5435.

I DZIECIOM:

• Teatrzyk kukielkowy po francusku, 14 lipca o 14 w North York Central Library, 5120 Yonge St.

• Pod numerem telefonu 366-CFHI można się zapisać na wycieczkę po zakładach samolotowych de Havilland, która odbędzie się 18 lipca o godz. 9 i 13.45. Impreza dla dzieci od lat 8 do 10. Wstęp wolny.

• 20 lipca od godz. 13.30 do 15.30 można będzie pojeździć na wórkach (można wypożyczyć) przy muzyce. 70 Mutual St.

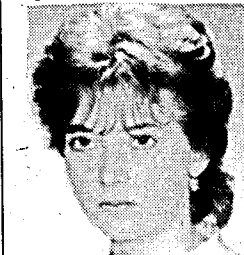
UWAGA DZIEWCZYNY !!!

Od przyszłego tygodnia wraca na nasze łamy seria z "dziewczyną tygodnia".
Dziewczęta urodziwe i wysokie zapraszamy do konkursu i na szkolenie modelek. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny 279-5144

Słoneczna dziewczyna

Firma Sunshine, specjalizująca się w usługach matrymonialnych, przygotowała katalog, w którym zamieszcza zdjęcia pań i panów z Kanady i z Polski, pragnących wstąpić w związek małżeński.
W ramach reklamy, zgodziła się nam te zdjęcia udostępnić do publikacji. Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobną piękną Polkę. Może przez Echo znajdzie ją szczęśliwy Płania i zgłoszenia w tej sprawie prosimy kierować wyłącznie na firmę SUNSHINE

Violetta, lat 26,
wysokość średnie

Międzynarodowe Biuro
Matrymonialne
SUNSHINE

Panie i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert
pań i panów, głównie z Polski,
również z Kanady, USA i
Europy.
Piszcie do nas po Fotokatalog
oraz informator,
załączając \$ 5.00.
P.O. Box 11, Station D
Scarborough, Ont., Canada
M1R 4Y7

sprzedaż gazety w

Mississauga
MAX'S DELICATESSEN
1151 Dundas Str. W.
za skrzyżowaniem Mavis/Dundas
Na plażę
TEL. 277-1936

DROBNE

CHCESZ poznać swoją
przyszłość, masz problem,
nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci w tym
wróżba z kart.

Dzwoń 633-4469
prosić Anię

dermaton
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY

- Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
- Usuwanie zbędnego owłosienia
- Specjalistyczna aparatura
- Jakościowe kosmetyki
- Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie

TEL. 766 - 1867

2198 Bloor St. W., Toronto

EUROPEAN ESTHETICS

natural skin care

NOWOCZEŚNIE

WYPOSAŻONY

ZAKŁAD

KOSMETYCZNY

• Leczenie przeciw-

zmarszczkowe

• Pielęgnacja twarzy

• Masaż kosmetyczny

• Manicure i pedicure,

waxing

• Makijaż oraz inne

zabiegi

TEL. 240-9177

1692 Jane Str. Unit 4

(Skrzyżowanie

LAWRENCE AV. W./JANE ST.

SKIN CARE STUDIO

DYPLOMOWANA

KOSMETYCZKA

Z WARSZAWY

zaprasza do

nowo otwartego

gabinetu

kosmetycznego

w MISSISSAUGA

Wizyty proszę zamawiać

telefonicznie

TEL. 848 - 4835

(okolice Queensway E. and Cawthra)

SHOCKING

MAIL ORDER PLAN

Earn \$100.00 in 12 months!

If not, our company will pay

you \$5,000 CASH!

YOU CANNOT LOSE!

For details on this "RED-

HOT" business, send \$2

(redeemable) for our

complete info kit to:

A.M.B. P.O. Box 88,

Chadstone Centre,

Victoria, 3148 Australia.

HOROSKOP

BARAN

Zmęczenie po wielu ostatnich przeżyciach połączonych z kłopotami natury materialnej. Lekkie obawy o osobę najbliższą okazały się całkiem nieuzasadnione. Jej wielka podróż dobrze się zapowiada z korzyścią dla Ciebie i całej najbliższej rodziny. W pracy okres wytchnienia i leniwego odpoczynku - dobre i to. Ludzie jednak na Ciebie mocno liczą i musisz wobec tego wywiązać się z przyjętych wobec nich dobrowolnie zobowiązań. Znak miły - Waga, unikaj - Ryb. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

BYK

Duże osobiste sukcesy. Materialna hossa niemal pod niebiosa. W miłości powodzenie na wszystkich frontach. Bliscy okazały Ci sympatię i gotowość pomocy w każdej stresowej sytuacji. Nie odrzucaj żołądkowych chęci, ale staraj się we własnym zakresie załatwić mnóstwo zaległych spraw zawodowych i środowiskowych w ogóle. Dużo przemawia za tym, że wszystko to Ci się uda nadzwyczajnie. Znak sprzyjający - Panna, unikaj Lwa. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

BLIŹNIĘTA

Otoczenie niezupełnie uwierzy Twoim rozlicznym deklaracjom dobrej woli i wyczerpania wszelkich możliwości zawodowych. A przecież drzeźnia w Tobie wielkie i wręcz niespożyte siły witalne. Ostrożność w sprawach miłosnych obróci się jakby przeciw Tobie, gdyż ulegasz mitowi nadmiernej wstrętności. Finanse poprawią Ci się na tyle, że zaczniesz optymistycznie myśleć o jutrze. Znak sympatyczny - Strzelec, unikaj Raka. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 3.

RAK

Nagła nieplanowana podróż oraz związane z nią grube wydatki. Zdrowie dopisze. Dokuczysz Ci sytuacja w środowisku zawodowym, ale nie masz na nią zbyt sensownego wpływu. Cierpliwości. Wkrótce będzie święto i na Twoim podwórku. Za dużo plotek wokół Ciebie. Nie skążony nimi optymizm - oto jest to, co Cię może uratować przed popełnieniem różnych nieodwracalnych błędów. Znak miły - Ryby, unikaj Raka. Dzień ważny - piątek, liczba - 7.

LEW

Tęsknota za bliskimi. Wkrótce nastąpi miłe i mało obowiązuje spotkanie towarzyskie, i nie tylko takie. Otrzeźwienie z wielkiej, nie odwzajemnionej miłości. Sprawy finansowe, które bardzo Cię martwią, zostaną szczęśliwie rozwiązane bez Twego udziału. Wystąpią natomiast rozgrywki zawodowe. Humor Ci się poprawi po kilkudniowym odpoczynku. Znak sprzyjający - Ryby, Wagi unikaj. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 5.

PANNA

Po przerwie w pracy wybitnie poprawi Ci się humor. Jaśniejsze spojrzenie na sprawy osobiste, rodzinne i zawodowe. Dobiegła wreszcie końca afeta z wątpliwościami co do wierności osoby Ci bliskiej. Wszystko wróciło na utarte od lat tory. Ekstrawaganckie wystąpienie w doborowym decydenckim gronie zapewni Ci mir i szacunek. Znak ważny - Baran, unikaj Koziorożca. Dzień miły - niedziela, liczba - 5.

14 lipca

WAGA

Niepokoiki Cię postępowanie najbliższej sercu osoby, lubiącej wymykać się spod Twojej uwagi, bo przecież nie kontroli, która by była dopiero czymś niepokojącym, zwłaszcza w stosunkach damsko-męskich właśnie. W pracy zawodowej wyniki przechodzące najsmiel-sze zamierzenia i oczekiwania; stąd i rzucająca się w oczy zawistnym poprawa material-na, osobista i rodzinna. Znak miły - Byk, unikaj Wagi. Dzień ważny - czwartek, cyfra - 3.

SKORPION

Nie chowaj się za innymi, gdy każde Twoje zdanie w sprawach zawodowych odgrywa decydującą rolę. Śmiały stawianiem spraw w pracy zyskasz sobie uznanie i w przyszłości, nawet niezbyt dalekiej, fundament pod znaczącą karierę społeczną i polityczną. W rodzinie po wielu perypetiach uspokojenie i zaspokojenie marzeń. Znak ważny - Lew, unikaj Bliźnięt. Dzień miły - środa, cyfra - 5.

STRZELEC

Pozbywanie się kompleksów, przeważnie zawodowych. Rozbrat z pesymistycznym spog-lądaniem na świat i toczące się w kółko sprawy. Napływ gotówki ze wszystkich stron i różnych źródeł, także loteryjnych. Uspienie uczuć ze zrozumiałych wyłączone dla Ciebie względów; otoczenie będzie raczej zbulwersowane i zaniepokojone taką Twoją postawą. Znak ważny - Lew, unikaj Panny. Dzień miły - czwartek, cyfra szczęśliwa - 8.

KOZIOROŻEC

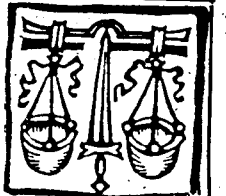
Coś się w Twoim sercu niespodziewanie porusza, drgnie on nowym przemożnym uczu-ciem. Nie zwrócisz uwagi w tej sytuacji na okazywane Ci cierpienie i zniecierpliwienie wielką kochliwością najbliższej Ci osoby. Niesnaski rodzinne mogą spowodować Cię do odseparowania się. W pracy zawodowej rozliczne kłody rzucane Ci pod nogi przez rzekomych przyjaciół, zawistnych przecież aż do nieprzyzwoitości. Na brak pieniędzy narzekać nie będziesz. Znak miły - Ryby, unikaj Panny. Dzień ważny - wtorek, cyfra - 7.

WODNIK

Interesująca, jak zwykle, przygoda na horyzoncie, połączona zresztą z zaskoczeniem. Nie dziwi nic. Ktoś przy tej okazji, uważany za przysięgłego przyjaciela, będzie usiłował Cię nabrać. Zorientujesz się w porę i wszystko ułoży się po myśli. Dwa razy wyrzekłeś się przyjaźni wierniej i lojalnej, uważaj do trzech razy sztuka. Znak miły - Waga, unikaj Raka. Dzień ważny - niedziela, cyfra - 8.

RYBY

Okres zmniejszonego jakby zaufania do swoich sił i możliwości. Trochę w tym zgoła niepotrzebnej przesady. Wszak otoczenie zawodowe bardzo liczy się z Twoimi opiniami, ocenami, zdaniem i głosem. Nie stracisz więc głowy i przeprowadzisz kilka zasadniczych rozmów zarówno w interesach, jak i w sferze zawodowej. Finanse, zwłaszcza budżet do-mowy, mocno nadszarpnięte. Znak ważny - Rak, unikaj Bliźnięt. Dzień miły - środa, cyfra - 7.

- 20 lipca

SINCE 1972

Realtor

TEL. 532 - 4444

24 HOUR

ACTION CENTRE III

**TAK !!!
SUKCES
FIRMY
TO FAKT...**

**Blisko 1500 sprzedanych
nieruchomości!!!
Chcąc korzystnie i szybko
sprzedać lub kupić
nieruchomość
powierzcie
Państwu to naszej firmie.
Komputerowe połączenia.
40 agentów do usług
Państwa.**

**Podajemy do wiadomości:
Firma założyła szybki i łatwy
do zapamiętania numer
telefonu
532 - 4444.
Poprzedni numer
532 - 4441
jest teraz drugą linią.**

**217 RONCESVALLES
Avenue
TORONTO, M6R-2L6**

Square 1, luksusowy, jednoroczny dom, 4 sypialnie, 4 łazienki, wykończona piwnica. Maria BUJAK, 532-4444 lub 232-2922.

Berry Rd. - murowany, wolno stojący 7-pokojowy bungalów z garażem na dużej działce. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027.

Old Dundas - 8-pokojowy dom, dwie kuchnie, 2 łazienki, wykończona piwnica. Cena przystępna. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027.

Jane St. - punkt naprawy obuwi i wyrobów skórzanych w ruchliwym miejscu. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027.

Peterborough - nowa murowana połówka, cena \$95,000. Nowy murowany backsplit z garażem, cena \$120,000. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027.

Roncesvalles Ave. - Marion St. - 10-pokojowy, murowany, 3 kuchnie, 3 łazienki, wykończona piwnica, duża łota wraz z garażem. Po więcej informacji proszę dzwonić Paul BARANOWSKI, 532-4444 lub 284-0284.

Islington - Dixon - 2-sypialniowe condominium, ładnie wykończone z dużym balkonem. Do obięcia od zaraz. Proszę dzwonić Paul BARANOWSKI, 532-4444.

Blisko High Park - dom nadający się na 2 rodziny, plus apartament w basemencie, podwójny garaż, kompletnie wykończony. Po więcej informacji dzwonić Paul BARANOWSKI, 532-4444.

Wschodnia Mississauga - 3-sypialniowe bungalów, 2 kuchnie, 2 łazienki, prywatnyjazd wraz z garażem, bardzo ładna łota. Paul BARANOWSKI, 532-4444 lub 274-0284.

Evans-Brownsline - łota pod budowę, można stawiać dom na 2 podłogi do 2200 sq. PAUL BARANOWSKI, 532-4444.

Blisko Roncesvalles - przepięknie wykończony dom - 3 kuchnie, 3 łazienki, wykończona piwnica, garaż. Po więcej informacji dzwonić Steve KOSALKA, 532-4444.

High Park - dom po kapitalnym remoncie, 2 kuchnie, podwójny garaż. Zniżona cena. Steve KOSALKA, 532-4444 lub 622-2859.

Etobicoke - 3-sypialniowe bungalów, 2 kuchnie, 2 łazienki, podwójny garaż. Proszę dzwonić Steve KOSALKA, 532-4444.

High Park - 3-sypialniowa połówka z prywatnym zajazdem, można zrobić apartament w piwnicy - po więcej informacji proszę dzwonić Steve Kosalka, 532-4444 lub 622-2859.

Bliska Mississauga - 3-sypialniowe murowane bungalów z wykończoną piwnicą, 2 kuchnie, 2 łazienki, podwójna działka, Magdalena URBANOWICZ, 532-4444 lub 636-5355.

Lakeshore-Brownsline - 2-3-sypialniowe condominium w nowym kompleksie. Przystępna cena. Magdalena URBANOWICZ, 532-4444.

Queen - Parliment - business typu "fast food" - dobrze prosperujący, w ruchliwej dzielnicy. Cena \$15,000 razem z towarami i wyposażeniem. Magdalena URBANOWICZ, 532-4444.

Mississauga - 2-sypialniowy wolno stojący dom w bardzo dobrym stanie, prywatnyjazd. Cena \$125,000.

"Bungalów" na ładnej, dużej parceli, przylegającej do parku. Kilka kroków od szkoły, autobusu, kortu tenisowego. Niezwykle ładne położenie. \$209,500. Zenon RUDZKI, 532-4444.

"Townhouse" - niedaleko Lakeshore, 3 sypialnie oraz duża piwnica z oddzielnym wejściem. \$144,500. Zenon RUDZKI, 532-4444.

"Bun King Bakery" na sprzedaż. Pobliskie informacje proszę dzwonić Zenon RUDZKI, 532-4444.

Mississauga - bungalów - 3 sypialnie, wykończona piwnica, 2-4 częściowe łazienki, Zenon RUDZKI, 532-4444.

APTEKA NATURY

Redaguje: dr JADWIGA GÓRNICKA

ZIOŁA MOGĄ
SZKODZIĆCiąg dalszy
z poprzedniego numeru

Trzeci wypadek dotyczy tylko kobiet. Mianowicie, gdy zachodzi podejrzenie o ciążę - żadnych ziół rozgrzewających stosować nie należy, gdyż można spowodować bardzo skomplikowaną i niebezpieczną formę poronienia. To samo jednak odnosi się do wszystkich innych środków chemicznych rozgrzewających, których również wówczas stosować nie wolno.

I czwarty wypadek, o który nietrudno jest obu płciom - to użycie ziół przeczyszczających, a więc kory kruszyny, tysiawnika, bobrka lub gotowej mieszanki Normosanu lub Chologogi względnie granulatów Normogranu, czy Cholegranu - przy zapaleniu wyrostka robaczkowego, jak się dawniej mówiło "ślepej kiszki". (Mieszanki do nabycia na Roncesvalles). Zapalenie wyrostka robaczkowego sygnalizują bóle promieniujące z dolnej części prawej brzuch i bólów takich nie należy uważać za objaw np. niestrawności, ale jak najszybciej zwrócić się do lekarza, najlepiej chirurga, gdyż takie bóle świadczą o tym, że sprawa chorobowa jest bardzo zaawansowana i tylko nóż chirurga może ją zakończyć. Operacji wyrostka robaczkowego obawiać się nie należy, gdyż obecnie dokonuje się je pod miejscowym znieczuleniem - pacjent po operacji sam schodzi ze stołu operacyjnego.

Rzecz jasna, że i chemicznych środków rozwalniających lub przeczyszczających również stosować nie wolno.

ZIOŁOWE ŚRODKI
WZMACNIAJĄCE

Bardzo nieliczni wśród nas cieszą się siłą i zdrowiem, znacznie więcej jest takich, którzy uskarżają się na osłabienie - czy to z przepracowania, czy po chorobie, czy wreszcie wskutek trudnych warunków życia i pracy. I dla nich właśnie przeznaczone są poniższe uwagi: w ziołach bowiem i w witaminach, których zioła są w stanie nam dostarczyć, kryje się cały arsenał środków wzmacniających. Trzeba tylko wiedzieć, co i kiedy stosować.

Zacznijmy od - pacjentów najmłodszych. Dzieciom, których osłabieniu ongiś przeciwdziałał tran (dziś z powodu wzrastającego zatrucia móżdżku, o tran jest coraz trudniej) dajemy siemie lniane, zmielone z cukrem w proporcji 3 łyżki siemienia + 1 łyżka cukru, dwa razy dziennie łyżeczkę ("Mamusiu! To smakuje jak sezamki"), co oczywiście każde dziecko będzie wołało od tranu, a wzmacniające działanie siemienia jest tylko nieznacznie słabsze.

W miarę, jak dziecko staje się młodzieńcem, należy sobie przypomnieć, że pośrednie działanie wzmacniające mają wszystkie przyprawy trawienne, takie jak kmień, majeranek, anyż, czarnuszka, pieprz prawdziwy i ziołowy, kolendra, papryka, gorczyca, estragon - jest ich wszystkich 54.

Ich działanie dla organizmu ludzkiego jest ogromnie ważne, szczególnie w rekonwalescencji, w osłabieniu po chorobowym, gdyż wbrew ogólnemu mniemaniu nie są to przyprawy tylko smakowe, ale trawienne, ułatwiają więc organizmowi ludzkiemu przyswajanie wielu składników pokarmowych, które bez tych przypraw przechodzą przez nasz przewód pokarmowy niestrawione lub niezupełnie strawione, a zatem ze znacznie mniejszym pożytkiem dla organizmu.

POCZYTAJ
MI
ECHO

Dzień dobry! Bardzo ciepło na świecie, prawda? Przyszło wyczekiwane lato. Tutaj w Kanadzie przychodzi ono z nienacką: nagle, pewnego dnia robi się bardzo gorąco, można już leżeć na trawie, kąpać się w basenie pod gołym niebem, a nawet jechać na wakacje z rodzicami, gdzieś nad jezioro. W Polsce jest trochę inaczej: wiosna trwa długo, na dworze raz jest cieplej, raz znów robi się chłodniej - i nie wiadomo, kiedy to lato wreszcie nadejdzie. Wszyscy czekają, a dzieci najbardziej i doczekać się nie mogą. Pewno dlatego właśnie Jan Brzechwa napisał kiedyś taki wiersz, który nazywa się "Przyjdzie lato":

I coś powlecie na to,
Ze już zbliża się lato?

Kret skrzywił się ponuro:

- Przyjdzie pewno fura.

Jeż się najeżył srodze:

- Raczej na hulajnodze.

Wąż syknął: - Ja nie wierzę.

Przyjdzie na rowerze.

Kos gwizdnął: - Wiem coś o tym -

Przyleci Samolotem.

- Skąd znowu - rzekła sroka -

Nie spuszczam z niego oka

I w zeszłym roku, w maju,

Widziałam je w tramwaju.

- Nieprawda! Lato zwykle

Przyjeżdża motocyklem!

- A ja wam to dowiodę,

Ze właśnie samochodem.

- Nieprawda, bo w karecie!

- W karecie? Cóż pan plecie?

Oświadczyć mogę krótko,

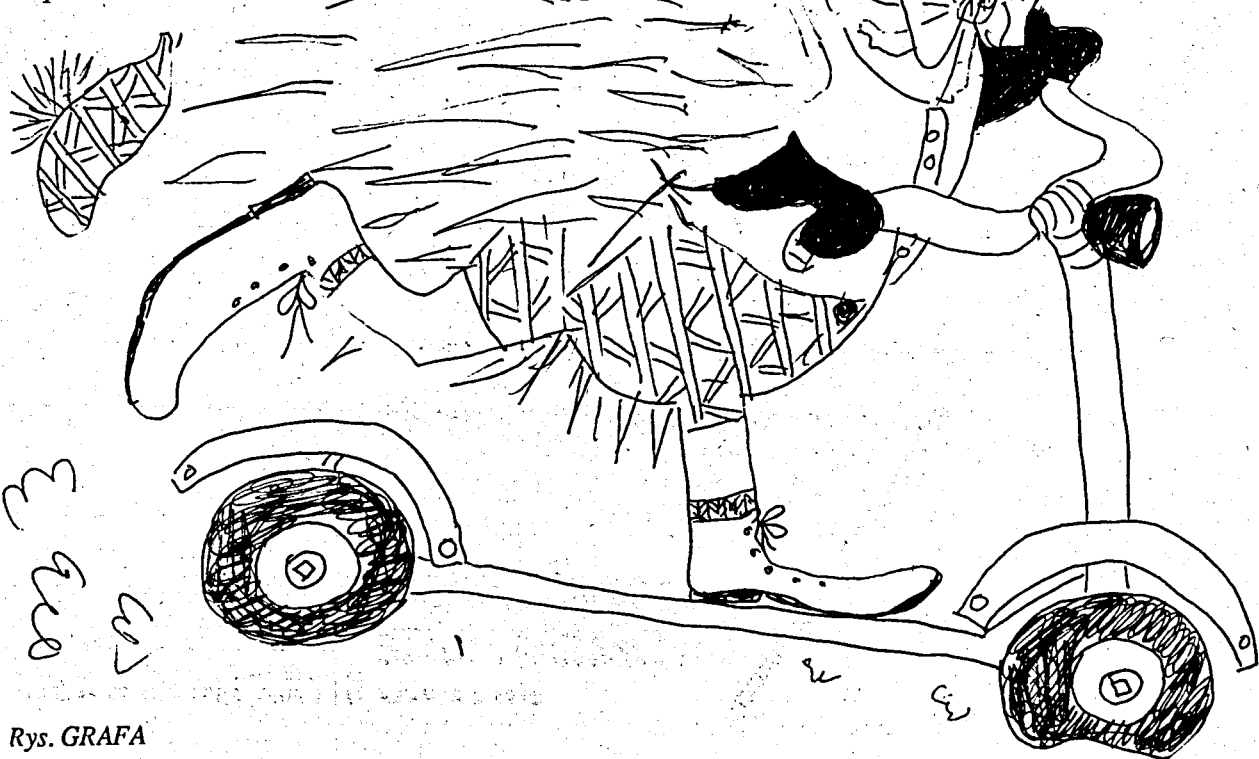
Przypłyń własną łódką.

A lato przyszło pieszko -

Już łąki nim się cieszą

I stoją całe w kwiatach

Na powitanie lata.

Rys. GRAFA

"Przyjdzie fura" - czy wiecie, co to jest fura? Taki wóz drewniany, długi, na czterech kołach, otwarty - bez budy, no i oczywiście bez żadnego motoru. Ciągnie go koń. To się wtedy nazywa, że jest zaprzężony w konia.

"Raczej na hulajnodze" - prawdę mówiąc, nie widziałam nigdzie w Kanadzie hulajnogi. Są tylko deskorolki, na których jeżdżą duże dzieci, trzymając na desce obydwie nogi. Znać to - SKATING BOARD. A hulajnoga to jest taka jakby mała deskorolka z wysokim kijkiem do trzymania. Kijek trzyma się rękami, na desce stawia jedną nogę, a drugą odbija się co chwila od ziemi i jedzie..... muszę Wam powiedzieć, że jedzie się bardzo fajnie.

Jak się nazywa rower po angielsku, wiecie: BICYCLE, samolot - AIRPLANE, tramwaj - TRAM. Aha, tu jeszcze sroka powiedziała: "nie spuszczam z niego oka" - to wcale nie znaczy, że położyła na nim swoje oko i nie chce go zdjąć, tylko tak się w Polsce mówi, kiedy się na kogoś patrzy bardzo uważnie i pilnuje go bez przerwy. I znów angielskie słówka: motocykl - MOTOCYCLE, samochód - CAR, karetka - COACH. Zaraz, ale czy wy widzieliście kiedykolwiek karetkę? No, może na filmie w telewizji. Też jest zaprzężona w konia, a nawet w kilka koni i bardzo pięknie przyozdobiona. Ta karetka, w której jeździ czasem królowa Anglii, jest prawie cała ze złota.

"A lato przyszło pieszko" - no, to chyba doskonale rozumiecie: przyszło po prostu na własnych nogach, cichutko, niespodziewanie - i zaskoczyło wszystkich, bo spodziewali się, że przyjdzie z wielkim szumem.

W tym wierszu jest trochę bajki, bo przecież lato, to nie jest żaden człowiek, tylko ciepła pora roku - ale przyjemniej jest tak sobie właśnie wyobrazić lato - jako chłopca, czy dziewczynkę z kwiatami w ręku i w zielonym ubraniu z liści, albo z trawy.

Marząc sobie, że tak właśnie ono wygląda, cierpliwie doczekaliśmy jego przyścia. A teraz żegnamy się - do następnego spotkania. Do zobaczenia!

ADELA DYMSKA

"Wyroby mięsne, wędliniarskie i delikatesowe najwyższej jakości"

SPRZEDAJEMY DOSKONAŁE, POLSKIE WĘDLINY

PO CENACH HURTOWYCH

- realizujemy duże zamówienia, kroimy na życzenie wołowinę, cielęcinę, wieprzowinę i baraninę;
- przyrządzamy specjalne tace na przyjęcia;
- świadczymy usługi typu "catering";
- cotygodniowe obniżki
- prowadzimy sprzedaż Echa-Tygodnika Polskiego

KUPON

10%
ZNIŻKA

Mississauga
Glen Erin Plaza
8040 Glen Erin Drive
858-8701

SAUSAGES

Etobicoke
78 Six Point Rd.
239-1281

POLSKIE BIURO PODROŻY JERZEGO LUCKIEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
 1592 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A7
 stacja kolejki Dundas West. TEL. 533-9496-7
 Podroże indywidualne, grupowe, czarterowe • PKO gwarantowane z ceną w katalogu • Pomoc w sprawach imigracyjnych, paszporty, wize, tłumaczenia • Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu.

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Pomoc w przenoszeniu bagaży, dowożenie pod dom, zniżka dla rodzin, luksusowe mikrobusy, kierowcy z ponad 10-letnim doświadczeniem.

TEL. 247-0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA TRASIE

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

FIRMA PRZEWOZOWA

ORZEŁ

- Bezpośredni przejazd z domu na lotnisko w Montrealu lub z lotniska do domu
- Nowe klimatyzowane samochody
- Osobny samochód dla niepalących
- Pomoc przy przenoszeniu bagaży

10% ZNIŻKA WRAZ Z KUPONEM

TEL. 242 - 6328; 748 - 1694

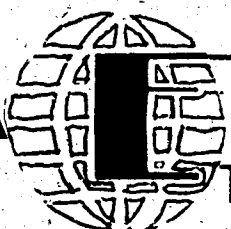
HIGH TOP PHOTO LAB

Profesjonalne wywoływanie filmów,

— obróbka laboratoryjna zdjęć.

TEL. 252 - 9934

3043 Lakeshore Blvd. West, Etobicoke
 MÓWIMY PO POLSKU

AIR CANADA **EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd**

185 RONSEVALLES AVE. TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536-3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
 RENATY OKOŁO-KULAK

- BEZPOŚREDNIE PRZELOTY

DO POLSKI od \$ 567.00 (cena w obie strony)

- BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata

- PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA

Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

- Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski

- UBEZPIECZENIE dla przybywających z wizytą do Kanady od \$132 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)

- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe

- Akta notarialne, legalizacje

- Upoważniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, bony, gotówka, samochody - szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa.

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA

TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
 TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

**DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY**

**WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY**

**WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH
BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI**

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

Pekao-Travel

Organizator Najtańszych, Bezpośrednich
 Lotów Czarterowych Do Polski - 1988 -
 Samolotami Polskich Linii Lotniczych "Lot"

TORONTO - WARSZAWA	CENY	WARSZAWA - TORONTO
LUTY 10, 21	567.00	DOWOLNE DATY POWROTU
MARZEC 13, 20, 30	653.00	LUTY 21
KWIECIEŃ 6, 13, 20, 24	629.00	MARZEC 13, 20, 30
MAJ 1, 8, 15, 22, 29	776.00	KWIECIEŃ 6, 13, 20, 24
CZERWIEC 1, 5, 8, 12, 15	809.00	MAJ 1, 8, 15, 22, 29
CZERWIEC 19, 22, 26, 29	873.00	CZERWIEC 1, 5, 8, 12, 15, 19, 22, 26, 29
LIPIEC 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31	873.00	LIPIEC 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31
SIERPIEŃ 3, 7, 10, 14	777.00	SIERPIEŃ 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31
SIERPIEŃ 17, 21, 24, 28, 31	777.00	WRZESIEŃ 4, 7, 11, 14, 18, 25
WRZESIEŃ 4, 7, 11, 14, 18	777.00	PAŹDZIERNIK 2, 9, 16, 23, 30
WRZESIEŃ 25	639.00	LISTOPAD 13, 27
PAŹDZIERNIK 2, 9, 16, 23, 30	639.00	GRUDZIEŃ 4, 11, 18, 21
LISTOPAD 13, 27	579.00	STYCZEŃ 4, 19 (1989)
GRUDZIEŃ 4, 11	769.00	LUTY 2 (1989)
GRUDZIEŃ 18, 21	809.00	
STYCZEŃ 4, 19 (1989)	567.00	

DZIECI PONIZEJ LAT 12. \$567.00
 DODATKOWE KOSZTY
 OPLATA LOTNISKOWA. \$20.00
 UBEZPIECZENIE. \$25.00
 DOZWOLONA ILOŚĆ BAGAŻU 30 kg.
 PLUS BAGAŻ PODRĘCZNY

Prosimy Nie Zwlekać i Już
 Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży
 Lub Bezpośrednio W Pekao Travel
 588-1988

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

Century 21

PIOTR POBOJEWSKI

TEL. biuro: 743-7722 dom: 890-2145

Scarlett Rd. - przepiękny stylowy dom z dwoma kominkami, podwójnymi garażami i bardzo dużą parcelą. \$ 389,100.
High Park/Parkdale - spadzowa sprzedaż, dom wymaga trochę kosmetyki.
Cena wyw. tylko \$ 169,900.
Mississauga/Lech Walesa Dr. - przepiękny wolno stojący, 2-letni dom, z podwójnymi garażami i drewnianymi podłogami. Cena wyw. \$ 247,900.
Eglinton/Scarlett - bardzo ładna kawalerka do sprzedania w polskiej kooperatywie "Krakus".
Cena wyw. \$ 74,900.
Północne Etobicoke/Royal York - wolno stojący 2-piętrowy dom z apartamentem do wynajmu w "basementie", 2 piece, 2 łodówki etc., podwójne garaże. Cena wyw. \$ 239,900.
Lansdowne/St. Clair - 12-pokojowy 3-piętrowy dochodowy dom, dochód roczny \$ 33 200.
Cena wyw. tylko \$ 249,000.
Business (sprzątanie i czyszczenie) z kontraktami. Duży dochód, \$ 14,900.
Royal York/Lakeshore - 2-sypialniowy apartament w kooperatywie z przepięknym widokiem na jezioro. Cena wyw. \$ 104,900.
Mississauga - nowy wolno stojący dom w prestiżowej okolicy. 3000 stóp powierzchni, unikalny rozkład. Cena wyw. \$ 294,900.

ROBERT HOLECZEK

Udziela solidnej i fachowej pomocy w sprzedaży, kupnie, wynajmowaniu, finansowaniu i wycenie wszelkich nieruchomości w Metro Toronto

TEL. biuro: 690-6363
dom: 423-9540

24-godzinny serwis

Bloor/Lansdowne - Semi z cegły, 3 sypialnie, 3 pełne łazienki, 3 kuchnie, blisko metra.
Dundas/Annette - Ładny, 3-piętrowy, dochodowy dom, cena \$ 254,900
High Park - 3-piętrowy dom z cegły, 8 pokoi, 5 sypialni.
Eglinton/Rogers - wolno stojący, dwupiętrowy dom z cegły, z garażem, 6 pokoi, 3 sypialnie, cena \$ 179,900
Downtown - 2-piętrowy dom z dwoma sypialniami i parkingiem, cena \$ 134,500

• WYCENA
• KUPNO
• SPRZEDAŻ
• INWESTYCJA

Chętnie udzieli wszelkich porad oraz profesjonalnej pomocy

SHERLOCK HOMES

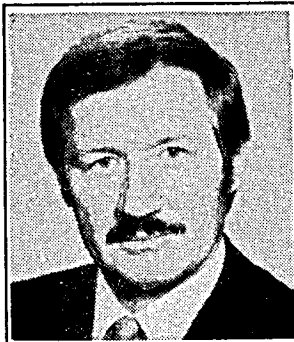

ERYK HASLAK

Biuro 534-7788 (24-godz. serwis); Dom 620-1177

Północne Etobicoke - duży 3-sypialniowy townhouse z wykończonym "basementem", prywatnym garażem, dużym ogródkiem. Super lokalizacja. OKAZJA! - tylko \$135,900!
Centennial Park - ekskluzywna działka w Etobicoke, blisko do wszystkiego. Ceny od \$199,00 do \$259,00.

Uwaga Inwestorzy - duży wybór domów dochodowych po przystępnych cenach.

RE/MAX
realty properties inc. realtor

• KUPNO • SPRZEDAŻ
• OSZACOWANIE
• ZAŁATWIANIE SPRAW
FINANSOWYCH I PRAWNYCH

JACEK GOGOLA

biuro: 272 - 3434
dom: 826 - 0747

• 1143 Highgate - pięknie wykończony backsplit dla dwóch rodzin - cena \$258,800
• 3175 Kipling - townhouse, ogródek, garaż, wykończona piwnica.
• 30 Queen Str. - dom w budowie, możliwość otwarcia biznesu, cena \$ 380,000.
• 831 Main Str. - 33-apartamentowy dom. 150 tys. dochodu, cena 1 milion 150 tys.
• 61 Proctor - Fourplex, 25 tys. dochodu. Tylko \$ 219 tys.
• Blisko Wascana - motel, restauracja, dom, parcela 1,5 akra. Tylko \$ 195 tys.
• 122 Rosslyn Ave. - Fourplex, 25 tys. dochodu. Cena \$ 229 tys.
• Etobicoke - sklep delikatesowy, wyposażony, B. dobry dochód. Cena \$ 149 tys.
• Mississauga - Townhouse, tylko 5 tys. wpłaty.
• Toronto - wolno stojący dom, apartament w piwnicy. Tylko \$169,800.

ANNA KRYSIAK

RE/MAX

udzieli
rzetelnej i fachowej porady
we wszystkich sprawach
związanych z kupnem
i sprzedażą domów.
Pomagam przy otrzymaniu
wszelkich mortgages, nawet przy
minimalnym downpayment.
Bezpłatne oszacowanie
nieruchomości.

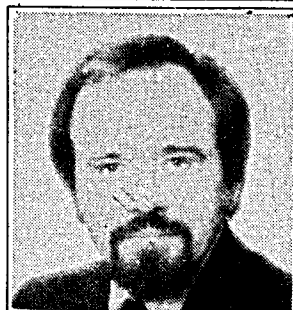

Cottage na 25 akrowej działce, przy Seaton Lake. Cena \$ 64,000./Możliwość podziału ziemi.
Laurance i Royal York - Duży, 2-sypialniowy bungalow. Wykończony basement z pełną łazienką.
Cena \$ 192,900.
Mississauga - 3-sypialniowy apartament, wynajmowany za \$975 miesięcznie - dobra inwestycja.
Mississauga - 3-sypialniowy townhouse, 2 łazienki, garaż. \$ 132,900

TEL. biuro: 231-0600; dom: 858-0129

EAGLE
REALTY LTD.

NIERUCHOMOŚCI
• SPRZEDAŻ
• KUPNO
• FINANSOWANIE
INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KUŁAK

biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Erindale - 5-sypialniowy dwupoziomowy townhouse. Blisko do wszystkiego, cena \$144,900.
Alderwood - 3-sypialniowe bungalow z apartamentem w piwnicy. Duży garaż. Cena \$ 259,800
Dundas Dixie - 2-sypialniowe condominium do natychmiastowej sprzedaży. Cena \$ 114,800
East York - 12-apartamentowy budynek z dobrym dochodem. Cena \$649,900.

TORONTO... ETOBICOKE... MISSISSAUGA...

ADVANCE REAL ESTATE LIMITED

Z DNIEM 18 LIPCA 1988 roku
dla wygody naszych licznych polskich Klientów, przenosimy biuro
do większego pomieszczenia, przy 1655 Bloor St. West.

Na przeciw "Związkowca"
Zatrudnimy kilku doświadczonych sprzedawców nieruchomości,
płacimy komisowe do 90%. Liczba miejsc ograniczona.

Nowy adres: 1655 BLOOR ST. WEST, TEL. 534 - 9246

Montreal Trust
247-7884

Dzikka
Skretkowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych
kupnem i sprzedażą nieruchomości
Oferuję swoją pomoc przy załatwianiu formalności
finansowych i prawnych

Floryda, okolica St. Petersburg, piękne 2-sypialniowe domy i condominium, 2 łazienki, klimatyzacja, baseny, korty tenisowe, sauna, wyposażone sale gimnastyczne, sale do zabaw, tylko CONDO - 44,900 \$ US, domy - 49,900 \$ US. Pożyczka na 8%.
Farmy w okolicy London, ...100 ak. 110 tys., 83 akry + dom 4-sypialniowy, łazienka, stodoła, silos, cena 124,900\$
2-sypialniowy townhouse, Mississauga, TYLKO 104 tys. \$
3-sypialniowy townhouse, 2 łazienki, wykończona piwnica, garaż, tylko 28 tys. \$

MAREK REJNIAK

Serdecznie
zapraszam
zainteresowanych
kupnem
i sprzedażą
nieruchomości

Lakeshore/Islington - dwupoziomowy, wolno stojący dom na inwestycję. Dochód miesięczny - \$2,400. Cena \$223,900.
Delikatesy - w polskiej dzielnicy, znakomity "business" dla rodziny.
Triplex - po przystępnej cenie w zachodniej części Toronto, znakomita inwestycja

Po bliższe informacje i fachową pomoc proszę dzwonić
Biuro 534-7788, oraz Pager Dom 756-1538
431 Roncesvalles Ave. Toronto, M6R 2N3

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i
informacji w zakresie sprzedaży,
kupna i wynajmu posiadłości
w Burlington, Hamilton i okolicach.
Prosimy dzwonić:
Alec Murray
Real Estate Co. Ltd.
(416) 639-8004
- czynny całą dobę
TEL. domowy
(416) 332-8119

4195 Dundas Street West, Toronto, Ont. M8X 1Y4

MARK GORLEWSKI
M.Sc., M.B.A., P.Eng.
Bus. 231 - 0600
Res. 769 - 9440

SPRZEDAŻ I KUPNO NIERUCHOMOŚCI
• Residential • Commercial • Industrial • Mortgages
• Investments • Appraisals

CENTURY 21
Parkland Ltd.

• Pomoc w załatwianiu spraw
finansowych i prawnych
• Pomoc w finansowaniu kosztów
przeprowadzki
• Kupno, sprzedaż domów,
condominiumów, biznesów.
• Townhousy i condominiuma
w cenie od 79.000 \$
• Dochodowe domy w rejonie
High Park - Parkdale.

- 8399
ERIK TURSKI

304 Bay Yorkville - w pobliżu Yonge Str. Boutique. Cena 28 tys. Lease tylko 890 miesięcznie.
Scarlett Rd. - wolno stojący 2-piętrowy, z cegły, 4-sypialniowy, 3 łazienki, 3 kuchnie, cena 185 tys.

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000
dom: 690-4182

Lakeshore/Brownline - prawie jak nowy 3-apartamentowy dom z prywatnym jazdem (znakomity dochód), cena \$ 259,000.00. Tylko 10% wpłaty.
Jane/Eglinton - Okazja dla rzemieślników budowlanych, cena wyw. \$149,000.00.
Zachodnie Toronto - Tylko \$170 tys. za dom do kapitalnego remontu.
Restauracja - dyskoteka - na 180 miejsc, licencja na alkohol, cena \$ 200,000.00.

RENEWAL
Construction and
Renovation

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic.
Bezpłatna wycena.
TEL. 249-5212 lub 742-1302

Mi & Le
Profesjonalnie, tanio
i szybko!

• urządzamy
• projektujemy
• tapetujemy
• malujemy
(z zewnątrz i wewnątrz)
wszelkiego typu
pomieszczenia
TEL. 253 - 0687

FIRMA
ITPOL
CONSTRUCTION

- kompleksowe remonty i renowacje: domy, biura, sklepy
- fachowe porady oraz wyceny gratis
- ściany, sufity, prace wykończeniowe
- stolarka, malowanie, instalacje

TEL. (416) 271-7029

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M. WIŚNIEWSKI, D.T.
Pierwsza polska protezownia dentystyczna

2337 Dundas St. W., Toronto
M6R 1X6
(Bloor-Dundas Square Building)
TEL: (416) 533-8811

DENTYSTYCZNE PROTEZY
NOWE I NAPRAWY
4 Wall Ave., Toronto
(Hwy 401 i Weston Rd.)

URSZULA I. BAUMAN, D.T.
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

Dr. Maria RACZYŃSKA
lekarz rodzinny
z długoletnim doświadczeniem w chorobach zylaków
uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego oraz kliniki zylaków:
2000 Credit Valley Rd.
Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL. (416) 828-4812, 828-4813

dr Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego przy
3095 Glen Erin Dr. ste. 7
MISSISSAUGA
TEL. 828-0038

ADAM
RADIO - TV - REPAIR
Naprawa wszystkich rodzajów telewizorów, radii, magnetofonów, video, konwerterów
TEL. 626 - 0620

MARBLE AND TILE RENOVATION SERVICE

RICHMOND HILL
(416) 884-6328
Najnowocześniejszymi metodami odnawiamy i odświeżamy kafelkowe i marmurowe ściany i podłogi, popękane lub poszczerbione kominki, schody, balustrady, kolumny.

UKŁADAMY MARMUR I KAFELKI

TANIO, SZYBKO I SOLIDNIE
ODNAWIANIE apartamentów i domów
TEL. 663 - 5778
Proszę dzwonić po 18:00
IREK

doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN

uprzejmie zawiadamia o otwarciu praktyki lekarskiej w Toronto przy 22 Roncesvalles Ave.
Proszę dzwonić pod:
531-8887

Wszelkie porady medyczne, powypadkowe, rodzinne, stress-relaxing, psychoterapia, wizyty domowe

Dr. J. Wójcik
MEDYCYNĄ OGÓLNA
6000 COTÉ DES NEIGES 190
Montreal
(w pobliżu szpitala St. Mary's i Jewish General)
TEL. (514) 342-4522, 342-4525

dr Bogdan Pietraszek
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny.
t.j. "Family Doctor" w gabinecie przy
190 Fern Ave.
naprzeciwko Credit Union
TEL. 532-4317
przyjmuje od pon. do piątku 10-18 w soboty 10-13
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem w schorzeniach stawów i kręgosłupa oraz komplikacjach pourazowych
dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają o otwarciu gabinetów lekarskich w Toronto
2199 Bloor West TEL. 762-4136

KINGSWAY MEAT PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD.
HUBERT WESIERSKI, IVAN GRGIC
2342 Bloor St. W., Toronto
TEL. 762 - 5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich • własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko kwalifikowanych polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur.
CENY KONKURENCYJNE

ARMADALE Meats Product (Mfg.) Ltd.
1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
TEL. 625-832/27

Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych bezpośrednio w masarni

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA & PETER
2374 Bloor W.
Toronto, Ont.
TEL. 769-4488

Zdjęcia i portrety na różne okazje

Montreal
POLONIJNA KASA KREDYTOWA
65 Sherbrooke St. E. ste. 103
TEL. 845-3534

oferuje Polonii na wyj. tkową dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie za sumy złożone w Kasie
poniedziałek - środa 10-15
czwartek i piątek 10-20

POMOC W UZYSKANIU STATUSU IMIGRANTA W KANADZIE
Niezależnie od tego, jaki masz status - **NIE ZWLEKAJ** - nawiąż kontakt z
D.L.B. IMMIGRATION CONSULTANTS
POPRIEDNIO KIEROWNIK RZĄDOWEGO PROGRAMU IMIGRACYJNEGO DLA POLAKÓW W TORONTO
LINDA LEVER
240 Richmond St. West,
Suite 304
Toronto, Ont. M5V 1W1
TEL. (416) 971-9914

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
30 Marmaduke Str.
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL. 533-9471

Czynne: pon., wtorki, czwartki i piątki, godz. 10.00-4.00

POMOC I PORADY WE WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów i uwierzytelnianie podpisów.

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS
Jan Welinsberg
Tłumacz przysięgły

236 Buryard St.
Ottawa, Ont. K1N 3E5
TEL. (613) 233-6570

ROACH BUSTERS
rewelacyjna, bezwonna i nietoksyczna metoda wyeliminowania plagi karaluchów
mówimy po polsku
tel. 588-3007 lub 259-8309

Iolanta Interiors
• załóżkę połam i pionową
• wyposażenie kuchni i łazienek
• modne dodatki do mieszkań
• nowoczesny sprzęt oświetleniowy
• srebrna biżuteria
• upominki z importu
• zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto, Ont. M6S 1P5 tel. 762-9538 762-9580

SYRENA TRAVEL LIMITED
1684 Queen Street West
TORONTO, ONTARIO, CANADA M6R 1B3
tel: 1-416-533-9486

• **SYRENA** w służbie Polonii od 1957 roku.
Oferujemy
1988 - loty do Polski, szybko, tanio.
Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług.
Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Złatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wize

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

PIOTR CHWALISZ
HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants
TEL. (416) 861-9046; 530-0305

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA

Life insurance (na życie) • Disability (chorobowe)
• Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP • Annuity (emerytury)

SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK
Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro: 226-6515, dom: 858 - 0129

INCOME TAX SERVICE FINANCIAL PLANNING
ZOFIA ADAMCZYK, M.B.A.
TEL. 822 - 6826

Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych.
Bezpłatne konsultacje i porady.
Jeżeli jesteś nowo przybyłym, też należ Ci się kredyty.

PRUSIŃSKI
NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ
W związku z przewidywaną zmianą kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie - niezależnie od ich obecnego statusu - że nasze biuro udzieli bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12 - 7 wiecz.
192 GARDEN AVENUE TEL. 588 - 1659

COMPUTERIZED ACCOUNTING BOOKKEEPING & INCOME TAX SERVICES
TEL. (416) 762-5891

Fachowo i solidnie • księgowość i rachunkowość dla małych przedsiębiorstw • wypełnianie formularzy
ANDRZEJ SZCZERBA

SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. W.
TEL. 531-8422

KONKURENCYJNE CENY!
Wędzone na miejscu słynne na całe Toronto polskie kielbasy
Szynki, kabanosy, wędliny, mięsa, różne delikatesy

Halina Baranowska, M.A., A.I.I.C.
Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance COMPANY LIMITED
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE, Ont. M9C 4Z4
TEL. bus. 622-1115

ECHO-TYGODNIK POLSKI PISMEM EMIGRACYJNEJ INTELIGENCJI

• **Ćwierćwiecze "gorącej linii"**
W niecały rok po kryzysie kubańskim, 20 czerwca 1963 roku zostało podpisane porozumienie pomiędzy Waszyngtonem i Moskwą dotyczące zainstalowania w obu stolicach tzw. "gorącej linii" - bezpośredniego połączenia umożliwiającego natychmiastowe porozumienie przywódców ZSSR i USA. W myśl układu sygnowanego w Genewie, 31 sierpnia 1963 roku, rozpoczęła działalność bezpośrednia, czynna przez 24 godziny na dobę, linia Biały Dom - Kreml. Łączność przez 20 lat utrzymywano przy pomocy dalekopisu norweskiej produkcji. Urządzenie to przekazywało do 67 słów na minutę. W roku 1984 wysłuszony dalekopis zastąpiono nowoczesnymi odbiornikami faksymilowymi, zapewniającymi o wiele szybszą komunikację. W okolicznościowym komentarzu rocznicowym poświęconym "gorącej linii" sowiecka agencja TASS nazwała je "linią umożliwiającą bezpośredni kontakt między tymi, od których zależy przyszłość gatunku ludzkiego". Źródła zachodnie podały, że po raz ostatni "gorąca linia" była użyta w grudniu 1979 roku gdy Moskwa przekazała Waszyngtonowi wiadomość o inwazji Afganistanu i zapewnienie, że działania wojsk sowieckich nie są częścią globalnej mobilizacji wojennej ZSSR.

Karl's Butcher & Grocery
właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 531-1622

UMOWY HIPOTECZNE • AKTY NOTARIALNE • ZAPROSZENIA I INNE DOKUMENTY PO POLSKU I ANGIELSKU • LISTY • URZĘDOWE I PRYWATNE • ŻYCIORYSY • WYPEŁNIANIE FORMULARZY O PRACĘ
Tłumaczenia z polskiego, francuskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, rosyjskiego i szwedzkiego

Habidank Communications
TEL. (416) 583-3007

Polska Księgarnia Wysyłkowa "OD NOWA"
oferuje najtańsze polskie książki w Kanadzie, KATALOGI wysyłamy na życzenie.

4100 Pony Trail Drive, Apt. 606
MISSISSAUGA, ONT.
L4W 2Y1
TEL. 629 - 7857

INTERNATIONAL VIDEO SERVICE
Oferuje obustronne video w systemie amerykańskim na terenie Polski nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań, uroczystości itp. od \$ 49
odtwarzanie kaset video we wskazanych miejscach w Kanie od \$29
Świąteczne video-listy i życzenia jedno- i dwustronne oraz wszelkie inne życzenia
Informacje: (416) 769-4366 całą dobę

OBSLUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA
Visa • MasterCard

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję
lub 100 tys. km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

• Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór nowych i używanych samochodów • Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecam tanko ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiazać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College)

**ELŻBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA**

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST. E. Miss

(pomiędzy Cawthra i # 10)

TEL. bus. (416) 279-3031

Res. 625 - 1961

ZNIŻKA PIENIĘŻNA do \$ 3000
na wybrane modele. Olbrzymi wybór
"PICKUP TRUCKS" i "VANÓW".
Model 1987 - rodzinny samochód Shadow
• Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
lub 115 km

DOUBLER TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH
kategorii A i D

• ocena umiejętności i doszkolenia dla kierowców
• nauka od podstaw wraz z możliwością
dogodnych spłat
Registered and approved as a Private
Vocational School

2095 Weston Rd. (na pld. od 401)

244-2725

TOYOTA

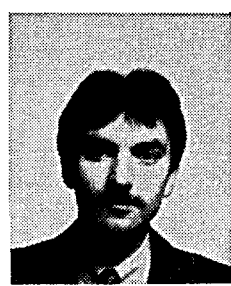
TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSID
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
481 - 5216

(tuż obok przystanku metra)

**JACK
KLIMCZAK**

Tel. domowy: 762-9421

OKAZJA!

No payments, no interest!

KUPUJĄC KAŻDY NOWY
PONTIAC lub BUICK w OLD MILL
nie płacisz rat i procentów
przez pierwsze 3 miesiące.

Dzwoń: DAREK ZIELIŃSKI

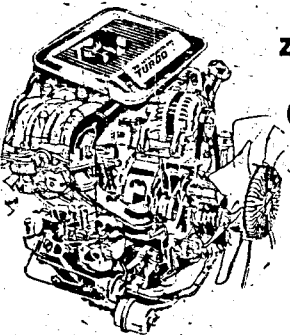
TEL. 766 - 2443

OLD MILL

PONTIAC BUICK Ltd.

2500 Bloor St. W. - Bloor / Jane

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

**CRANKSHAFT SERVICE
& SUPPLIES Ltd.**

483 Dupont St.

Wszystkie prace objęte
gwarancją

1 roku lub 25,000 km

Kompletne naprawy
obsługa krajowych
i importowanych
samochodów

Stan Ignakiewicz
Moe Jabouri
537-2529
537-5857

FROM
59.95
per month
plus tax and
license

AUTO

DRIVING SCHOOL

"THE HELPFUL
PROFESSIONALS"

WOJTEK

ANTCZAK

Licencjonowany Instruktor jazdy
udziela lekcji oraz przygotowuje
do egzaminów państwowych
(Kat. "G")

TEL. (416) 270-8145 res.;

536-5454 bus.

900 Dufferin St. Suite 215

TORONTO, ONT.

ACURA

S
H
E
R
W
A
Y

Wysoko wyspecjalizowana
stacja obsługi samochodowej
prowadzi SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ
i WYNAJMOVANIE SAMOCHODÓW.

Wszystkie naprawy mechaniczne.

Warsztat blacharski

Naprawy powypadkowe

(w ramach ubezpieczenia i bez)

Najnowocześniejsze urządzenia m.in.

prostownice do samochodów

Malowanie farbami europejskimi

SPECJALIŚCI

O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke

Po informacje dzwonić i prosić o

JOHNA LUDWIGA (mówi po polsku)

TEL. 620 - 1987 8:00 do 6:00

PASSPORT

ON THE QUEENSWAY 1629

OPTIMA - IMARK - TROOPER

Oprac. Konst. OPEL, ISUZU

Bez cla - najlepsze światowe
samochody

mgr **KAROL KUBIK**

TRENER ŻEGLARSTWA

B. - 253-5008

Dzwoń

H. - 424-2144

o poradę

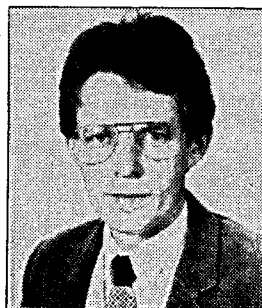
COURTESY

1635 THE QUEENSWAY (przy East Mall)

**MAREK
POPLAWSKI**

SALES AND LEASING

PRZEDSTAWICIEL COURTESY
CHEVROLET • OLDSMOBILE
POLECA:

- Duży wybór nowych i używanych samochodów
- Nowe samochody posiadające 3-letnią lub 100 tys. km powertrain warranty oraz gwarancję przeciwkorozyjną na okres 6 lat lub 160 000 km
- Najlepsze warunki kupna samochodu
- Pożyczkę GM przy zakupie samochodu nowego lub używanego
- Tanie ubezpieczenie

Po informacje proszę dzwonić:

255 - 9151 lub 242 - 6969 (dom)

PRZYJDŹ ZOBACZ NAJWIĘKSZY SALON
SAMOCHODOWY W TORONTO!

POTRZEBNI OCHOTNICY

Jeśli zastanawiasz się nad tym, jak produktywnie i konstruktywnie spędzać wolny czas, skontaktuj się z OŚRODKIEM IM. PAWŁA I JANA REKAI, pierwszym w Toronto wielojęzycznym domem dla ludzi niedołączonych, znajdującym się przy ul. Sherbourne nr 345. W przyjemnej, przypominającej dom atmosferze będziesz mógł, jako wolontariusz, zajmować się całym szeregiem spraw. Jeżeli interesują Cię ludzie i do tego znasz jakiś język, poza angielskim, skontaktuj się z Martą pod nr. 964-1599, od której uzyskasz więcej informacji.

EastWay

EASTWAY PLYMOUTH CHRYSLER LIMITED

2851 Eglinton Ave. East

NAJLEPSZY SPRZEDAWCA

W SCARBOROUGH

oferuje:

- największy wybór samochodów nowych i używanych
- bezkonkurencyjne gwarancje: 7 lat/115 tys. km.
- dogodne możliwości kredytowe
- tanie ubezpieczenia, rejestracje
- Nikt nie sprzedaje samochodów lepiej niż
- ANDRZEJ CIERPICH
- tel. biuro: 264-2501
- dom: 921-0515

NIERUCHOMOŚCI

• KUPNO - SPRZEDAŻ • NISKIE WPLATY

**ANDRZEJ
PATOCZKA**

Countrywide
EXECUTIVE REALTY INC.

TEL. Bus. (416) 897-8888; Res. (416) 849-6679
257 Dundas Str. E. Mississauga, Ont. L5A 1W8

OGŁOSZENIA

O PRACY

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie.

TEL. 743-5706

POTRZEBUJĘ opiekunki do dwóch dzieci z zamieszkanem lub dochodzącą. Okolica Cawthra Rd. - Lakeshore. Tel. 271-6452, proszę dzwonić po godz. 18.

37-39 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Bathurst and St. Clair. Tel. 653-4807.

37-39 POTRZEBNA recepcjonistka do zakładu fizjoterapii w pobliżu Ontario Science Centre. Znajomość angielskiego konieczna. Tel. 425-4114 lub 762-8770.

37-39 SOLIDNA kobieta zaopiekuję się dzieckiem lub starszą osobą na dochodzącą lub z zamieszkanem. Tel. 588-4416.

37-39 MŁODY, doświadczony w pracach budowlanych i remontowych przyjmie każdą pracę. Tel. 793-9453.

37-39 MŁODE, energiczne małżeństwo czekające na stały pobyt, znające trochę język angielski, poszukuje pracy w okolicy Mississauga. Tel. 897-1809.

37-39 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu lub podejmę pracę chataupniczą. Okolica Lawrence/Kingston, Scarborough. Tel. 283-8478.

37-39 SOLIDNA pani poszukuje dochodzącej pracy. Opiekę nad dziećmi, lekkie sprzątanie, Kitchener. Tel. (519) 741-9032.

37-39 POTRZEBNA opiekunka do półrocznego dziecka. Burlington. Tel. (1) 332-1510.

37-39 STOLARZ z Polski z 40-letnim doświadczeniem budowlanym i meblarskim przyjmie sezonową pracę. Tel. 266-4631.

37-39 MŁODY mężczyzna poszukuje pracy w dziedzinie remontowo-budowlanej, ew. sprzątania. Tel. 251-1966.

37-39 POTRZEBNA dochodząca opiekunka do dzieci, lekka praca domowa, pięć dni w tygodniu, słaba znajomość angielskiego wymagana. Lawrence/Bathurst. Tel. 787-5593.

37-39 DWÓCH młodych mężczyzn podejmie każdą pracę. Tel. 458-7555.

37-39 POSZUKUJĘ pracy w okolicy High Park, prace plastyczne, zycie, sprzątanie, dogłębne dzieci, chętnie u siebie w domu. Tel. 767-8723.

37-39 DOŚWIADCZONY elektronik szuka pracy. Proszę Raika. Tel. 233-8007, dzwonić po 19.

37-39 POTRZEBNY doświadczony ogrodnik i tzw. ziola rączka. 2 dni w tygodniu. Musi mówić trochę po angielsku, bądź niemiecku. Tel. 920-7663.

37-39 POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków. Tel. 759-4216, proszę dzwonić po 18.

37-39 ZATRUDNIĘ chętnych do sprzątania. Tel. 450-3416.

38-40 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu na okres wakacji Lakeshore i Burlington. Tel. 259-7956.

38-40 MĘŻCZYZNA w sile wieku poszukuje pracy w warsztacie samochodowym lub przy remontach domów. London (519) 659-4627.

38-40 PRZYJMĘ sprzątanie mieszkań lub opiekę nad osobami starszymi - Mississauga. Okolica Hurontario-Dundas. Tel. 279-4826.

38-40 PANI zajmie się domem, dziećmi, osobą chorą lub każdą inną pracą domową z zamieszkanem od 1 sierpnia. Tel. 298-0139.

38-41 NOWO przybyła z Polski poszukuje pracy, najchętniej z zamieszkanem. Zajmie się dziećmi lub osobą chorą. Tel. 787-0785.

38-40 KRAWCOWE do szycia taśmowego odzieży damskiej potrzebne. Praca w akordzie 7 - 8 dol. na godzinę. Wszystkie benefity. Angielski niekonieczny. Tel. 738-0095.

38-40 MĘŻCZYZNA szuka pracy na weekendy w zachodniej części miasta. Tel. 279-2068.

38-40 KOBIETA w średnim wieku ze stałym pobytem poszukuje pracy na sobotę i niedzielę w południowej Mississauga lub w zachodniej części miasta. Tel. 279-2068.

38-40 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem lub dwójką dzieci we własnym domu. Cambridge. Tel. 740-8143.

38-40 KOMPANIA budowlana zatrudni kierowców z kategorią A i D. Tel. 743-6228, dzwonić do 7 wiecz.

38-40 KIEROWCA z kategorią A szuka pracy. Posiada stałą wizę USA. Tel. 766-5382.

38-40 POLKA w średnim wieku szuka pracy na piątek, sobotę, niedzielę i poniedziałek. Może być opieką nad małymi dziećmi lub sprzątanie. Tel. 242-8369.

LABORATORIUM fotograficzne zatrudni osobę z doświadczeniem w fotografii barwnej. 3043 Lakeshore Blvd. West, tel. 252-9934.

36-41 KOBIETA podejmie każdą pracę. Najchętniej sprzątanie. Mieszka w Hamilton. Tel. 561-5640.

39-41 PANI na wizycie poszukuje zajęcia. Szyje w domu lub inne w okolicy południowego Scarborough. Tel. 267-8588.

39-41 ZARADNY mężczyzna szuka sezonowej pracy. Tel. 620-9194, 625-6175.

39-41 LIVE in housekeeper - baby sitter for school children non smoking. Some English. Please call 782-8990. I understand Czechs.

39-41 DRUKARZ z doświadczeniem redaktora technicznego szuka stałego zajęcia. Tel. 920-6621.

39-41 OD 18 lipca potrzebna na 6 tygodni pomoc domowa z zamieszkanem. 120 tygodniowo. Wolne weekendy. Rodzina mówi po polsku. Nie ma dzieci. Tel. 665-6884.

39-41 EXPERIENCED baby sitter, housekeeper live in. Some English required. Non smoker 444-2958.

39-41 DOCHODZĄCA opiekunka do dwóch dzieci i drobnych prac domowych potrzebna. Rejon Martin Grove i Eglinton. Tel. 242-6969.

39-41 KWALIFIKOWANY spawacz (rury i żelazobeton - pipe and stlg welding). Słaba znajomość angielskiego, wymagane zezwolenie na pracę. Tel. 423-1057.

39-41 MURARZ potrzebny. Tel. 766-8128.

39-41 FRYZJERKA poszukuje jakiegokolwiek pracy. Może być poza Toronto. Tel. 241-3971.

39-41 SOLIDNY, z kanadyjskim doświadczeniem podejmie pracę typu dry wall i concrete works. Tel. 848-2940.

39-41 POSZUKUJĘ opiekunki do dziecka z zamieszkanem od 1 sierpnia w Mississauga. Tel. 826-0930.

39-40 NOWO przybyły poszukuje pracy w okolicach Toronto i Mississauga. Tel. 271-7830.

39-40 DYPLOMOWANA pielęgniarka z Polski poszukuje pracy na 5 dni w tygodniu. Okolica Lawrence i Victoria Park. Tel. 757-2220.

39-40 ZAOPIEKUJĘ się osobą starszą lub dzieckiem w weekendy, wieczory, w okolicach Steeles i Don Mills. Tel. 495-0348.

39-40 POTRZEBNY pomocnik do układania płytek ceramicznych. Tel. 273-4540, dzwonić po godz. 6 wiecz., proszę Romana.

39-40 UNIQUE offer. Exchange, and responsible care of three month old for 1 bedroom apartment. Excellent location. Subway. Bloor West Village area. Couples only. Began september first. English speaking please. Tel. 766-9568.

39-41 SOLIDNA, pracowita Polka przyjmie pracę prowadzenia domu oraz opiekę nad dziećmi lub ludźmi starszymi, z zamieszkanem. Tel. 231-2821.

39-41 POTRZEBNA PANI do opieki nad 8-miesięcznym dzieckiem, na dochodzącą. Tel. 270-4160.

39-40 ODPOWIEDZIALNA pani w średnim wieku zaopiekuję się dzieckiem, posprząta mieszkanie. Windsor tel. (519) 735-7910 proszę Sophie.

39-40 SZUKAM pracy w okolicy High Park: prace plastyczne, zycie, sprzątanie, dogłębne dzieci. Niektóre z tych prac mogę wykonywać w domu. Tel. 767-8723, proszę Marię.

39-40 SZYJĘ na miarę, wykonuję przeróbki. Tel. 742-4016.

36-38 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w własnym domu w Mississauga, Dundas West - Erin-dale. Tel. 279-5690.

38-40 MŁODA, pracowita szuka pracy na sobotę, niedzielę. Najchętniej w okolicy Lawrence - Don Mills. Tel. 445-9516.

38-40 STOLARZ z Polski z 20-letnim doświadczeniem podejmie każdą pracę. Najlepiej w Kitchener i okolicy. Tel. (519) 748-2940.

38-40 MŁODY mężczyzna poszukuje pracy na popołudnie. Tel. 235-0725.

38-40 ZATRUDNIĘ pracowników w sektorze budowlanym. Tel. 251-4207.

38-42 ELEKTRONIK z Polski poszukuje sezonowej pracy przy naprawach urządzeń radio-telewizyjnych i instalacjach elektrycznych. Tel. 425-4513.

38-40 SPRZEDAM tanio laboratorium językowe do nauki angielskiego na 1 osobę firmy SONY. Cena około 300 dol. Tel. 251-0769.

SPRZEDAM nieużywany pierścionek złoty z brylantem oprawionym w platynę 0.24 carata. Cena 500 dol. Tel. 270-8145.

39-41 PRYWATNA sprzedaż domu - St. Catharines.

39-41 3 sypialnie, czysty, całkowicie odnowiony nowy "basement", blisko kościoła, sklepy, banki, szkoły. Oglądać można zawsze. Tel. (416) 935-6490.

38-40 81 Reliant Combi automat lub 81 Datsun 510 Combi, 4 biegi, lub 78 Volkswagen Combi, 4 biegi. Wszystkie w bardzo dobrym stanie i oczywiście z "certyfikatem" Tel. 858-8457 po 19.

37-39 POLKA, lat 38, zamieszkała w Szwecji od 15 lat, pragnie poznać inteligentnego i kulturalnego mężczyznę w odpowiednim wieku. Oferty proszę kierować na adres: Elżbieta Ylivainio Johan Enbergs vag 3 171 62 Solna, Sweden.

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

38-40

Z POWODU przeprowadki sklep POLONIA DELI w Cambridge do sprzedania. Tel. (519) 740-3803.

MIESZKANIA

ŚWIEŻO odnowione, umeblowane pokoje z używalnością kuchni i łazienki do wynajęcia, obok przystanków TTC, okolica High Park, blisko sklepu. Tel. 255-5954.

DO WYNAJĘCIA "basement" - słoneczny, umeblowany z własną łazienką. Dla niepalącego małżeństwa. Tel. 251-6280.

POTRZEBNY pokój do wynajęcia dla samotnego, spokojnego, niepalącego pana. Tel. 769-3731.

CABIN for rent Greenwood Lodge Combermere, KASZUBY, blisko obozów harcerskich nad jeziorem w lesie. Proszę dzwonić 537-2876 po 10 wieczorem.

W bibliotece polskiej Polskiego Funduszu Wydawniczego ukazały się:

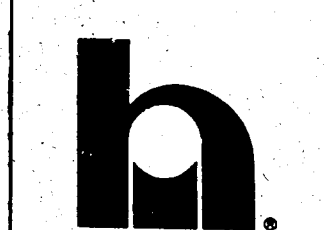
1. ADAM TOMASZEWSKI: Gorzko pachną piotuny (wyczerpane)
2. ANDRZEJ CHCIUK: Trzysta miesięcy \$ 18.00
3. STANISŁAW KAWCZYŃSKI: Dzieje jednego życia 8.00
4. PIERWSZE PIĘCIOLECIE - broszura
5. SEVEN POLISH CANADIAN POETS. Anthology 15.00
6. JADWIGA JURKSIUSZ-TOMASZEWSKA: Wczoraj i dzisiaj 15.00
7. BARBARA CZAPLIKA: Wiersze 5.00
8. IRENA HABROWSKA-JELLACZYC
9. ADAM TOMASZEWSKI: Za sceny i estrady 18.00
10. JÓZEF LOBODOWSKI: Pamięci Sulimity (wiersze) 10.00

ARKUSZE POETYCKIE. TOMIKI MŁODYCH POETÓW.

1. MAGDALENA CZYŻYCKA: Pierwsza miniatura baśni 5.00
2. KRZYSZTOF KASPRZYK: Stan zagrożenia 5.00
3. MAREK KUSIBA: Samobójstwo Marsjan 5.00
4. RADOSŁAW ŚARNICKI: Jeszcze jeden wiersz 5.00

Zapowiedź wydawnicza:
H. NELKEN: Pamiętnik z krakowskiego getta.
Przesyłka pocztowa - 10% wartości zamówienia.

POLISH CANADIAN PUBLISHING FUND
P.O. Box 173, Station "B"
TORONTO, ONT. M5T 2T3

HERZING INSTITUTES
CAREER COLLEGE
umożliwi Ci uzyskanie
dyplomu
w specjalnościach:

- business information data entry
- legal secretarial
- medical secretarial
- office automation
- secretarial
- Nie zwlekaj dłużej, zdobądź w krótkim czasie kwalifikację

odpowiednie do Twoich ambicji!
• Pamiętaj - Twoja matura z Polski oraz dostateczna znajomość angielskiego powinny wystarczyć do zakwalifikowania Cię na kursy Herzing Institute.

• Nasz college prowadzi kursy ranne i wieczorowe, a dla studentów w trudnej sytuacji umożliwimy pomoc finansową
• "Tracąc czas, tracisz pieniądze" jest naszą dewizą, nie zwlekaj więc tylko dzwonić pod numer

TEL. 629-7857

w godzinach po południowych, a uzyskasz tam informacje po polsku oraz będziesz mógł umówić się na interview.

NAJBLIŻSZE KURSY ZACZYNają SIĘ 11 LIPCA

POLSKIE PROGRAMY TELEWIZYJNE I RADIOWE

PANI JADWIGA
polski program radiowy
nadawany w każdą sobotę od godz. 13 do 14 ze stacji CHWO 1250 w Oakville
program muzyki, pieśni i słowa polskiego z uwzględnieniem "Kobiata w ognisku domowym"
TEL. 691-8789

POLISH STUDIO
PROGRAM TV "POLISH STUDIO"
W każdą sobotę od 11:00 do 11:30 do południa, channel 57, cable 7 CITY TV.

PROGRAM RADIOWY POLONIA W EDMONTON
na stacji CJSR FM stereo 88.5
Wiadomości tygodniowe, kronika religijna, pogadanka medyczna, zgadulka muzyczna z nagrodami w niedzielę od 17:00 do 19:00.
adres: 10858 - 97 St., Edmonton, Alta. T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER
niedziela od 2:00 do 3:00 na CJVB fala 1470
Wiadomości z Polski, Kanady i ze świata, komentarze, wywiady, ogłoszenia i
Jerzy Kusmider
P.O. Box 58262, Station "L", Vancouver, B.C. V2P 6E3
TEL. (604) 327-6892

program telewizyjny w Toronto
POLONIA REVIEW
środa 20:30; czwartek 21:30; sobota 1 po poł.
Jest programem TV Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski, ciekawych ludzi, informacje o ważnych, dotyczących Polonii sprawach

program radiowy
ECHO OJCZYZNY
od poniedziałku do piątku na fall CHIN FM 100 w godz. 1030 do 1130 rano
Program prowadzi KRYSZYNA PIOTROWSKA
W programie: koncert życzeń, wiadomości polonijne i z Polski, interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich
637 College St., Toronto, Ont. M6G 1B6
TEL. 531-9991,

AUDYCJA BIAŁY ORZEŁ
od ponad 35 lat na fall CFCL w TIMMINS, Ontario,
od 17:00 do 18:00 w każdą niedzielę.
Prowadzi BOŻENA ROGAL

Nowe polskie radio KALEJDOSKOP
TEL. 249-1887
z rozgłośni AM 790; we środy od 9.00 do 10.30 wiecz.
MALGORZATA I PAWEŁ JEDLEWCY
W programie wiadomości z Kraju i ze świata • Informacje w sprawach codziennych • Aktualności kulturalne • Wspomnienia • Rocznice • Muzyka • Kabaret • Poezja

TELE-POLONICA
program telewizyjny w Montrealu i okolicy
kanał 24
CF CABLE TV: niedziela godz. 18, środa 11, sobota 21
VIDEOTRON: niedziela 17, wtorek 10 i 12, środa 18
korespondencja na adres: STEP, 375 Claremont, Westmount, Que. H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY
niedziela od godz. 18 do 19 na CKWR, fala FM 98.7 Kitchener
Koncert życzeń, polskie piosenki i prelekcja ks. Komeliana
Jan Zuk, Kitchener, (519) 579-3615

POLSKA FALA
soboty od 14 do 16 na CFMR Radio Montreal
35 York St., Westmount, Montreal, Que. TEL. (514) 483-2362

POLSKI PROGRAM RADIOWY CKER
nadawany ze stacji CKER w Edmonton każdej niedzieli od godz. 16:00 do 18:00 na fall 1480 AM w Edmonton.
Program słyszalny jest w Calgary Ab, 94.7 Cable FM, Lethbridge Ab, 92.2 Cable FM, Ft. McMurray Ab, 94.5 Cable FM, Red Deer Ab, 103.9 Cable FM, Campbell River, BC 93.7 Cable FM.
Wiadomości z kraju i ze świata, komentarze, wywiady, koncert życzeń, otwarta linia dla słuchaczy, ogłoszenia reklamowe.
FRANK ZALEWSKI, P.O. Box 931, Edmonton, Ab T5J 2L8
Tel. (403) 488-8472.
Program można odbierać z satelity Anik D, proszę pisać po bliższe informacje.

ECHO
-TYGODNIK POLSKI
wydają:
Grażyna i Zbigniew
FARMUS
adres pocztowy:
51A Thistle Down Blvd.
REXDALE, Ont. M9V 4A6
tel. 743-5706

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus
Dyrektor działu reklamy:
Inż. Zdzisław Wojcik 534-4367
REDAKTORZY DZIAŁÓW:
Świat, Kanada
Polska: Zbigniew Farmus
Czytane między wierszami &
Lektury nieobojętne:
Karolina Jankowska
Korespondencje z dalekiego Kraju:
Bolesław Ślesieński
Polityka kanadyjska: dr Tadeusz Pruss
Wojciech Wojnarowicz

Poradnia Zaufanie: dr Zofia Bończa
Pokochać kapitalizm:
dr Krzysztof Ostaszewski
Apteka Natury: dr Zofia Górnicka
Horoskop, Kalendarium, korekta:
Ewa Rewkowska
WSPÓŁPRACUJĄ:
prof. dr Ewa Brantley, Leszek Szaruga
Wacław Liebert, Bogusław Rzepecki
Andrzej Stawicki, Lech Jamka,
Janusz Pietrus, S. Cech,
Adela Dymka, Iwona Majewska
Magda, Marek i Koty Czyżyckich

ADVERTISING RATES
DISPLAY ADS \$ 7.00 per col. inch, FULL PAGE \$ 700,
HALF PAGE \$ 350.00
Classified Ads: \$ 4 (up to 25 words) Job Ads FREE
Special: minimum 3 months' advertising (12 issues)
1 col 1 1/2 inch \$ 65.00, 2 cols - 1 1/2 inches \$ 130
2 x 3 inches: \$ 260.00, photo extra \$ 5.00
SUBSCRIPTION PRENUMERATA
Półroczna \$ 25.00, Roczna \$ 50.00
dla nowo przybyłych, wg. kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna

SPORT

PLYWANIE

ARTUR WOJDAT wygrał 200 i 400 metrów stylem dowolnym

Trenujący w USA polscy pływacy nadal robią furorę. Poznaniak Wojdat wyrasta na jednego z faworytów igrzysk olimpijskich w Seulu.

Na zawodach w Santa Clara w Kalifornii Artur Wojdat - rekordzista świata na dystansie 400 m stylem dowolnym wygrał mocno obsadzony wyścig na dystansie 200 m stylem dowolnym. Czas Wojdata bardzo dobry 1:50,47. Na tych samych zawodach 400 m stylem zmiennym oraz 100 m w stylu klasycznym wygrała Kanadyjka A. Higson, a Polak Rafał Szukała był piątą w konkurencji 100 m stylem motylkowym.

Także w swej koronnej konkurencji 400 m stylem dowolnym Wojdat był bezkonkurencyjny, wygrywając pewnie, jednak z czasem nieco gorszym od własnego rekordu świata. Czas Wojdata 3:54,95. W tym samym wyścigu Polak Mariusz Podkościelny był trzeci z czasem 3:57,28. Wojdat był także czwarty w wyścigu na 100 m stylem dowolnym w czasie 52,08.

LEKKOATLETYKA

DWA REKORDY ŚWIATA: BUBKA - 6.06, REINSCH - 76,80

Na zawodach lekkoatletycznych w Nicei S. Bubka z ZSSR ustanowił rekord świata w skoku o tyczce wynikiem 6,06. Bubka po-

prawił rekord świata po raz dwiasty. Poprzedni rekord wynosił 6,05 i był ustanowiony przez Bubkę 10 czerwca w Bratysławie. Na zawodach w Nicei Bubka próbował pokonać wysokość 6,10, ale tym razem nie udało się.

Na zawodach lekkoatletycznych w NRD zawodniczka wschodnioniemiecka G. Reinsch ustanowiła rekord świata w rzucie dyskiem wynikiem 76,80 m. Poprzedni rekord należał do zawodniczki czeskosłowackiej Z. Silhavy i wynosił 74,56 m. Ponadto na zawodach w Nicei najlepszy tegoroczny wynik w biegu na 1500 m ustanowił Marokańczyk Said Aouita, który przebiegł ten dystans w czasie 3 min. 32,69 sek., a w biegu na 3000 m z przeszkodami Kenijczyk P. Koech 8:11,61.

W szwedzkiej miejscowości Kvamsveden Kubańczyk Javier Sotomayor skoczył wzwyż 2,38.

KRÓTKO O POLAKACH:

Olimpijską formę zaprezentował na turnieju tenisa stołowego w Wuhan, w ChRL Polak Andrzej Grubba. W przysłowiowej jaskini Iwa Grubba w turnieju o Puchar Świata pokonał w finale Chińczyka Chen Longcana (rakieta nr 2 na świecie) 21:14, 21:11, 21:16. Mecz trwał niespełna pół godziny. W eliminacjach Grubba pokonał A. Musę z Nigerii 21:17, 9:21, 21:12, następnie wygrał z Japończykiem K. Seito 21:14, 21:11 i wreszcie pokonał Szweda J. Perssona 21:10, 21:16. W ćwierćfinale Polak wygrał z Liu Fu Minem z Hongkongu 21:14, 21:13, 21:16, a w półfinale pokonał zawodnika chińskiego Xu Zengaci 21:17, 21:16, 21:13. Drugi z naszych reprezentantów Leszek Kucharski zakończył karierę w eliminacjach. Natomiast tydzień wcześniej na międzynarodowych mistrzostwach ChRL Grubba doszedł do ćwierćfinału, gdzie przegrał z zawodnikiem chińskim Teng Yi, a Kucharski do półfinału, gdzie został pokonany przez Xu Zengaci.

Niestety polskie koszykarki nie zakwalifikowały się do turnieju olimpijskiego w Seulu zajmując siódme miejsce w turnieju przedolimpijskim w Kuala Lumpur (premiowanych było 6 pierwszych miejsc). Polki wygrały z Włoszkami 83:76, ale przegrały z ZSSR, Jugosławią, ChRL, CSRS, Bułgarią i Australią.

W zawodach lekkoatletycznych w Celje bieg na 3000 m z przeszkodami wygrał Mirosław Żerkowski z czasem 8:26,02.

W półfinale kontynentalnym Indywidualnych Mistrzostw Świata w żużlu rozegranym w Rzeszowie dobrze wypadli Polacy, z których 6 zakwalifikowało się do finału kontynentalnego. Zawody zakończyły się indywidualnym zwycięstwem R. Matouska z Cze-

chosłowacji. Miejsca awansujących do finału Polaków: 2. Zenon Kasprzak, 3. Roman Jankowski, 5-6. Andrzej Huszcza, Mirosław Korbel, 7. Ryszard Franczyszyn, 8. Dariusz Stenka. Najlepszy czas zawodów 69,83 sek. uzyskał w pierwszym biegu Kasprzak.

Zdzisław Krudysz z Gwardii Katowice został zwycięzcą jednego z najtrudniejszych wyścigów kolarskich w Polsce - Małopolskiego Wyścigu Górskiego. Tegoroczna edycja tej imprezy liczyła 5 etapów o łącznej trasie 546 km.

Artur Partyka ustanowił w Spale rekord Polski juniorów w skoku wzwyż wynikiem 228 cm.

W podnoszeniu ciężarów pojawił się w Polsce nowy wielki talent. Jest nim Dariusz Osuch, który w Atenach, podczas mistrzostw świata i Europy juniorów zdobył aż sześć srebrnych medali w wadze do 100 kg. Osuch mógłby zdobyć sześć razy złoto, gdyby ważył o 1 gram mniej, bowiem o kolejności na podium decydowała różnica wagi ciała między Polakiem, a zawodnikiem radzieckim Aleksandrem Chołodem. Obaj uzyskali identyczne wyniki w dwuboju - po 377,5 kg oraz w rwaniu i podrzucie - odpowiednio po 167,5 i 210 kg.

Rozegrane w Kielcach mistrzostwa Polski w boksie stały na przeciętnym poziomie i zdaniem fachowców żaden z naszych pięściarzy nie ma szans na olimpijskie złoto. Ale przy szczęśliwym losowaniu w Seulu o "brąz" pomarzyć może jednak kilku nowych championów z kieleckiego turnieju. A oto honorowa lista mistrzów Polski na rok 1988 w kolejności wag: Rafał Niedbalski, Sławomir Miedziński, Sławomir Zapart, Tomasz Nowak, Jan Wałęjko, Dariusz Czerniej, Leszek Wardzała, Andrzej Krysiak, Wojciech Misiak, Henryk Petrich, Andrzej Gołota i Roman Ślusarczyk. Tytuły obroniło tylko pięciu bokserów, ale ta zmiana warty wcale nie musi być zmianą na lepsze...

DOOKOŁA ŚWIATA:

Po 9 etapach wyścigu kolarskiego Tour de France pozycję lidera zajmował Kanadyjczyk Steve Bauer, wyprzedzając o 14 sekund Francuza J. Simona i o 43 sek. Holendra E. Breukinka. Bauer powiedział, że nie spodziewał się takiego obrotu sprawy marząc przed wyścigiem o wygraniu przynajmniej jednego etapu. Obecnie nie wyklucza on zwycięstwa chociaż nie uchodzi za dobrego wspinacza, a wyścig wszedł w poniedziałek 11 lipca w fazę wysokogórską. W środę i w czwartek kolarze przejdą prawdziwy test alpejski pokonując przełęcz alpejskie na wysokości ponad 2000 m.

Bokserki mistrz świata w kategorii wszechwag Mike Tyson powiedział, że jego wcześniej zapowiedziane wycofanie się z ringu w celu uratowania życia rodzinnego, potrwa krótko - jeden bądź dwa miesiące.

W kanadyjskiej lidze piłki nożnej w grupie wschodniej na czele znajduje się zespół Toronto Blizzard z 15 pkt. wyprzedzając o 1 punkt zespół North York Rockets, który rozegrał jednak o trzy mecze mniej. W ostatnim meczu piłkarze Rockets trenowani przez Grzegorza Lato zremisowali wyjazdowy mecz w Montrealu. W grupie zachodniej na pierwszym miejscu z 23 pkt. znajduje się drużyna Vancouver.

Steffi Graf wygrała kolejny turniej tenisowy. Tym razem w Japonii pokonując w finale truniej Gunze w Osace Bułgarkę M. Malejewą 6:0, 6:0. W finale gry pojedynczej mężczyzn zwyciężył Tim Mayotte pokonując w ciągu 44 minut Jimmy Connorsa 6:4, 3:6, 6:4.

Tenisista kanadyjski polskiego pochodzenia A. Sznajder wygrał turniej w Chicoutimi w Quebecu z cyklu Canadian Airlines Circuit, pokonując w finale Argentyńczyka G. Rivasa 6:1, 6:3.

W Rotterdamie zakończył się przedolimpijski turniej kwalifi-

kacyjny w koszykówce mężczyzn. Do igrzysk olimpijskich w Seulu zakwalifikowały się zespoły Związku Sowieckiego, Jugosławii i Hiszpanii. Niespodzianką było odpadnięcie aktualnego mistrza Europy - Grecji (5 miejsce) oraz Włoch (czwarte). Pozostałe lokaty: 6. Wielka Brytania, 7. RFN, 8. Francja.

Sowiecki Związek Piłki Nożnej zgodził się na występy 27-letniego napastnika Igora Biełanowa z Dynamo Kijów we włoskim beniaminku I-ligowym, drużynie Atalanta Bergamo. Klub włoski zapłacił za Biełanowa, najlepszego piłkarza roku 1986 w Europie, stosunkowo tanio - 400 tys. dol. z czego Biełanow ma otrzymać mniej niż 100 tys. Jeszcze dwa tygodnie temu Biełanow występował w finale drużynowych mistrzostw Europy, w których ZSSR przegrał z Holandią 0:2, a Biełanow nie strzelił karnego. Biełanow jest pierwszym sowieckim piłkarzem, znajdującym się w szczycie formy, któremu zezwolono na kontrakt z zagranicznym klubem zawodowym. Obok Biełanowa w drużynie Atalanta wystąpią jeszcze dwaj inni zagraniczni piłkarze, Szwedzi Prytz i Stroemberg. AC Milan zapłacił za piłkarza holenderskiego Ruuda Gullita - piłkarza roku w 1987 8 milionów dol., 20 razy więcej niż Atalanta za Biełanowa.

Iwan Lendl chciałby wystąpić w tenisowym turnieju olimpijskim w Seulu reprezentując barwy Stanów Zjednoczonych. Lendl, który od ubiegłego roku posiada status stałego mieszkańca USA musiałby w tym celu otrzymać obywatelstwo amerykańskie, które normalnie można dostać w 4 lata od daty otrzymania statutu stałego mieszkańca. Odpowiednia ustawa wpłynęła do Kongresu w kwietniu br. Izba Reprezentantów Kongresu USA w maju i w czerwcu zablokowała głosowanie nad ustawą mającą przyznać Lendlowi wcześniej amerykańskie obywatelstwo, gdyż jej przeciwnicy stwierdzili, że najpierw trzeba mieć pewność, że władze czeskosłowackiego tenisa nie nałożą na Lendla za zmianę barw narodowych karencji,

uniemożliwiającej mu wystąpienie na olimpiadzie w Seulu. Tymczasem władze czeskosłowackie milczą. W tej sytuacji niektórzy kongresmeni stwierdzili, iż nie ma sensu robić dla Lendla wyjątku. Decyzja o tym, kto wystąpi w amerykańskiej drużynie tenisowej USA zapadnie 31 lipca.

W związku z otrzymaniem przez Stany Zjednoczone prawa zorganizowania w 1994 roku piłkarskich mistrzostw świata prezydent Amerykańskiego Związku Piłki Nożnej W. Fricker zapowiedział powołanie już w przyszłym roku regularnych rozgrywek ligowych na otwartych boiskach. Fricker przewiduje, że wszystko pójdzie dobrze i po pewnym czasie obok I ligi powstaną nawet II i III liga.

Pierwszym mistrzem Europy w tzw. szachach aktywnych (pół godziny na całą partię) został były szachowy mistrz świata Anatolij Karpow.

KANADA - POLSKA

Mecz piłkarski, o którym mogłeś marzyć!

Uczestnicy finałów Mundial 86 sprawdzą swoje możliwości przed rozpoczęciem eliminacji do Italia 90

**15 lipca 1988 roku
o godz. 8.00 wieczorem
na Varsity Stadium
w Toronto**

Kanadyjskie gwiazdy: Branko Segota, Randy Samuel, Ian Bridge zmierzą się z nową kadrą trenera Łazarka.

Bilety w cenie \$12.00 i \$9.00 oraz dla młodzieży poniżej 16 lat w cenie \$6.00 do nabycia w

Toronto Blizzard - tel. 977-4622

BASS outlets - tel. 872-BASS

Solarski Pharmacy, 149 Roncesvalles Ave.

Racket & Ski Centre, 2120 Bloor St. W., tel. 766-6757

Kraków Delicatessen, 2560 Sheppard Ave., Mississauga

Sponsorzy: MOLSON, KNOB HILL FARMS, YORK HANNOVER HOTELS, ADIDAS.